

ISSN 2080-0878

REDAKCJA
tel. 56 493 41 50**Gmina Dębowa Łąka**Wójt Szarowski odpowiada
dyrektor szkoły

str. 4

ROWERY, SKUTERY
poczuj wolność wiosną
HURTOWNIA W ZIELENIU
SETEKI MODELI
W HURTOWYCH CENACH
Zielen 88, tel. 56 688 67 30, kom. 605 418 025

BENMAR
PRODUKCJA SIATKI
OGRODZENIOWEJ
SŁUPKI PANELE AKCESORIA
Białkowo 39A
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 785 182 282
607 042 741

CZWARTEK

7 CZERWCA 2018

ISSN: 2080-0878

1,99 zł

w tym 5% VAT

nr 23/2018 (477)

CWA**TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO****PIS o wodzie**

WĄBRZEŹNO ▶ Wracamy do tematu ostatnich problemów z jakością wody w Wąbrzeźnie. Już po zamknięciu poprzedniego wydania gazety otrzymaliśmy odpowiedź Powiatowego Inspektora Sanitarnego, dlatego uzupełnienie do stanowiska Sanepidu prezentujemy w bieżącym numerze CWA

W korespondencji skierowanej do dyrektora wąbrzeskiego Sanepidu zapytaliśmy, jakie działania Powiatowy Inspektor Sanitarny zalecił właścicielowi wodociągu, aby jakość wody spełniała wymagane przepisami warunki? Ze względu na lakoniczność komunikatu w sprawie decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia, poprosiliśmy ponadto o wskazanie, jakie konkretne bakterie z grupy coli zostały wykryte w badanej próbce wody? Poza tym pytaliśmy, dlaczego oficjalna informacja nt. jakości wody została podana do publicznej wiadomości ze sporym opóźnieniem i w ograniczonym zakresie (tylko na stronie internetowej Urzędu Miasta Wąbrzeźno)?

Powiatowy Inspektor Sanitarny wyjaśnia

Małgorzata Zaleśna, dyrektor Sanepidu w Wąbrzeźnie, odpowiedziała, iż zgodnie z zapisem § 21 ust. 9 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w przypadku warunkowej przydatności wody do spożycia to zakład wodociągowy przedstawia właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu plan działań naprawczych.

– Taki plan działania, zatwierdzony przez Burmistrza, został dnia 25.05.2018r. (piątek – przyp. red.) przedstawiony inspektorowi sanitarnemu – informuje Małgorzata Zaleśna.

Według pani dyrektor, forma przekazania komunikatu do wiadomości publicznej była odpowiednia.

– Przygotowany przez inspekcję sanitarną komunikat zawierał wszystkie wymagane informacje, wynikające z zapisu § 26 ust. 2 rozporządzenia. W badanej próbce wody stwierdzono 1 j.t.k. w 100 ml bakterii z grupy coli, przy jednoczesnym braku bakterii chorobotwórczych. Bakterie grupy coli stanowią wskaźnik mikrobiologiczny, wskazujący na podjęcie przez zakład wodociągowy działań naprawczych,

ażeby nie doszło do skażenia wody. Podkreślenia wymaga fakt, że w badanej próbce wody nie stwierdzono bakterii chorobotwórczych – wyjaśnia szefowa Sanepidu. – Ponadto z § 26 ust. 1 w/w rozporządzenia, jak i art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków wynika, że to „Wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany do informowania mieszkańców o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi” – dodaje Małgorzata Zaleśna.

Ważna dla lokalnej społeczności informacja została podana do publicznej wiadomości ze sporym opóźnieniem – to fakt. Mieszkańcy mieli więc prawo czuć niepokój i niepewność. Rozporządzenia, paragrafy, dzienniki ustaw itp. dla przeciętnego człowieka niewiele znaczą. W urzędniczej nomenklaturze wszystko się zgadza, jednak wystarczyło, aby do oficjalnego komunikatu dodać kilka czytelnych informacji, np. nie ma powodu do paniki, wykryta w jednej próbce wody bakteria nie jest chorobotwórcza, jej ilości są śladowe, ale lepiej zachować ostrożność. Tylko tyle. I okazuje się, aż tyle.

Krzysztof Zaniewski
fot. ilustracyjne

WĄBRZEŹNO ▶ Dachowanie na obwodnicy

W piątkowy wieczór 1 czerwca na obwodnicy miasta doszło do groźnego zdarzenia. 47-letni mieszkaniec Rypina stracił panowanie nad autem, zjechał do przydrożnego rowu, a następnie dachował.

– Ze wstępnych ustaleń mundurowych wynika, iż w aucie awarii uległ układ hamulcowy – tłumaczy sierż. sztab. Michał Głębocki z KPP Wąbrzeźno.

Poszkodowany został przewieziony do szpitala. Policja prowadzi czynności, które dokładnie wyjaśnią okoliczności zdarzenia.

(ToB)

fot. KPP Wąbrzeźno

REKLAMA

kredyty gotówkowe**Gotówka na Twoje potrzeby!**

RRSO 21,82%

Wąbrzeźno
ul. Kościuszki 2a
czynne pon.–pt. 9.00–17.00 **Santander**
CONSUMER BANK

Dla kredytu gotówkowego oferowanego przez Santander Consumer Bank S.A. z siedzibą we Wrocławiu wskazana wartość Rzeczywistej Rocznej Stopy Oprocentowania (RRSO) 21,82% wyliczona została na podstawie przykładu reprezentatywnego na dzień 15.09.2017 r.

Wynagrodzą straty

REGION ▶ Kujawsko-pomorskie otrzyma wsparcie z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej na pokrycie wydatków związanych z likwidacją skutków nawałnic, które przeszły przez nasze okolice w sierpniu ubiegłego roku

Komisja Europejska przyznała Polsce 12,2 mln euro, które będzie można wykorzystać na pokrycie kosztów związanych z odnowieniem zniszczonej infrastruktury, porządkowaniem lasów oraz usuwaniem powalonych drzew z dróg i torów kolejowych w trzech województwach: kujawsko-pomorskim, pomorskim i wielkopolskim.

– To naprawdę dobra wiadomość, duży sukces i duża pomoc – mówi marszałek Piotr Całbecki. – W naszych gminach wciąż jeszcze trwa usuwanie skutków tego kataklizmu. Można mieć nadzieję, że te środki jak najszybciej do nich trafią. Myślę, że warto przypomnieć, że gdybyśmy, wspólnie z innymi samorządami, nie nalegali na złożenie wniosku w tej sprawie przez rząd, prawdopodobnie tak by się nie stało. Dziś może nie warto do tego wracać. Chcę natomiast serdecznie podziękować wszystkim samorządowcom z dotkniętych skutkami nawałnic powiatów,

którzy przygotowywali z nami szacunki strat. Ile pieniędzy ostatecznie trafi do naszego województwa, nie wiemy. Mam nadzieję, że wspólnie z samorządami lokalnymi będziemy mieli wpływ na rozdysponowanie tych środków.

Nawałnice przeszły przez nasz region w nocy z 11 na 12 sierpnia. Tylko w kujawsko-pomorskim uszkodzonych zostało ponad 6 tys. budynków, wiatr zrywał linie energetyczne, niszczył drogi, plony i powalał lasy.

– Odnotowaliśmy 79 zdarzeń – mówił w sierpniu zeszłego roku komendant powiatowy PSP w Wąbrzeźnie st. bryg. Sławomir Herbowski. – 72 dotyczyły przewróconych lub połamanych drzew i gałęzi, które trzeba było usunąć. Pozostałe siedem to interwencje przy uszkodzonych dachach budynków, zarówno mieszkalnych jak też gospodarczych. Na szczęście uszkodzenia nie były ogromne, mniej więcej do 50 metrów kwadratowych

powierzchni. Najwięcej zgłoszeń, bo aż 56 otrzymaliśmy z gminy Płużnica.

Kilka dni po nawałnicy, z inicjatywy starosty wąbrzeskiego Krzysztofa Maćkiewicza, odbyła się narada, w której uczestniczyli szefowie gminnych samorządów i służb mundurowych. Rozmawiali o tym, jak skuteczniej działać w starciu człowieka ze skutkami żywiołów.

– Szefowie samorządów gminnych przyjęli pewne ustalenia dotyczące wspierania działań służb mundurowych podczas długotrwałych akcji ratowniczych, które polegałyby m.in. na zapewnieniu wyżywienia i napojów dla tych służb – tłumaczył wówczas Paweł Sarnecki, inspektor ds. zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej i spraw obronnych wąbrzeskiego starostwa. – Poza tym każda gmina zobowiązała się przekazać do jednostek OSP funkcjonujących w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym planunki o różnych rozmiarach. Mają one służyć do przykrycia uszkodzonych dachów domów bądź budynków gospodarczych, a także zabezpieczaniu plonów.

Teraz pieniądze przyznane przez UE pomogą np. w przywróceniu funkcjonowania sieci energetycznych, wodociągów i kanalizacji, oczyszczeniu i uporządkowaniu obszarów objętych katastrofą oraz odtworzeniu stref przyrodniczych, by zapobiec erozji gleby.

(ToB)

fort. archiwum

Gmina Płużnica

Pierwsze miejsce w „Złotej Setce”

Gmina Płużnica zwyciężyła w XXII edycji rankingu Złota Setka Pomorza i Kujaw. Nagroda została przyznana w kategorii małe, średnie miasta i gminy – najlepsza inicjatywa w zakresie lokalnego rozwoju gospodarczego.

Wójt Marcin Skonieczka wyróżnienie uważa za wspólny sukces

– Bardzo się cieszę z tej nagrody. Jest ona potwierdzeniem tego, że potrafimy słuchać. Misją naszego urzędu jest pomaganie mieszkańcom, w tym przedsiębiorcom. Pytamy więc przedsię-

biorców, jak możemy im pomóc? To oni wiedzą najlepiej, co sprzyja rozwojowi gospodarczemu. A następnie wdrażamy proponowane rozwiązania. Dzięki temu, krok po kroku, stwarzamy coraz

lepsze warunki do prowadzenia działalności gospodarczej. Sporo pracy jeszcze przed nami, gdyż ciągle się uczymy – mówi wójt Marcin Skonieczka. – Jest to dla mnie ważne wyróżnienie i motywacja do dalszej pracy. Dziękuję wszystkim moim współpracownikom z urzędu gminy w Płużnicy za zaangażowanie w realizację naszej misji. To dzięki Waszej codziennej pracy nasz urząd jest tak dobrze oceniany – dodaje wójt.

oprac. (krzan)
fort. nadesłane

Wąbrzeźno

Brawurowa jazda

Policjanci „drogówki” zatrzymali prawo jazdy kobiecie, która jechała w terenie zabudowanym z prędkością 106 km/h.

W poniedziałek 28 maja na obwodnicy Wąbrzeźna policjanci wąbrzeskiej „drogówki” dokonali pomiaru prędkości przejeżdżających pojazdów. Zatrzymali do kontroli auto, którego kierowca w obszarze zabudowanym jechał z prędkością 106 km/h.

– Kierującą okazała się 52-letnia mieszkanka naszego powiatu. Kobieta została ukarana mandatem oraz 10 punktami karnymi. Straciła też prawo jazdy na

trzy miesiące – tłumaczy sierż. sztab. Michał Głębocki.

Wąbrzescy funkcjonariusze apelują i przypominają, zgodnie z przepisami Ustawy Prawo o Ruchu Drogowym rażące przekroczenie dopuszczalnej prędkości w obszarze zabudowanym (powyżej 50 km/h) jest zagrożone utratą prawa jazdy na okres trzech miesięcy.

(ToB)

fort. archiwum

Region

Odnaleźli nastolatki

Sukcesem zakończyły się prowadzone przez Komendę Powiatową Policji w Wąbrzeźnie poszukiwania dwóch nastolatek. Dziewczęta odnalazły się niedaleko Lisewa.

– Dziewczęta miały za wiedzą rodziców udać się do miasta w sąsiednim powiecie na zakupy – mówi sierż. sztab. Michał Głębocki z KPP Wąbrzeźno. – Ostatni kontakt z nimi rodziny miały około północy 30 maja. Potem kontakt urwał się. Początkowo najbliżsi prowadzili poszukiwania na własną rękę. Rano zaniepokojeni rodzice poprosili o pomoc wąbrzeskich policjantów.

Policjanci błyskawicznie roz-

poczęli działania. Stróże prawa sprawdzali miejsca, gdzie mogły znajdować się dziewczęta. Zaangażowanie funkcjonariuszy oraz współpraca z rodzicami i znajomymi dziewcząt doprowadziły do szczęśliwego końca. Nastolatki, w wieku 14 i 15 lat, odnalazły się w Lisewie. Całe i zdrowe wróciły do zmartwionych rodziców.

(ToB)

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 493 41 50
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor prowadzący:
Tomasz Błaszkiwicz
tel. 721 093 072
t.blaszkiewicz@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Skonieczka z absolutorium

GMINA PŁUŻNICA ▶ Władze gminy Płużnica podsumowały ubiegły rok. Podczas sesji radni zatwierdzili sprawozdanie finansowe za miniony rok i jednogłośnie udzielili wójtowi Marcinowi Skonieczce absolutorium z wykonania budżetu

Jak informują samorządowcy, dla gminy Płużnica ubiegły rok był przede wszystkim okresem przygotowywania kolejnych inwestycji i pozyskiwania na ten cel funduszy europejskich. Ze względu na opóźnienia w konkursach grantowych, część dużych inwestycji została przesunięta na rok 2018. Ostatecznie dochody budżetowe gminy Płużnica w 2017 roku wynosiły 25,7 mln zł, a wydatki 24,5 mln zł. Rok zakończył się nadwyżką w wysokości 1,1 mln zł.

Wójt Marcin Skonieczka przypomniał najważniejsze wydarzenia ubiegłego roku. Wspomniał m.in. o utworzeniu zespołu szkolno-przedszkolnego (reforma oświaty wymogła likwidację gimnazjum), powstaniu koncepcji nowego centrum Płużnicy, rozpoczęciu przebudowy drogi wojewódzkiej nr 548, zajęciu przez gminę czwartego miejsca w Polsce w rankingu Rzeczypospolitej (na 155 gmin wiejskich) i dziewiątego w Rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego WSPÓLNOTA,

obchodach 15-lecia współpracy gmin Hagen i Płużnica, rozpoczęciu realizacji projektu „Klub Seniora w gminie Płużnica”, utworzeniu Biura Inicjatyw Społecznych i Promocji Gminy oraz Referatu Gospodarki Wodno-Ściekowej i Usług Komunalnych, uruchomieniu Małych Grantów Gminy Płużnica oraz remoncie budynku urzędu.

– Serdecznie dziękuję przewodniczącemu Rady Gminy Płużnica Szymonowi Dudzikowi oraz wszystkim radnym za owocną i konstruktywną współpracę – mówił Marcin Skonieczka. – Dziękuję wszystkim moim współpracownikom – dyrektorom, kierownikom i pracownikom urzędu gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, biblioteki, jak również sołtysom, członkom rad sołeckich i przedstawicielom organizacji pozarządowych za pracę zespołową i wspólne osiągnięcie zamierzonych celów. Jednogłośnie udzielone absolutorium jest dla mnie potwierdzeniem, że ścieżka roz-

woju gminy, którą podążamy jest właściwa i dobrze uzgodniona z naszymi mieszkańcami. Dobry klimat w połączeniu z otwartością na dyskusję również o trudnych sprawach czy spornych kwestiach, daje nam możliwość znajdowania rozwiązań, które są optymalne – zaznaczył. – Zakres naszej działalności jest bardzo szeroki. Zajmujemy się oświatą, edukacją przedszkolną, zajęciami dla seniorów, pomocą socjalną, dostarczaniem wody, odbiorem ścieków i odpadów, utrzymaniem dróg i terenów zielonych, usługami administracyjnymi i wieloma innymi zadaniami. Skalę tej aktywności odzwierciedla liczba dokumentów, które przetwarzamy. Do urzędu gminy w zeszłym roku wpłynęło 6 tys. 979 pism, czyli średnio 28 dokumentów dziennie. Pracownicy urzędu wysłali natomiast 13 tys. 976 pism, czyli średnio 60 dokumentów dziennie – dodał wójt Skonieczka.

Istotnym miernikiem pracy samorządu jest wysokość wydatków na inwestycje. W 2017

roku wydatki majątkowe gminy Płużnica wyniosły 4,4 mln zł, w tym 3,7 mln zł stanowiły inwestycje, a 0,7 mln zł udzielone dotacje na inwestycje. Największe zrealizowane zadania dotyczyły termomodernizacji budynku poszkolnego w Płachawach i administracyjnego w Płużnicy, przebudowy drogi gminnej nr 070126C w Wielkądzu, budowy dwudziestu pięciu przydomowych oczyszczalni ścieków, przebudowy drogi gminnej Bielawy-Ostrowo i utworzenie systemów informatycznych. Zrealizowano również czternaście mniejszych inwestycji, a za kwotę 214 tys. zł opracowano dokumentację techniczną dwunastu kolejnych zadań inwestycyjnych.

Jak przypomniał wójt, podczas bieżącej kadencji samorządu zrealizowane dotychczas wydatki majątkowe wynoszą 24,5 mln zł. Po trzech latach osiągnięty został lepszy wynik niż w rekordowej, w historii gminy pod względem wartości inwestycji, kadencji 2011-2014.

– Średnio gmina w tej ka-

dencji samorządu inwestowała 8,2 mln zł rocznie. Dla lat 2011-2017 średnia ta wynosi 6,3 mln zł rocznie – mówił wójt. – W latach 2011-2017 gmina Płużnica na wydatki majątkowe przeznaczyła ponad 44,1 mln zł. Na koniec tego okresu, czyli ostatni dzień roku 2017, zadłużenie gminy wynosiło 5,6 mln zł i było mniejsze o 4 tys. 291 zł w porównaniu z końcem roku 2016. Gmina posiadała również wolne środki, których wysokość na koniec roku 2017 wynosiła 4,8 mln zł. W zakresie aktywów gmina Płużnica posiada przygotowane do sprzedaży grunty w Płużnickim Parku Inwestycyjnym o powierzchni około 20 ha. Ich sprzedaż w kolejnych latach powinna przynieść dochód w wysokości co najmniej 4 mln.

Poprawił się również stan mienia komunalnego gminy. Na koniec 2016 roku gmina posiadała majątek o wartości 75,3 mln zł, a po zakończeniu 2017 roku wartość tego majątku wzrosła o 3,7 mln zł do kwoty 79 mln zł.

oprac. (krzan)

Wąbrzeźno

Jakie stawki za wodę?

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku zatwierdził taryfę za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Stawki zostały zaakceptowane na trzy lata.

Wniosek Miejskiego Zakładu Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Wąbrzeźna na trzyletni okres obowiązywania został przyjęty bez uwag przez dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Licząc od 11 czerwca w naszym mieście (dla grupy odbior-

ców: gospodarstwa domowe i obiekty użyteczności publicznej, przemysł, gastronomia, handel, usługi oraz pozostałe) obowiązować będą poniższe ceny za dostarczaną wodę i odprowadzane ścieki: 1) w okresie od 1 do 12 miesięcy: - cena za 1 m³ dostarczonej wody wynosić będzie 3,16 zł netto (3,41 zł brutto), - cena za 1 m³ odprowadzonych ścieków wynosić będzie 6,19 zł netto (6,69 zł brutto); 2) w okresie od 13 do 24

miesięcia: - cena za 1 m³ dostarczonej wody wynosić będzie 3,18 zł netto (3,43 zł brutto), - cena za 1 m³ odprowadzonych ścieków wynosić będzie 6,19 zł netto (6,69 zł brutto); 3) w okresie od 25 do 36 miesięcy: - cena za 1 m³ dostarczonej wody wynosić będzie 3,27 zł netto (3,53 zł brutto), - cena za 1 m³ odprowadzonych ścieków wynosić będzie 6,19 zł netto (6,69 zł brutto).

oprac. (ToB)

Wąbrzeźno

Scena czeka na seniorów

Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza zespoły i kapele ludowe do udziału w wąbrzeskiej Biesiadzie Seniorów.

Impreza odbędzie się 8 lipca o godzinie 10.00. Tego dnia wąbrzeska scena będzie należała

do zespołów wokalnych, wokalo-instrumentalnych, zespołów folklorystycznych, kapel ludo-

wych i podwórkowych.

Regulamin wraz z kartą zgłoszenia znajduje się na stronie www.wdkwabrzezno.pl oraz w dziale animacji kultury WDK. Zgłoszenia będą przyjmowane do 22 czerwca.

(pg)

fot. archiwum

Wąbrzeźno

Środki dla NGO-sów

Dwanaście projektów otrzyma dofinansowanie w ramach miejskiego otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych.

W ramach wspierania i upowszechniania kultury fizycznej dofinansowanie otrzymają: Stowarzyszenie Rozwoju i Wspierania Społeczeństwa Obywatelskiego „INICJATYWA” (Rusz się z domu) – 2 tys. zł oraz Wąbrzeski Klub Sportów i Sztuk Walki (Szkolenie zawodników w dyscyplinie Kyokushin Karate) – 2,5 tys. zł.

Na działalność na rzecz dzieci i młodzieży pieniądze otrzymają: Chorągiew Kujawsko-Pomorska ZHP Hufiec Toruń (VII Zlot New Vambres) – 5 tys. zł, Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń” (Udział Orkiestry Dętej WDK w warsztatach muzycznych w miejscowości Hartowiec) – 6 tys. zł, Polski Związek Wędkarski, Koło w Wąbrzeźnie (Organizacja konkursu

wędkarskiego Puchar Burmistrza Wąbrzeźna – 1 tys. zł oraz Dowódz dzieci ze szkoły wędkarskiej przy Kole Miejskim PZW w Wąbrzeźnie na zawody i obozy wędkarskie – 2 tys. zł), Miejski Uczniowski Klub Pływakowski „Przyjazne wody” (Organizacja obozu sportowego) – 5 tys. zł, OSP Wąbrzeźno (Pobyty członków MDP na łodzi Piła Młyn) – 900 zł.

W związku z działaniami „Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego” na wsparcie mogą liczyć: Stowarzyszenie Rozwoju i Wspierania Społeczeństwa Obywatelskiego „INICJATYWA” (Wąbrzeski Festiwal Turystyczny oraz Przegląd Piosenki Turystycznej) – 5 tys. zł, Polski Związek Niewidomych (Integracyjno-kulturalny wyjazd do Teatru Muzycznego w Gdyni) – 2 tys. zł, Regionalny Związek Pszczelarzy w Toruniu, Koło Rejonowe w Wąbrzeźnie (Wyjazd – Wojewódzki Dzień Pszczelarza w Toruniu oraz wyjazd specjalistyczny do pasieki rodzinnej Gucio Zbigniew Stożek) – łącznie 1200 zł.

(ToB), fot. ilustracyjne

Wójt odpowiada dyrektor szkoły

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ Dwa tygodnie temu na łamach naszego Tygodnika poruszyliśmy temat konfliktu między rodzicami a dyrektorem Szkoły Podstawowej w Dębowej Łące. Teraz do słów dyrektora placówki Justyny Świdzickiej odnosi się wójt Stanisław Szarowski

Przypomnijmy, kilkanaście dni temu w Szkole Podstawowej w Dębowej Łące odbyło się nadzwyczajne zebranie rady rodziców. Spotkanie było poświęcone przede wszystkim konfliktowi między dyrektorem szkoły a grupą rodziców. Na zebraniu zabrakło zarządzającej placówką Justyny Świdzickiej, ale pojawił się wójt gminy Stanisław Szarowski. Dyrektorka odniosła się do problemów poruszanych przez rodziców później, na łamach naszego tygodnika. Teraz na jej słowa odpowiada wójt Szarowski.

– Do wypowiedzi rodziców zgromadzonych na zebraniu w Szkole Podstawowej w Dębowej Łące nie będę się odnosił, bo sam osobiście ich wysłuchałem. Natomiast ze zdziwieniem przeczytałem „wyjaśnienia” p. dyrektora J. Świdzickiej – mówi wójt Stanisław Szarowski. – Rada Rodziców kilkakrotnie zwracała się do p. dyrektora o potrzebie zwołania zebrania rodziców (ostatnie zebranie organizacyjne odbyło się na początku roku szkolnego). Dyrektorka nie widziała takiej potrzeby. Na zebranie nadzwyczajne, które zwołała Rada Rodziców, p. dyrektor nie wyraziła zgody. Na własną rękę wysyłała też informację do rodziców, że zebranie się nie odbędzie, chociaż nie była jego organizatorem. W rozmowie ze mną potwierdziła ten fakt,

jednocześnie informując, że szkoła będzie zamknięta, rodzice nie będą wpuszczeni i kategorycznie przeciwstawiła się temu pomysłowi. Namawiałem też p. dyrektora, by wzięła udział w tym zebraniu, abyśmy wysłuchali rodziców. Niestety p. dyrektor do rozmowy na temat problemów oświatowych odniosła się lekceważąco i nie wzięła też udziału w sesji rady gminy poświęconej m.in. tym problemom. Dwie panie dyrektor ze szkół w Wielkich Radowiskach i z Łobdowa były obecne, natomiast p. dyrektor Świdzicka pomimo, że była w tym dniu obecna w urzędzie gminy, nie przysłała na posiedzenie rady.

Wójt ma wątpliwości także co do woli współpracy ze strony Justyny Świdzickiej.

– Pani dyrektor rozmija się z prawdą twierdząc, że jest gotowa do współpracy ze wszystkimi organami. Rada Rodziców dwukrotnie prosiła wójta gminy o udostępnienie lokalu w urzędzie gminy na posiedzenie Rady Rodziców, ponieważ p. dyrektor nie chciała udostępnić takiego pomieszczenia w szkole – zauważa Szarowski. – Nieprawdziwe jest też wyjaśnienie p. dyrektora, że rodzice i opiekunowie bez przeszkód mogli wchodzić do szkoły. W tym zakresie obowiązuje zarządzenie dyrektora zakazujące rodzicom wstępu do szkoły. Jedynym

pozytywnym elementem tego, że p. dyrektor zaprzecza jest to, że pośrednio przyznaje się do błędów. Nieprawdziwe jest też stwierdzenie p. dyrektora, że „rodzice nie zgłaszały wcześniej uwag na temat planu lekcji”. Fakt, że przedmioty takie, jak matematyka, fizyka, chemia czy biologia odbywały się na ostatnich godzinach lekcyjnych był zgłaszany wielokrotnie w szkole. Brak natomiast było reakcji dyrektora.

Justyna Świdzicka tłumaczyła na łamach naszego tygodnika, że problem ten ma związek z zatrudnieniem nauczycieli „z zewnątrz”.

– Brak racjonalności w zatrudnianiu kadry też był wielokrotnie omawiany – tłumaczy Szarowski. – Pani dyrektor wielokrotnie podkreśla, że ma prawo dobierać sobie pracowników. Nie oznacza to, że nikt nie ma prawa krytykować polityki kadrowej, zwłaszcza wtedy, gdy odbija się to na poziomie nauczania, a także kosztem uczniów. Jeżeli chodzi o poziom nauczania, to po zaleceniach kuratorium oświaty w ostatnich latach dwukrotnie wprowadzany był w szkole program naprawy z uwagi na słabe wyniki sprawdzianów. Niestety, w dalszym ciągu wyniki są dalekie od zadowalających. Pojedyncze sukcesy uczniów świadczą raczej o ich pracowitości i zaangażowaniu rodziców. Nieprawdziwe jest

też stwierdzenie: „Jestem kolejnym dyrektorem w tej szkole, który nie podoba się części nauczycieli”. Na poprzednich dyrektorów nie było skarg i uwag ze strony grona pedagogicznego do wójta gminy. Pani dyrektor mija się z prawdą stwierdzając: „Nie znam żadnych zarzutów, które kierowane są pod moim adresem, a wszystkiego dowiaduję się z prasy lub od innych”. Wynika z tego, że pani dyrektor nie czyta protokołów z kontroli Państwowej Inspekcji Pracy, skarg, próśb o interwencje, itp. kierowanych od rodziców bezpośrednio do dyrektora. Brak jest też rzeczowej odpowiedzi na wnioski pokontrolne komisji powołanej przez urząd gminy, która dokonała kontroli w szkole podstawowej. W wyniku kontroli stwierdzono brak nadzoru nad realizacją

przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie oraz brak nadzoru nad realizacją nauczania indywidualnego co stanowi znaczne zaniedbanie w organizacji pracy szkoły. Pani dyrektor nie odniosła się w żaden sposób do wyników kontroli, natomiast sporządziła skargę skierowaną do organu nadzoru na sposób przeprowadzenia kontroli celem odwrócenia uwagi od stwierdzonych nieprawidłowości. Aby uświadomić p. dyrektorowi wielkość i wagę problemów postanowiłem przekazać p. dyrektorowi charakterystykę wszystkich problemów jakie wpłynęły do tutejszego urzędu w postaci skarg i próśb o interwencję itp. Liczę na rzeczową odpowiedź – kończy wójt Szarowski.

Do tematu wrócimy.

(ToB), fot. archiwum

REKLAMA

PRACA SEZONOWA 2018!

Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna NOWE POLE w Miesiączkowie k. Górzna, pow. brodnicki

zatrudni osoby chętne do pracy sezonowej przy zbiorze:

- TRUSKAWEK, MALIN I WIŚNI
- Planowany początek zbiorów - ok 4. czerwca.
- Zapewniamy bezpłatny transport.
- Dodatkowe informacje pod nr. tel. 508 334 852, 609 440 829

Przystanki i godziny autobusu:

1. Wąbrzeźno 5 ³⁰	9. Brodnica (ul. Sądowa) 6 ³³
2. Książki 5 ⁴⁵	10. Brodnica (koło Polmo) 6 ³⁵
3. Budziszewo 5 ⁴⁷	11. Cielęta 6 ⁴³
4. Jabłonowo Zamek 5 ⁵⁵	12. Łaszewo 6 ⁴⁷
5. Jabłonowo Pom. 5 ⁵⁵	13. Grążawy 6 ⁴⁸
6. Miliszewy 6 ⁰⁰	14. Górzno 7 ⁰⁰
7. Czekanowo 6 ¹⁰	
8. Grzybno 6 ¹⁵	

REKLAMA

OBLADREX

Drewno kominkowe, węgiel orzech, eko-groszek, pellet, brykiet drzewny

**ATRAKCYJNE CENY
PŁATNOŚĆ KARTĄ I NA RATY**

Jesteśmy dystrybutorem produktów STELMET Pellet Olimp i Lava

Golub-Dobrzyń ul. Szosa Rypińska 221/6, tel. 604 517 964 e-mail: biuro@obladrex.pl

Startują dni miasta

WĄBRZEŹNO ▶ Przez pięć dni mieszkańcy będą świętować dni miasta. Dla uczestników organizatorzy przygotowali m.in. atrakcje sportowe i muzyczne, wystawy oraz jarmark ekologiczny

Zabawa rozpocznie się w środę 6 czerwca, od turnieju szachowego dla dzieci i młodzieży w Wąbrzeskim Domu Kultury. Start godz. 17.00.

W czwartek w Pływalni Miejskiej zostaną przeprowadzone mistrzostwa w pływaniu oraz w zjeździe na czas zjeżdżalnią wodną. Impreza rozpocznie się o godz. 9.00. Od godz. 16.00 rynek zamieni się w plac gier. Chętni będą mogli spróbować swoich sił w szachach i warcabach oraz brydżu i wziąć udział w grze miejskiej „Śladami niepodległości”.

W piątek o 9.30 w Przedszkolu Miejskim „Bajka” przedszkolacy będą chwalić się swoją wiedzą o Wąbrzeźnie. W południe w wąbrzeskiej bibliotece zostanie podsumowany konkurs literacki „Wąbrzeźno – moje miejsce na ziemi”, a o 17.00 w galerii WDK otwarta będzie wystawa „Wąbrzeźno w malarstwie”, której autorem jest Andrzej Sobczyk.

Tego samego dnia na rynku o godz. 10.00 rozpocznie się jarmark ekologiczny. Na maluchów będzie czekał plac zabaw ze zjeżdżalnią, trampoliną i bungee.

Rynek stanie się też sceną dla akcji „Jak nie czytam, jak czytam”, w której wezmą udział uczniowie wąbrzeskich szkół. Do akcji może dołączyć każdy, wystarczy wziąć

ze sobą książkę. O 16.30 rynek będzie należał do aktywnych mieszkańców – rozpocznie się tam maraton zumbi. Dołączyć może każdy, kto ma chęć spróbować swoich sił.

W sobotę o godz. 6.00 nad Jeziorem Zamkowym rozpoczyna się zawody wędkarskie o puchar burmistrza Wąbrzeźna. O godz. 10.00 na Orliku zostanie rozegrany turniej amatorskich zespołów piłki nożnej. O godz. 11.00 na boiskach przy ul. 750-lecia Wąbrzeźna odbędzie się festyn rodzinny.

O 15.00 rozpocznie się program na stadionie MKS Unia. Tam zespoły szkolne i grupy taneczne zaprezentują swoje talenty. Wystąpi również Klub Aktywnych

Kobiet, Wiktor Chmiel (uczestnik programu The Voice Kids) i zespół Molekuły. Burmistrz wręczy nagrody laureatom konkursu „Zamień odpady na klasowe wypad”.

Gwiazdą wieczoru będzie Sylwia Grzeszczak. Koncert rozpocznie się o godz. 20.00. Po występie piosenkarki mieszkańcy będą mogli się pobawić przy muzyce disco polo i pop.

W niedzielę Dni Wąbrzeźna zakończy wystawa zabytkowych motocykli. Impreza rozpocznie się o godz. 10.00. Organizatorem Dni Wąbrzeźna jest urząd miasta.

(pg)

fot. archiwum

REKLAMA

Powiat

Uwaga na upały

Policjanci apelują o zachowanie środków ostrożności przy wysokich temperaturach. Podczas upałów nawet na chwilę nie pozostawiajmy dzieci samych w pojazdach. Taki brak rozważności może doprowadzić do zagrożenia ludzkiego życia. Troska powinna dotyczyć także zwierząt.

– Wysokie temperatury mogą okazać się niebezpieczne dla osób starszych oraz osób, które z uwagi na stan zdrowia źle znoszą wysokie temperatury powietrza – przypomina sierż. sztab. Michał Głębocki z KPP Wąbrzeźno.

Policjanci apelują, aby nie zostawiać w samochodzie, nawet na chwilę, dzieci i zwierząt. Przy upałach wewnątrz pojazdów temperatura jest o wiele wyższa

niż ta na zewnątrz. Taka sytuacja może doprowadzić do zagrożenia życia ludzkiego.

– Gdy jesteśmy świadkami tego typu zdarzeń, nie bójmy się zwrócić uwagę nierozważnym rodzicom/opiekunom. Gdy nie ma ich w pobliżu, nie czekajmy – dodaje Głębocki.

W takiej sytuacji należy powiadomić policjantów.

oprac. (ToB)
fot. ilustracyjne

Zespół Szkół

w Kowalewie Pomorskim

„DOBRY ZAWÓD
= DOBRA PRACA”

TECHNIKUM W ZAWODACH:

- TECHNIK ŻYWIENIA I USŁUG GASTRONOMICZNYCH
- TECHNIK HOTELARSTWA
- TECHNIK LOGISTYK
- TECHNIK MECHATRONIK
- TECHNIK URZĄDZEŃ I SYSTEMÓW ENERGETYKI ODNAWIALNEJ

BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA:

PRAKTYKA W SZKOLE:

- MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
- KUCHARZ **NOWOŚĆ!!!**

PRAKTYKA U PRACODAWCY:

- MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, KUCHARZ, FRYZJER, SPRZEDAWCA, CIEŚLA, STOLARZ, CUKIERNIK, MURARZ-TYNKARZ, ELEKTROMECHANIK, LAKIERNIK, MONTER SIECI I INSTALACJI SANITARNYCH, wiele innych...

PROJEKTY:
 „KSZTAŁCENIE ZAWODOWE W POWIECIE GOLUBSKO-DOBRYŃSKIM”
 „ERASMUS +”

STYPENDIA:
 dla najzdolniejszych uczniów kształcących się w danym zawodzie

KONTAKT:
 ul. Świętego Mikołaja 6
 87-410 Kowalewo Pomorskie
 tel. kont. 56 684-15-03
 e-mail: zskowalewopom@wp.pl
 www.zs.kowalewo.pl

Wielki dzień strażaków

WĄBRZEŹNO ▶ Z poślizgiem wąbrzescy strażacy obchodzili swoje święto. W tym roku, oprócz uroczystego apelu w strażnicy, odbyło się otwarcie sali edukacyjnej dla dzieci

W ostatnią środę wąbrzescy strażacy obchodzili swoje święto

Międzynarodowy Dzień Strażaka obchodzony jest 4 maja. Wąbrzescy strażacy świętowali dopiero w ostatnią środę maja. W uroczystości wzięli udział m.in. przedstawiciele struktur Państwowej Straży Pożarnej oraz samorządowcy. Na placu przed strażnicą odbył się uroczysty apel, podczas którego strażacy zostali wyróżnieni i nagrodzeni oraz odebrali awanse na wyższe stopnie. Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie bryg. Janusz Woźniak wyróżnił strażaka PSP st. ogn. Jakuba Wzorka oraz druha Grzegorza Komorowskiego z jednostki OSP w Książkach, którzy w roku 2017 uczestniczyli w największej ilości akcji ratowniczo-gaśniczych.

Podczas uroczystości otwarto salę edukacyjną dla dzieci. Tego typu miejsca w naszym województwie były do tej pory trzy: w Toruniu, Bydgoszczy i Inowrocławiu. Docelowo ma być takich sal 19.

– Idea sal edukacyjnych po-

jawiła się kilka lat temu. Ta sala iskrę do ruszenia całego procesu zawdzięcza poprzedniemu komendantowi powiatowemu st. bryg. Sławomirowi Herbowskiemu – mówi nowy komendant powiatowy PSP w Wąbrzeźnie bryg. Janusz Woźniak. – Zazwyczaj są to pomieszczenia na stałe przeznaczone na edukację. U nas ze względu na ograniczone możliwości lokalowe została wykorzystana sala szkoleniowa – służąca do wielu innych celów i nadal będzie ona mogła do tych celów służyć, bo te wszystkie elementy są mobilne. Bane-ry edukacyjne i inne elementy będziemy można przewozić jeśli będziemy chcieli je włączyć do jakiejś imprezy. Największą atrakcją dla dzieci na pewno będzie samochód strażacki stworzony przez strażaków z tej komendy. Każde dziecko będzie się mogło przebrać w szatni w mundur i hełm strażacki, aby poczuć się strażakiem. Ta sala będzie ewoluowała, bo jest jeszcze wiele pomysłów. Założeniem

idei utworzenia sali edukacyjnej było przybliżenie praktycznej nauki. To nie ma być tylko wykładów. Jest kilka elementów, które mają przybliżyć dzieciom zasady postępowania, począwszy od powiadamiania służb. Same będą mogły przeciwiczyć telefon alarmowy. Kolejną ważną rzeczą jest pierwsza pomoc przedmedyczna. Mamy kilka fantomów, także dziecięcych, aby dzieci mogły na nich przećwiczyć udzielanie pierwszej pomocy. Poznają też sygnalizację pożarową począwszy od czujek dymu. Dowiedzą się, jak zachować się w sytuacji zadymienia pomieszczenia, jak podłączać urządzenie elektryczne czy jak zachowywać się w kuchni, gdy np. zapali się tłuszcz na patelni.

Dzięki zadymiarce teatralnej dzieci obecne na otwarciu sali mogły przećwiczyć bezpieczne opuszczanie zadymionego pomieszczenia.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

W uroczystości wzięli udział m.in. samorządowcy i przedstawiciele struktur PSP

W nowej sali dzieci będą uczyły się m.in. powiadamiania służb ratunkowych, bezpiecznych zachowań w domu, opuszczania zadymionego pomieszczenia

St. ogn. Jakub Wzorek z komendy powiatowej PSP w Wąbrzeźnie oraz druha Grzegorz Komorowski z jednostki OSP w Książkach otrzymali statuetki za uczestnictwo w największej ilości akcji ratowniczo-gaśniczych w ubiegłym roku

Wąbrzeźno

Rodzina na obrazkach

Przedszkolacy i uczniowie szkół podstawowych uwiecznili swoich rodziców i rodzeństwo na plakatach.

Rozstrzygnięcie konkursu, połączone z otwarciem wystawy, odbyło się 29 maja w Wąbrzeskim Domu Kultury, który był organizatorem tej inicjatywy. Swoje rodziny na plakatach zdecydowało się przedstawić 30 osób. Na obrazkach, wykonanych różnymi technikami, można zobaczyć scenki z codziennego życia. Laureaci otrzymali nagrody rzeczowe i dyplomy. Wystawę można oglądać do 9 czerwca.

(pg)
fot. WDK

LAUREACI KONKURSU „MAMA, TATA I JA”

Przedszkola:

- I m. – Julia Pieniążek, Punkt Przedszkolny w Ryńsku
- II m. – Marta Okońska, Szkoła Podstawowa w Książkach
- III m. – Witek Rytel, Przedszkole Niepubliczne „Alpido”

Wyróżnienia:

Hubert Jurdziak, Przedszkole Niepubliczne „Alpido”

Szkoły podstawowe:

- I m. – Julia Orłowicz, Szkoła Podstawowa Myśliwcu
- II m. – Karolina Witkowska, Szkoła Podstawowa w Jarantowicach
- III m. – Agata Stefańska, Szkoła Podstawowa Myśliwcu

Dzieci rządziły

WĄBRZEŃNO ➤ W Wąbrzeźnie Dzień Dziecka trwał aż dwa dni. W uatrakcyjnienie tego święta włączyli się m.in. burmistrz, wędkarze, przedstawiciele wspólnoty mieszkaniowej, biblioteka i przedsiębiorcy

Na stoiskach każde dziecko znalazło dla siebie coś ciekawego

1 czerwca nad Jeziorem Zamkowym odbyły się zawody wędkarskie dla dzieci w wieku od 7 do 14 lat. W tym samym czasie na placu zabaw przy ul. Sienkiewicza i w Ogródku Jordanowskim działo się wiele ciekawych rzeczy. Na placu zabaw przy ul. Sienkiewicza, który wybudowano w ramach budżetu obywatelskiego, dzieci miały okazję m.in. sprawdzić się w konkursach sprawnościowych i artystycznych, poćwiczyć zumbę oraz tworzyć kolorowe bańki. Nie mniej ciekawie było w Ogródku

Jordanowskim. Tam m.in. dzieci wraz z animatorami bawiły się przy muzyce, tworzyły chrupkowe figurki, malowały obrazy na folii oraz uczestniczyły w wielu grach i zabawach ruchowych.

O Dniu Dziecka nie zapomniła również wąbrzeska biblioteka, która zaprosiła rodziców i dziadków z dziećmi do „oldskulowego kina”. Dla najmłodszych czytelników przygotowano niespodzianki.

W sobotę, pod honorowym patronatem burmistrza Leszka Kawskiego, gospodarzem Dnia

Dziecka był Hotel Rondo. Na maluchy czekało mnóstwo atrakcji: darmowe dmuchańce, karuzela i trampolina, pokazy służb ratowniczych, spektakl teatru Vaška, gry i animacje, warsztaty taneczne, występy zespołów dziecięcych i wiele innych. Bogaty program imprezy był efektem współpracy hotelu z innymi przedsiębiorcami, którzy chętnie zaangażowali się we współtworzenie tego przedsięwzięcia.

Tekst i fot. (pg)

Na dzieci, które w sobotę przyszły do Hotelu Rondo czekało mnóstwo bezpłatnych atrakcji

Pokaz obsługi węża strażackiego cieszył się wśród najmłodszych ogromną popularnością, nie tylko wśród chłopców

Pokazy taneczne urozmaiciły sobotnią imprezę

Wąbrzeźno

W szczytnym celu

W ramach akcji „Miłosierdzie Boże – ponad wszelkie dzieła Jego” uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 włączyli się do akcji na rzecz Zespołonego Szpitala im. dr. Wł. Biegańskiego w Grudziądzu.

Głównym założeniem akcji była idea przekazania bezpośredniej pomocy tam, gdzie

widać taką potrzebę. Dzieci z Wąbrzeźna korzystają z opieki medycznej szpitala w Grudzią-

dzu. Stąd pomysł, by wspomóc oddziały dziecięce tej placówki.

– Uczniowie chętnie włączyli się w zbiórkę potrzebnych rzeczy – książki, gry planszowe, puzzle i maskotki – by pobyt w szpitalu małych pacjentów był nieco przyjemniejszy – informują organizatorzy. – Mamy nadzieję, że chociaż na chwilę zapomną o troskach zdrowotnych dzięki naszej akcji.

**oprac. (ToB)
fot. SP3**

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ➤ Rodzinna zabawa

Przedszkole w Łobdowie zaprosiło rodziny dzieci do wspólnej zabawy. Maluchy zaprezentowały swoim najbliższym wierszyki, piosenki i tańce oraz wręczyły rodzicom upominki. Dzięki wsparciu sponsorów dzieci mogły bawić się na dmuchanym placu zabaw. Nie zabrakło też poczęstunku. Dzień spędzony w rodzinnym gronie sprawił przedszkolakom dużą frajdę. Na zdjęciu szczęśliwi przedszkolacy z Łobdowa.

**(pg)
fot. nadesłane**

W trosce o bezpieczeństwo nad wodą

POWIAT ▶ Zbliża się czas wakacji i beztroskiego wypoczynku połączonego z rekreacją w wodzie i nad wodą. Niestety jest to również okres, kiedy dochodzi do większej liczby utonięć. Aby zapobiegać tego typu zdarzeniom, policjanci rozpoczęli działania w ramach drugiej edycji ogólnopolskiej akcji informacyjno-edukacyjnej pod nazwą „Kręci mnie bezpieczeństwo... nad wodą”

Policjanci i ratownicy wodni podczas patrolu na Wiśle w Dobrzyniu nad Wisłą

Projekt ten został objęty honorowym patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz wpisany do harmonogramu realizacji zadań w 2018 r. w ramach Programu Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem bezpieczniej” im. Władysława Stasiaka. Partnerami w projekcie są: Departament Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzy-

sowego, Departament Komunikacji Społecznej oraz Departament Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a także Fundacja PZU.

Pomimo, że zarówno w zakresie wypadków jak i utonięć osób na przełomie ostatnich lat widoczna jest tendencja spadkowa, to niepodważalnie należy stwierdzić, że tego rodzaju zda-

żenia nadal stanowią wyzwanie dla działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa osób korzystających z rekreacji wodnej, tak aby tego typu przypadki dramatu, nie tylko dla ofiary takiego zdarzenia, ale również dla jego rodziny i najbliższych, udało się w jak największym stopniu wykluczyć.

Mając na celu poprawę bezpieczeństwa osób przebywających w wodzie i nad wodą, Biuro Prewencji Komendy Głównej Policji zainicjowało drugą edycję ogólnopolskiej akcji informacyjno-edukacyjnej pn. „Kręci mnie bezpieczeństwo...nad wodą”.

– Jednym z głównych celów podjętego przedsięwzięcia jest zwrócenie szczególnej uwagi społecznej na zagrożenia jakie nieść może ze sobą rekreacja wodna, a także promowanie odpowiedzialnych postaw osób przebywających w wodzie i nad wodą, a w efekcie dalsze ograniczanie wypadków. Akcja realizowana będzie do września 2018 r. na terenie całego kraju. Dzia-

łania zintensyfikowane będą w rejonach obszarów wodnych, a także ośrodków rekreacji i wypoczynku. Tradycyjnie policjanci będą przypominać dzieciom, młodzieży i dorosłym wypoczywającym nad wodą (również wędkarzom) o zasadach bezpieczeństwa. Policja zachęca do korzystania z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, gdzie można zgłaszać m. in. następujące zagrożenia: informacje o zaobserwowanych tzw. „dzikich kąpieliskach”, miejscach niebezpiecznych na terenach wodnych oraz przypadki utonięć – podaje Komenda Główna Policji.

Do realizacji projektu Biuro Prewencji KGP przygotowało informatory (330 tys. egz.), naklejki (80 tys.) oraz plakaty edukacyjne (7,5 tys. egz.), które wskazują zasady bezpiecznego zachowania nad wodą, a także obrazują oznaczenia obowiązujące na kąpieliskach. Będą one wykorzystane m. in. podczas spotkań policjantów dzielnicowych oraz zajmujących się pro-

filaktyką społeczną z dziećmi w szkołach jeszcze przed zakończeniem roku szkolnego.

W tegorocznej akcji ponownie zorganizowano konkurs na przygotowanie 30-sekundowego spotu filmowego przedstawiającego bezpieczny wypoczynek nad wodą oraz promującego zdrowy i aktywny tryb życia pn. „Filmowy przeWODNIK”. W konkursie wziąć mogą udział zespoły liczące do 3 osób w wieku do 18 lat – oczywiście pod opieką dorosłego opiekuna. Prace konkursowe można przysyłać do 7 września 2018 r. na adres Biura Prewencji Komendy Głównej Policji, ul. Puławska 148/150, 02-624 Warszawa z dopiskiem „Filmy przeWODNIK”.

Więcej informacji na temat akcji „Kręci mnie bezpieczeństwo...nad wodą”, bieżące wydawnictwa, porady oraz regulamin konkursu można znaleźć na stronie: www.policja.pl/bezpieczenstwo-nad-woda.

Tekst i fot. (ak)

Wąbrzeźno

Sukces w Toruniu

W maju w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Toruniu odbyły się eliminacje okręgowe 41. Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla szkół podstawowych i gimnazjalnych. Trzecie miejsce zajęła drużyna ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie.

Do rywalizacji przystąpiły drużyny wyłonione w eliminacjach miejskich i powiatowych. Uczniowie zmierzali się z takimi konkurencjami jak: testy (z wiedzy i skrzyżowań), rowerowy tor przeszkód, jazda po miasteczku ruchu drogowego oraz pierwsza pomoc przedmedyczna.

Drużyna „trójki” w składzie: Daria Dziura, Aleksandra Kornacka, Miłosz Michałowski i Mateusz Słomski znalazła się na trzecim stopniu podium. Za swój bardzo dobry wynik uczniowie otrzymali nagrody rzeczowe ufundowane przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Toruniu, puchar od Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Motorowego i dyplom.

oprac. (ToB)
fot. SP3

Gmina Książki

Inwestują w edukację

30 maja wójt gminy Książki Jerzy Dutkiewicz podpisał umowę na dofinansowanie projektu „Szkoła Przyszłości w Książkach”.

Całkowita wartość projektu wynosi ponad 713 tys. zł, a dofinansowanie unijne oscyluje wokół 678 tys. zł. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Książkach od nowego roku szkolnego będą

mogli uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych z nauki programowania i rozwijać kompetencje w zakresie TIK, nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych. Zaplanowano także realizację zajęć pozalekcyjnych z wykorzystaniem metody eksperymentu naukowego. Na projekcie skorzystają także nauczyciele, których czekają szkolenia. Ponadto pracownie zostaną wyposażone m.in. w sprzęt ICT.

(ToB), fot. ilustracyjne

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Dłużnicy w rejestrze

29 maja rząd przyjął przygotowany w resorcie sprawiedliwości projekt ustawy, który zawiera między innymi kolejne rozwiązania zwiększające skuteczność ściągania alimentów. Dłużnicy alimentacyjni będą wpisywani do Krajowego Rejestru Zadłużonych – w całości jawnego i dostępnego przez internet. – Krajowy Rejestr Zadłużonych stanie się istotnym elementem wzmacniającym egzekucję świadczeń alimentacyjnych. Będą w nim ujawniane informacje o osobach, wobec których toczy się egzekucja świadczeń alimentacyjnych (lub należności budżetu państwa np. z tytułu świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego), a zaległość jest dłuższa niż trzy miesiące – informuje resort sprawiedliwości.

Zarejestruj dziecko przez internet

Od 1 czerwca na stronie www.obywatel.gov.pl rodzice posiadający aktualny Profil Zaufania, mogą elektronicznie zarejestrować narodziny dziecka. Mają na to, tak jak w przypadku tradycyjnej formy, 21 dni. Zgłoszenie będzie musiało zawierać oświadczenie o wyborze imienia dla malucha. Po zarejestrowaniu przez kierownika USC, do osoby zgłaszającej urodzenie zostanie odesłany, w formie elektronicznej lub papierowej, odpis aktu urodzenia dziecka, a także powiadomienie o nadanym numerze PESEL i zaświadczenie o zameldowaniu.

Przyjdź na szkolenie z e-ZLA

W Inspektoracie ZUS w Grudziądzu odbędą się kilka szkoleń dla płatników składek z obsługi elektronicznych zwolnień lekarskich. Warto już dzisiaj przygotować się do obsługi e-ZLA i założyć profil na Platformie Usług Elektronicznych. W tym celu potrzebny będzie dowód osobisty lub paszport. Wszystkie szkolenia odbędą się w siedzibie Inspektoratu ZUS w Grudziądzu, ul. Wybickiego 39, sala 302 A. Terminy szkoleń: 11 czerwca godz. 13.00, 18 czerwca godz. 9.00, 25 czerwca godz. 13.00, 28 czerwca godz. 9.00.

Darmowa mammografia

W dniach 23-24 lipca przy pływalni miejskiej przy ul. Matejki 2a w Wąbrzeźnie zostanie zaparkowany mammobus, w którym panie w wieku 50-69 lat będą mogły wykonać bezpłatne badanie piersi. Nie jest wymagane skierowanie lekarskie, ale konieczna jest wcześniejsza rejestracja. Można zgłosić się na badanie, dzwoniąc pod nr tel. 58 666 24 44 lub wypełniając formularz na stronie internetowej <http://www.mammo.pl/formularz>.

Krótsze okresy przedawnienia

W ubiegłym tygodniu prezydent Andrzej Duda podpisał zmiany w kodeksie cywilnym. Termin przedawnienia roszczeń majątkowych wyniesie sześć lat, a nie jak do tej pory – dziesięć. Ponadto po upływie terminu przedawnienia nie będzie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciw konsumentowi. Nowe przepisy wejdą w życie po 30 dniach od dnia ogłoszenia.

Na dobry start dla ucznia

Rząd ustanowił program „Dobry start”, dzięki któremu rodziny otrzymają raz w roku 300 zł na każde dziecko uczące się w szkole – bez względu na dochody. Wniośki, składane przez rodziców, opiekunów prawnych, rodziców zastępczych lub osoby prowadzące placówki opiekuńczo-wychowawcze, będą przyjmowane i realizowane przez te same instytucje, które realizują obecnie świadczenie wychowawcze w ramach programu „Rodzina 500+” (urząd miasta/gminy, ośrodek pomocy społecznej). Od 1 lipca dokumenty można wypełniać online (za pomocą strony empatia.mrpips.gov.pl), a od 1 sierpnia drogą tradycyjną. Złożenie wniosku w lipcu i sierpniu to gwarancja wypłaty świadczenia nie później niż do 30 września.

Pomoc dla młodych rolników

Od 29 czerwca do 30 lipca w oddziałach regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa można będzie składać wnioski o „Premię dla młodych rolników”. Wsparcie ma charakter bezzwrotnej dotacji w wysokości 100 tys. zł, wypłacanej w dwóch ratach. Po wydaniu decyzji o przyznaniu pomocy rolnik otrzyma 80 proc. premii, a po zrealizowaniu biznesplanu pozostałe 20 proc. O premię może starać się osoba, która m.in. w dniu złożenia wniosku jest pełnoletnia i ma nie więcej niż 40 lat; jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej; posiada kwalifikacje zawodowe wynikające z posiadanego wykształcenia albo wykształcenia i stażu pracy w rolnictwie, bądź zobowiąże się do ich uzupełnienia oraz przedłożyła biznesplan dotyczący rozwoju gospodarstwa i zobowiązała się do zrealizowania go w przewidzianym terminie. Szczegóły na stronie: www.arimr.gov.pl.

Przykładnie i ostrożnie

BHP ▶ W ubiegłym tygodniu obchodziliśmy Dzień Dziecka. To dobry czas, by ponowić apel do rolników, by dbali o bezpieczeństwo swoich pociech, które pomagają im w pracach w gospodarstwie

– Rodzice, pamiętajcie, że jesteście dla waszych dzieci wzorem do naśladowania. To ogromna odpowiedzialność i wyzwanie. Każdego dnia dzieci, uważnie obserwując waszą pracę, dowiadują się, na czym ona polega, uczą się jak wykonywać ją efektywnie, a także, jak dbać o bezpieczeń-

stwo podczas codziennych zajęć w gospodarstwie rolnym. Dobre nawyki wykształcone w dzieciństwie zapoczątkują w przyszłości – zwrócił się do rolników prezes KRUS-u Adam Sekściński.

Podczas powierzenia prac dzieciom najważniejsze jest zachowanie ostrożności. Nie

wolno im kierować ciągnikami rolniczymi. Nie bez przyczyny czynność ta wymaga posiadania stosownego prawa jazdy. Oczywiście młodzi chłopcy często potrafią prowadzić ciągnik, ale ryzyko popełnienia błędu jest zbyt duże. Równie niebezpieczne bywa sprzęganie maszyn.

Właśnie wtedy może dojść do wciągnięcia i przygniecenia.

Liczba wypadków z udziałem dzieci zdaje się maleć. Jeszcze kilkanaście lat temu co roku poszkodowanych było ok. 1500 osób poniżej 15 roku życia. Od 2004 roku KRUS nie prowadzi statystyk w tym zakresie,

ponieważ zmieniło się prawo i o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy rolniczej może ubiegać się osoba ubezpieczona w KRUS, a zaistniałe zdarzenie jest związane z prowadzoną działalnością rolniczą.

(pw)

Rynek owoców

Kary dla nieuczciwych

Sezon truskawkowy powoli dobiega końca. Był dość udany. Niestety, na jego początku donoszono o oszustach, którzy przepakowywali hiszpańskie truskawki i sprzedawali jako polskie. W związku z tym planowana jest zmiana sposobu kontroli owoców.

Pomysł jest taki, by podwyższyć kary za proceder przepakowywania do minimum 500 zł. Będą także restrykcje za ponowne wprowadzanie do obrotu owoców i warzyw, wobec których zostało wydane orzeczenie o niezgodności z wymogami unijnymi. Dalsze minimum 200 zł mandatu będzie można zarobić za nieoka-

zanie dokumentów danej partii owoców.

Kontrole urzędowe mają być łatwiejsze dzięki stosowaniu imiennego okresowego upoważnienia dla inspektora Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS), „którym będzie się mógł on posłużyć w celu przeprowadzenia kontroli

podmiotów (wprowadzających do obrotu owoce i warzywa – red.), których dane nie są znane – pozwoli to na szybką i skuteczniejszą niż dotychczas przeprowadzenie kontroli tych artykułów z uwagą również na ich nietrwałość” – informuje Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

(pw)

Prawo

Ratowanie się zmianami

Dopiero co wprowadzone nowe prawo łowieckie będzie poprawiane. Wszystko przez wielki bałagan związany z szacowaniem strat wyrządzonych przez zwierzęta.

28 maja posłowie Prawa i Sprawiedliwości złożyli do marszałka sejmu wniosek o nowelizację ustawy o prawie łowieckim. Zasadnicza różnica, w porównaniu do obecnych przepisów, polega na wprowadzeniu do komisji szacujących straty przedstawicieli wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego. Poszkodowany rolnik składałby wniosek o szacowanie strat nie do gminy,

ale do zarządcy obwodu łowieckiego. Przedstawiciele obwodu musieliby zawiadomić rolnika o terminie szacowania strat najpóźniej 3 dni od otrzymania wniosku. Protokół z szacowania winien sporządzić nie sołtys, a zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego.

Szacowanie strat przypomina nieco grę w gorącego ziemniaka przerzucanego z rąk do

rąk. Pierwotnie mieli tego dokonywać przedstawiciele Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, potem obowiązek ten zrzucano na sołtysów, a teraz na ODR-y. Historia zatacza koło, ponieważ szacowanie wraca de facto w ręce myśliwych. To nieco śmieszne, ponieważ pierwotnym zamysłem było zmniejszenie ich wpływu na ten proces.

(pw)

Hodowla

Elastyczne znakowanie

Szykują się zmiany w znakowaniu trzody chlewnej. Ostatni raz prawo w tym zakresie zmieniono w 2016 roku i nie wszyscy byli zadowoleni z ówczesnych rozwiązań.

Planowana zmiana będzie polegała na dopuszczeniu możliwości znakowania kolczykiem

albo tatuażem do 30 dnia od dnia urodzenia świni. Z jednej doby do dwóch dni wydłuży się termin zgłaszania do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zmiany liczebności stada.

Prawdopodobnie uchylony zostanie obowiązek zgłaszania w ciągu 7 dni faktu dodatkowego oznakowania świni, która została przemieszczona do siedziby stada innej niż siedziba stada

urodzenia i przebywa w tej siedzibie stada dłużej niż 30 dni.

Ostatni punkt także powinien ucieszyć posiadaczy zwierząt. Chodzi o spis, który był dokonywany pod koniec roku. Obowiązek ten ma być zniesiony dla posiadaczy bydła. Spis świń dotyczyć będzie tylko liczby świń przebywających w stadzie.

(pw)

fot. pixabay/ilustracyjne

Uprawa

Rzepak czeka

Coraz bliżej małych żniw. Jak przedstawia się kondycja rzepaku?

Główny Urząd Statystyczny szacuje, że w tym roku z polskich pól zebrane zostanie o 18 proc. mniej rzepaku niż ostatnio. Wiosną trzeba było zorać 5,6 proc. plantacji, ponieważ rzepak wymarzał. Rośliny cierpią z powodu braku opadów, ale suszy rolniczej nie ogłoszono. Przed dwoma tygodniami opublikowano pierwszy w tym roku raport suszowy.

Jeśli chodzi o choroby, największe zagrożenie stanowią choroby grzybowe – zwłaszcza po przelotnych opadach deszczu. Pożółkłe liście mogą świadczyć o wertycylozie. W niektórych częściach kraju występuje także zgnilizna twardzikowa.

(pw)

fot. pixabay/ilustracyjne

Mechanika

Nowinki techniczne

Jesteśmy po targach Agrotechnica 2018. Oto najciekawsze nowości, które wchodzi na rynek.

SmartService 4.0 ułatwia naprawę pojazdu

Pierwszym docenionym wynalazkiem jest SMARTSERVICE 4.0. To internetowa platforma, która umożliwia w czasie aktualnym ocenę, co zepsuło się w konkretnym pojeździe rolniczym. Zestaw składa się z okularów tzw. rozszerzonej rzeczywistości. Mechanik wkłada je na głowę. Kamera nagrywa jego czynności i przekazuje je do centrali, gdzie siedzi doświadczony inżynier i pomaga ocenić sytuację. Na ekranie okularów mogą wyświetlać się plany układów maszyny i inne cenne informacje pomagające w remoncie.

Kolejną nowością jest traktor półgąsienicowy AXION 900 TERRA TRAC. Każda z gąsienic posiada oddzielną amortyzację koła napędowego, dzięki czemu jazda tym ciągnikiem to prawdziwa przyjemność, a przy tym oszczędność. Ciągnik charakteryzuje się też wąską sylwetką. Gąsienice nie muszą być tak szerokie jak np. koła bliźniacze.

Ostatnia z ciekawostek to EZ BALLAST firmy John Deere. To specjalny balast przymocowywany do kół ciągnika.

(pw)

Brodnicki Park Krajobrazowy

REGION ▶ Chociaż leży tak blisko nas, przez wielu nie jest znany. To brama, a właściwie okno do Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Zapraszamy na spacer

Rozpoczynamy serię artykułów poświęconych parkom krajobrazowym na terenie naszego województwa. Niektóre z nich nie są powszechnie znane. Chcemy to zmienić i zainteresować Czytelników tym, co mamy na wyciągnięcie ręki.

Brodnicki Park Krajobrazowy powstał w 1985 roku i znajduje się w środkowej części Pojezierza Brodnickiego. Zajmuje powierzchnię ponad 16 tysięcy hektarów. Jego rzeźba powstała w wyniku działania lodowca i utworzenia przez niego wysoczyzny morenowej, wśród której znajdują się liczne jeziora i torfowiska. Na terenie parku jest 58 jezior, z których największe to Wielkie Partęczyny (324 ha), Bachotek (211 ha), Sośno (188 ha) i Zbiczno (129 ha). Najgłębsze jest Zbiczno (do 41 metrów).

Las, który jest uzupełnieniem krajobrazu, stanowi 40 proc. powierzchni parku. W zespołach leśnych można wyróżnić bór mieszany i bór świeży. W borze mieszanym znajdujemy 139 gatunków roślin, wśród nich konwalie majową i śmiałka pospolitego. W borze świeżym spotkamy widłaka i borówkę. Lasy liściaste to w głównej mierze zespół mieszany składający się z dębu i buku.

Na terenie parku oznaczono 20 pomników przyrody oraz 9 rezerwatów. Te najbardziej znane to rezerwat Bachotek, który jest rezerwatem florystycznym o powierzchni 22 ha, a gatunkiem chronionym jest kłoc wiechowata. Innym rezerwatem jest na pewno rzeka Drwęca, gdzie ochroną objęto ryby z gatunku łososiowatych, czyli łososia, pstrąga i troć, a także bardzo rzadkiego minoga rzeczno-gosia. Wyspa na jeziorze Wielkie Partęczyny, zwana również Wielką Syberią, to miejsce ochrony obuwia pospolitego.

Na terenie Brodnickiego Parku Krajobrazowego znajduje się bardzo wiele szlaków turystycznych: zarówno tych dobrze oznakowanych, jak i tych słabo zaznaczonych. Można poruszać się pieszo, rowerem lub kajakiem.

W BPK natkniemy się na pozostałości umocnień wojennych. Pasjonaci i poszukiwacze historii znajdą tu ciekawe miejsca do eksploracji

Przedstawiamy kilka najbardziej popularnych jezior.

Jezioro Bachotek – znajduje się w odległości około 6 kilometrów od Brodnicy. Jest najbardziej znanym jeziorem Pojezierza Brodnickiego. Jego powierzchnia to 211 hektarów, a maksymalna głębokość wynosi 24 metry. Szerokość jeziora to niecałe 900 metrów. Jezioro ma wydłużony kształt z wyspą pośrodku, zwaną „wyspą skarbów”. Wokół znajdują się liczne ośrodki wypoczynkowe i wypożyczalnie sprzętu wodnego.

Jezioro Ciche – położone na północ od Brodnicy. Jest to typowe rynnowe jezioro otoczone lasem sosnowym, a tym samym odseparowane od pól i łąk zanieczyszczonych nawozami sztucznymi. Jezioro znane jest wędkarzom z dużego asortymentu ryb. Można tu złowić lina, leszcza, płoc czy też upragnionego szczupaka. Jezioro ma powierzchnię 110 hektarów i długość ponad 3 km. Linia brzegowa wynosi ponad 7 kilometrów, więc każdy wędkarz znajdzie miejsce dla siebie.

Jezioro Wysokie Brodno – położone w odległości około 9 kilometrów od Brodnicy w kierunku północnym. Otoczone lasami, co nie sprzyja uprawianiu sportów żeglarskich, ale chętnie odwiedzane przez wędkarzy i amatorów ciszy i spokoju. Ma powierzchnię 91 hektarów, a linia brzegowa liczy

ponad 5 kilometrów.

Jezioro Zbiczno – typowe jezioro sielawowe. Połączone jest Cichówką z jeziorem Strażym. Ma powierzchnię 129 hektarów, długość 2600 metrów i szerokość 800 metrów. Otoczone w większości lasami, tylko na południu znajdują się pola uprawne. Nad jeziorem znajdują się dwa ośrodki wypoczynkowe.

Jezioro Wielkie Partęczyny – największe jezioro na Pojezierzu Brodnickim. Ma powierzchnię 340 hektarów, maksymalna głębokość to 32 metry. Posiada liczne wyspy i zatoki. Jest połączone rzeką Skarlanką z jeziorem Małe Partęczyny. Na jeziorze ustanowiono rezerwat „Wyspa”. Wokół jeziora znajdują się liczne ośrodki wypoczynkowe, które zapewniają nocleg i wyżywienie.

Rzeka Skarlanka – rzeka przepływająca przez całe Pojezierze Brodnickie, kończy swój bieg wpływając do Drwęcy. Jest bardzo często wykorzystywana przez amatorów kajakarstwa. Posiada liczne przeszkody wodne, co powoduje, że jej pokonanie nie jest łatwe. Zapewnia 28 km wodnych atrakcji.

Będąc na Pojezierzu Brodnickim, warto zobaczyć Brodnicę. Pierwsze wzmianki o tym mieście można znaleźć już w 1263 roku. W 1305 roku zaczęto budować tu zamek krzyżacki. Obecnie zamek to ruiny, została tylko wyremontowana wieża.

Na terenie Brodnicy znajdziemy pamiątki po Annie Wazównie. Jest pałac, w którym zamieszkiwała królowa. Obok mieści się założony przez nią park miejski. Innym ciekawym zabytkiem jest kościół św. Katarzyny z rzeźbą 12 apostołów z XIV wieku.

(Maw)

fot. Celina Nałęcz

Jezioro Zbiczno

Jezioro Bachotek

Jezioro Sośno

REKLAMA

HURTOWNIA

INSTALACYJNO-SANITARNA

**WOD-KAN
CO i GAZ
WYP. ŁAZIENEK**

www.nova.x.pl

NOVA
Sp.j.
NTG

ul. Budowlana 4

tel. 781 014 000

wabrzezno@nova.x.pl

Muzyczna legenda

LITERATURA ➤ W poniedziałek 25 czerwca, przy okazji dni miasta, gościem rypińskiej księgarni będzie Wojciech Waglewski – muzyk, lider zespołu Voo Voo

Waglewski odwiedzi Rypin w związku z wydaną w ubiegłym roku książką „Wagiel. Jeszcze wszystko będzie możliwe”. Z muzykiem rozmawiał Wojciech Bonowicz, poeta i publicysta, kilkakrotnie nominowany do Nagrody

Nike, autor wywiadów m.in. z Janiną Ochojską czy ks. Michałem Hellerem.

„Gdy podczas koncertu przeciął sobie rękę, nawet tego nie poczuł” – czytamy w opisie książki. „Adrenalina sprawia, że

gra, póki nie padnie. Gdy ktoś nazywa go polskim Stingiem, dostaje piany. Twierdzi, że muzyka pozwala ludziom poukładać emocje. Jeden z najbardziej niezwykłych i wszechstronnych polskich artystów. Muzyk legendarnego Osjana i założyciel kultowego Voo Voo, kompozytor, gitarzysta i autor tekstów, mąż, ojciec, przyjaciel. Z poetą Wojciechem Bonowiczem spotykał się przez ponad 10 lat, by rozmawiać o muzyce, podróżach, rodzinie, miłości, dołkach, o życiu. Ze spotkań tych powstał wielowymiarowy portret nieobecnego „na ściankach” i plotkarskich portalach antycelebryty. Taka rozmowa zdarza się raz na pięćdziesiąt lat.”

W 2013 roku Waglewski wydał, wspólnie z synami – Fiszem i Emade, album „Matka, Syn, Bóg”. Dorobek Voo Voo zamyka ubiegłoroczny krążek „7”. Przez ponad 30 lat kariery zespół nagrał tak ważne dla polskiej muzyki utwory jak: „Nim stanie się tak jak gdyby nigdy nic”, „Nie muszę musieć” czy „Gdybym”.

Spotkanie w Rypinie odbędzie się 25 czerwca o 17.00 w sali wystaw biblioteki przy ul. Warszawskiej 20, w ramach Dni Rypina 2018. Organizatorzy przygotowali także inne atrakcje. W weekend zagra Lady Pank. Szczegółowy program święta miasta w kolejnych wydaniach naszego tygodnika.

(ToB)
fot. internet

Muzyka

Szansa dla młodych kapel

31 sierpnia w parku miejskim w Lipnie po raz jedenasty zostanie zorganizowany festiwal muzyczny „Lipa”. Zespoły już mogą nadsyłać zgłoszenia.

Impreza została zainaugurowana w 2004 roku i na stałe wpisała się w kalendarz najważniejszych wydarzeń muzycznych

naszego regionu. Od kilku lat w Lipnie odbywa się część konkursowa, a następnie na scenie musieli w parku miejskim poja-

wiają się ogólnopolskie gwiazdy. Do tej pory zagrały takie kapele jak: Muchy, Power of Trinity, Acid Drinkers czy Hurt. Gwiazdą ubiegłorocznej edycji była formacja Myslovitz, a po główny laur festiwalu sięgnęła formacja Drunk Riders.

Zespoły, które w tym roku chciałyby zaprezentować się przed lipnowską publicznością i wziąć udział w części konkursowej, mogą wysyłać swoje zgłoszenia. Formularz jest dostępny na stronie www.zielonalipa.pl. Festiwal jest dofinansowany przez urząd marszałkowski.

(ToB)
fot. archiwum

Co? Gdzie? Kiedy?

➤ Lipno

➤ 21 czerwca przy PUK Arenie mieszkańcy będą mogli oficjalnie powitać lato, biorąc udział w imprezie pod hasłem „Koncert na łące”. Impreza rozpocznie się o 18.00. W programie m.in. konkurs na najpiękniejszy wianek, warsztaty pieczenia podptomyków, zabawy i konkursy. Gwiazdą wieczoru będzie zespół Same Suki. Grupa wykonuje muzykę folk. Formacja pojawi się na scenie około 21.00. Organizatorem wydarzenia jest Stowarzyszenie „Zielona Lipa”.

➤ Golub-Dobrzyń

➤ W domu kultury można oglądać wystawę poświęconą Franciszkowi Golusowi, pierwszemu komisarycznemu burmistrzowi Golubia-Dobrzynia. Ekspozycja jest dostępna od poniedziałku do piątku w godzinach: 8.00-16.00 i w soboty od 10.00 do 14.00.

➤ 25 i 26 czerwca o 19.00 w DK planowana jest premiera spektaklu „Cienie”. Bilety kosztują 10 zł i są już do nabycia w sekretariacie domu kultury. Szczegóły pod nr. tel. 56 683 2408.

➤ Wąbrzeźno

➤ 8 czerwca w godz. 9.00-18.00 na pl. Jana Pawła II planowany jest Jarmark Ekologiczny. Do udziału w wydarzeniu organizatorzy zapraszają lokalnych wytwórców, produkujących metodami ekologicznymi, artystów, rzemieślników oraz podmioty podejmujące różnego rodzaju inicjatywy lokalne (koła gospodyń, stowarzyszenia). Mile widziani są ogrodnicy oraz rolnicy, którzy zaprezentują mieszkańcom Wąbrzeźna i przyjezdnym swoje plony. Zwieńczeniem imprezy będzie, rozpoczynający się o godz. 16.30, maraton zumbi pod okiem Katarzyny Sumińskiej, który organizowany jest w ramach Dni Wąbrzeźna. Podczas imprezy odbędą się również konkursy ekologiczne i kulinarne. Bliższych informacji udziela Dorota Otremba, kierownik Działu Animacji Kultury WDK, tel. 535 436 071.

➤ Tego samego dnia o 17.00 w domu kultury zostanie otwarta wystawa warszawskiego malarza Andrzeja Sobczyka. Ekspozycja nosi tytuł „Wąbrzeźno w malarstwie”. Wstęp wolny.

➤ 10 czerwca od 10.00 na pl. Jana Pawła II rozpocznie się Miejska Wystawa Zabytkowych Motocykli. Atrakcją niedzielnej imprezy będą konkursy, m.in. najwolniejsza jazda, najgłośniejszy i najcichszy motocykl. Podczas wystawy wybrana zostanie najstarsza i najoryginalniejsza maszyna. Bliższe informacje w Dziale Animacji Kultury WDK, tel. 56 688 17 27, wew. 24 lub 535 436 071.

➤ WDK zaprasza 11 czerwca o godz. 18.00 najmłodszych i nieco starszych na niesamowite i pełne zaskakujących zdarzeń spotkanie z iluzjonistą Apollino. Bilety w cenie 10 zł/ os. do nabycia w kasie WDK od pon. do pt. w godz. 12.00-16.00.

➤ 15 czerwca Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza najmłodszych do udziału w Wojewódzkim Przeglądzie Piosenki Przedszkolnej „Uśmiechnięte nutki”. Spotkanie z piosenką skierowane jest do dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów zerówek. Celem festiwalu jest rozbudzenie zamiłowania do śpiewu, integrowanie środowisk przedszkolnych oraz wspólna zabawa.

➤ Rypin

➤ W sobotę 25 sierpnia na placu przy ul. Nowy Rynek w Rypinie zagrają rockowe kapele w ramach szóstej edycji festiwalu „Riff Master”. Gwiazdą wieczoru będzie Leniwiec. Zespół pochodzi z Jeleniej Góry. Wykonuje muzykę z pogranicza punk-rocka, reggae i ska. Grupa wylansowała takie przeboje jak: „Piosenka dla zapowietrzonego” czy „Droga”. W 2013 roku ukazał się album „Rozpaczliwie wolny”, w którym muzycy wykorzystali teksty Edwarda Stachury. Dorobek Leniweca zamyka krążek „Raj” z 2016 roku.

➤ Rypiński Dom Kultury ogłosił II edycję Festiwalu Filmów Amatorskich „Stopklatka”. Prace można nadsyłać do 27 sierpnia. Konkurs adresowany jest przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, studentów oraz pozostałych miłośników amatorskiego filmowania. Tematyka jest dowolna, ale czas projekcji filmu nie może przekroczyć 30 minut (w uzasadnionych przypadkach organizator może wyrazić zgodę na dłuższy obraz). Zgłoszenia, wraz z płytą, należy nadsyłać do 27 sierpnia na adres: Rypiński Dom Kultury, ul. Warszawska 8, 87-500 Rypin. Można zgłosić maksymalnie dwie produkcje. Organizatorzy przewidzieli pulę nagród finansowych i rzeczowych.

oprac. (ToB)

07.06.2018-13.06.2018

Sobota 9 czerwiec

Polsat 20:10

tele
program

KRAINA LODU

TVP 1

13:45 Elif

05:50 Telezakupy
06:25 Elif odc. 258 - serial
07:15 Komisarjat odc. 17 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Jaka to melodia?
09:20 Komisarz Alex odc. 141 s. 11 - serial
10:10 Klan odc. 3321
10:35 Polska Molskiej odc. 4
11:05 Doktor Quinn odc. 11 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:40 Swala Pała.
Przygody młodej impali - film
13:45 Elif odc. 259 - serial
14:45 Okrasa łamie przepisy odc. 129
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:55 Orły Nawalki odc. 3 - serial
16:20 Orły Nawalki odc. 4 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3322
18:30 Od Opola do Opola odc. 17
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 Ojciec Mateusz odc. 199 s. 15 - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:20 Magazyn śledczy Anity Gargas
22:55 Wielkie legendy Mundiali
23:35 Magazyn kryminalny 997 odc. 17
00:25 Ocaleni odc. 10

TVP 2

18:35 Rodzinka.pl

05:55 Na dobre i na złe odc. 634 - serial
06:50 Podróże z historią odc. 13 s. 1
07:20 Na sygnale odc. 72 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:15 Pytanie na śniadanie - ekstra
11:25 Trzecia połowa odc. 9 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1878 - serial
12:30 Koło fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 149 - serial
14:00 Apokalipsa człowieka pierwotnego odc. 2 - serial
15:00 M jak miłość odc. 1377 - serial
16:00 Familiada
16:30 Koło fortuny
17:10 Czarna Perła odc. 23 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram odc. 5134
18:35 Rodzinka.pl odc. 101 s. 4 - serial
19:05 Na sygnale odc. 73 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1878 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1879 - serial
20:40 Trzecia połowa odc. 6 - serial
21:05 Trzecia połowa odc. 7 - serial
21:30 Deutschland 83 odc. 6 - serial
22:30 Zawód: Amerykanin odc. 12 - serial
23:25 Zawód: Amerykanin odc. 13 - serial
00:20 Za marzenia odc. 13 - serial

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 7 s. 5
07:50 Doradca smaku odc. 4 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2266
10:55 Ukryta prawda odc. 553 - serial
12:00 Szkoła odc. 295 - serial
13:00 Szpital odc. 439 - serial
14:00 Ślub od pierwszego wejścia odc. 7 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 13 s. 14
16:00 Szkoła odc. 296 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 554 - serial
18:00 Szpital odc. 440 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5334
20:10 Doradca smaku odc. 17 s. 8
20:15 Na Wspólnej odc. 2693 - serial
20:55 Milionerzy odc. 67
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 6 s. 15
22:30 Nieoczekiwana zmiana miejsc - komedia
00:55 Niepamięć - film

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 696 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 496 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 497 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 51 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 824 - serial
12:00 Gliniarze odc. 175 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 741 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2707 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 787 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3646
16:30 Na ratunek 112 odc. 67 - serial
17:00 Gliniarze odc. 117 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2708 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 232 - serial
20:10 Żona na niby - komedia
22:35 To Twoja вина odc. 1 - serial
23:35 Brooklyn - melodramat
01:55 Tajemnice losu odc. 3018

HITY DNIA

**„Spadaj, tato”
(2012r.) TV Puls 21:25**

Donny jako trzynastolatek został ojcem. Od lat nie miał kontaktu z synem, Toddem, który obecnie przygotowuje się do ślubu. Kilka dni przed uroczystością w jego domu niespodziewanie pojawia się Donny.

**„Żona na niby”
(2011r.) Polsat 20:10**

Danny pewnego dnia spotyka piękną kobietę, w której się zakochuje. Aby ją uwieść, wymyśla kłamstwo. Kiedy wymyka się ono spod kontroli, mężczyzna namawia asystentkę, Katherine, do udziału w farsie.

7 tvn

07:20 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 247 - serial
06:25 Szpital odc. 330 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 49 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 3 s. 3 - serial
09:20 Przepis na życie odc. 11 s. 5 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 605 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 50 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 504 - serial
14:55 Szpital odc. 331 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 4 s. 3 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 12 s. 5 - serial
17:55 Dr House odc. 9 s. 1 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 606 - serial
20:00 Babskie wakacje - komedia
21:45 Lucyfer odc. 14 s. 2 - serial
22:45 Uwiązani - komediodramat
01:20 Moc magii odc. 152

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Detektywi w akcji odc. 117 - serial
07:05 The Looney Tunes Show odc. 4 - serial
07:35 The Looney Tunes Show odc. 5 - serial
08:00 Drużyna A odc. 10 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 16 - serial
10:00 Na patrolu odc. 19 - serial
10:30 Na patrolu odc. 20 - serial
11:00 Drużyna A odc. 11 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 1 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 11 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 168
15:00 Detektywi w akcji odc. 12 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 162
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 163
18:00 Policjantki i policjanci odc. 367 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 368 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 160 - serial
21:00 Chętni na kasę - film
23:25 Horda - horror
01:05 Galileo: Tajemnicze historie odc. 13

puls

09:00 Gliniarz i prokurator

06:00 To moje życie! odc. 306 s. 4
07:00 Dziesięć przykazań odc. 73 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 58 s. 2 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator odc. 4 s. 5 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 5 s. 5 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 9 s. 12 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 6 s. 6 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 9 s. 6 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 80 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 12 - serial
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 12 - serial
17:00 Gwiazdy lombardu odc. 377 s. 16 - serial
17:30 Gwiazdy lombardu odc. 378 s. 16 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 58 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 59 s. 2 - serial
20:00 Poznaj moich Spartan - komedia
21:25 Spadaj, tato - komedia
23:55 Elektra - film
02:00 Dyżur

TVP KULTURA

16:20 Chuligan literacki

07:55 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Dezerterzy odc. 83
08:40 Informacje kulturalne
09:05 80 milionów - film
11:00 Zakłęty dwór odc. 4 - serial
12:10 Zakłęty dwór odc. 5 - serial
13:15 Studio Kultura - rozmowy
13:30 Prywatne niebo - komedia
15:05 Czy jest tu panna na wydaniu? - komedia
16:20 Chuligan literacki odc. 82
17:00 Remis - film
18:10 W ostatniej chwili - o komiksie w PRL-u - film
19:10 Przestrzeń negatywna - film
19:15 Katarzyna - film
19:25 Spacer z psem - film
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Nine – Dziewięć - musical
22:10 Scena klasyczna odc. 23 - recital
22:55 Dziennik filozofa odc. 153
23:15 Chirskie van Goghi - film
00:50 Cała zima bez ognia - dramat

TVP HISTORIA

13:15 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 586
06:55 Odkryć prawdę - film
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 13
08:40 Tajemnice, zamki i podziemia odc. 6
09:10 Korona królów odc. 45 - serial
09:45 Korona królów odc. 46 - serial
10:15 Jak było?
10:55 Flesz historii
11:15 Archiwum zimnej wojny odc. 6
11:45 Ambasador pokoju - film
12:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:15 Sensacje XX wieku odc. 173
13:55 Sensacje XX wieku odc. 174
14:30 Encyklopedia II wojny światowej odc. 85 - serial
15:10 Normandia. Ostatni bohaterowie desantu odc. 1 - film
16:15 Pasażer na gapę - film
17:15 Taśmy bezpieki odc. 53
17:50 Zakłęty dwór odc. 4 - serial
18:55 Sensacje XX wieku odc. 181
19:20 Sensacje XX wieku odc. 156
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Jak wygrać wojnę odc. 1 - serial
21:35 Korona królów odc. 47 - serial
22:05 Korona królów odc. 48 - serial
22:40 Spór o historię odc. 15
23:15 Bezlitosne i okrutne
23:50 Libia
00:30 Tulipan odc. 2 - serial

TRWA

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - serial
09:00 Na zdrowie
09:25 Bitwa pod Rzębce - historia prawdziwa
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Misjonarze Afryki - Ojcowie Biali odc. 1
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Biotyczny detektyw odc. 14 - film
13:40 Wiara czyni cuda - film
15:45 Przegląd tygodnika rodzin katolickich „Źródło”
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16:35 Porady medyczne Bonifratrów
17:00 Modlitwa w intencji rodzin i obrony życia poczętego w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:30 Superksięga odc. 13 s. 2 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Fundusze Europejskie - dostępne dla wszystkich odc. 4
22:30 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
23:00 Sanktuarium Dobrej Matki Marsylczyków de la Garde - film
23:50 Niezwykłości przyrody Nowej Zelandii

TVP 1

09:20 Ojciec Mateusz

05:50 Telezakupy
06:25 Elif odc. 259 - serial
07:20 Komisarjat odc. 18 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Jaka to melodia?
09:20 Ojciec Mateusz odc. 199 s. 15 - serial
10:10 Klan odc. 3322
10:35 Polska Molskiej odc. 5
11:05 Doktor Quinn odc. 12 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:20 Agropogoda
12:25 Rok w zagrodzie odc. 5
12:45 Atlantyczne olbrzymy. Azory - film
13:50 Elif odc. 260 - serial
14:45 Okrasa łamie przepisy odc. 130
15:15 Alarm! Magazyn reporterów
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:55 Orły Nawalki odc. 4 - serial
16:20 Orły Nawalki odc. 5 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:10 Trzecia połowa odc. 12 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
19:55 55. KFPP Opole 2018 - koncert
20:40 Polska - Chile Piłka nożna
22:35 55. KFPP Opole 2018 - koncert
23:55 55. KFPP Opole 2018 - koncert
01:30 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat odc. 57

TVP 2

11:55 Barwy Szczęścia

06:00 Za marzenia odc. 13 - serial
06:55 Anna Dymna - spotkajmy się
07:20 Na sygnale odc. 73 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:15 Pytanie na śniadanie - ekstra
11:25 Trzecia połowa odc. 10 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1879 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 150 - serial
14:00 Coś dla Ciebie
14:25 Makłowicz w podróży odc. 170
15:00 Za marzenia odc. 13 - serial
16:00 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:15 Czarna Perła odc. 24 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram odc. 5135,
18:35 64. Memorial im. Janusza Kusocińskiego
18:45 64. Memorial im. Janusza Kusocińskiego
20:10 O mnie się nie martw odc. 104 s. 8 - serial
21:10 Rodzinka.pl odc. 239 - serial
21:45 La La Poland odc. 7
22:35 Iskander odc. 4 - serial
23:25 Zawód: Amerykanin odc. 12 - serial
00:15 Zawód: Amerykanin odc. 13 - serial

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 5
07:50 Doradca smaku odc. 17 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2267
10:55 Ukryta prawda odc. 554 - serial
12:00 Szkoła odc. 296 - serial
13:00 Szpital odc. 440 - serial
14:00 Ślub od pierwszego wejrzenia odc. 8 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 14 s. 14
16:00 Szkoła odc. 297 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 555 - serial
18:00 Szpital odc. 441 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5335
20:00 Troja - film
23:25 Raport mniejszości - film
02:30 Kuba Wojewódzki odc. 10 s. 11

POLSAT

09:00 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 697 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 498 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 500 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 52 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 825 - serial
12:00 Gliniarze odc. 176 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 742 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2708 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 788 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3647
16:30 Na ratunek 112 odc. 68 - serial
17:00 Gliniarze odc. 118 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2709 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 118 - serial
20:10 U Pana Boga w ogródku - komedia
22:45 Babilon MMA 4 w Elku MMA
23:45 Paranormal Activity: Inny wymiar - horror
01:40 Tajemnice losu odc. 3019

7 tvn

07:20 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 248 - serial
06:25 Szpital odc. 331 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 50 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 4 s. 3 - serial
09:20 Przepis na życie odc. 12 s. 5 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 606 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 51 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 505 - serial
14:55 Szpital odc. 332 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 5 s. 3 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 13 s. 5 - serial
17:55 Dr House odc. 10 s. 1 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 607 - serial
20:00 Góra czarownic - film
22:10 48 godzin - komedia
00:15 Strzelec odc. 10 - serial

4

13:00 Galileo

06:00 Detektywi w akcji odc. 118 - serial
07:05 The Looney Tunes Show odc. 5 - serial
07:35 The Looney Tunes Show odc. 6 - serial
08:00 Drużyna A odc. 11 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 1 - serial
10:00 Na patrolu odc. 21 - serial
10:30 Na patrolu odc. 22 - serial
11:00 Drużyna A odc. 12 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 2 - serial
13:00 Galileo odc. 690
14:00 Galileo odc. 691
15:00 Detektywi w akcji odc. 13 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 164
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 165
18:00 Policjantki i policjanci odc. 368 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 369 - serial
20:00 Bestie z Morza Beringa - film
21:50 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 157 - serial
22:55 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 158 - serial
00:00 Zabójcza głębia - thriller

HITY DNIA

„Góra czarownic” (2009r.) TVN 7 20:00

Opowieść o przybyłych z kosmosu nastolatkach, których nadprzyrodzone zdolności mają pomóc w ocaleniu świata. Sara i Seth muszą dotrzeć na czas do znajdującej się na pustyni w Nevadzie Góry Czarownic.

„Troja” (2004r.) TVN 20:00

Bardzo swobodna adaptacja wątków „Iliady” Homera. Menelaos, król Sparty, i Agamemnon, król Myken, wyruszają do Troi, by uwolnić Helenę, żonę tego pierwszego, którą wywiózł tam król Lewkijs Parys.

puls

13:50 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 307 s. 4
07:00 Dziesięć przykazań odc. 74 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 59 s. 2 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator odc. 5 s. 5 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 6 s. 5 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 12 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 7 s. 6 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 10 s. 6 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 81 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 12 - serial
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 1 s. 14 - serial
17:00 Gwiazdy lombardu odc. 378 s. 16 - serial
17:30 Gwiazdy lombardu odc. 379 s. 16 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 59 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 60 s. 2 - serial
20:00 Wodny świat - film
22:45 Dziedzictwo krwi - film
00:40 Poznaj moich Spartan - komedia

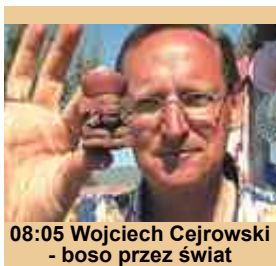
TVP KULTURA

22:15 Tygodnik kulturalny

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:20 Z perspektywy dziecka odc. 5
08:25 Mali obywatele - film
08:40 Z perspektywy dziecka odc. 5
08:41 Agnieszka - film
08:45 Z perspektywy dziecka odc. 5
08:50 Smutne potwory - film
09:30 Informacje kulturalne
09:50 Remis - film
11:00 Zaklęty dwór odc. 6 - serial
12:10 Zaklęty dwór odc. 7 - serial
13:10 Studio Kultura - rozmowy
13:30 Daniel Hope - w holdzie Yehudiemu Menuhinowi - koncert
15:30 Pegaz odc. 76
16:30 Dół - film
17:05 Straszne skutki awarii telewizora - komedia
18:40 Afryka oczami Ryszarda Kapuścińskiego - film
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Wstęp do filmu odc. 81
20:05 Rozstanie - dramat
22:15 Tygodnik kulturalny
23:00 Dziennik filozofa odc. 154
23:20 Daniel Hope - w holdzie Yehudiemu Menuhinowi - koncert
01:15 Nine – Dziewięć - musical

TVP HISTORIA

08:05 Wojciech Cejrowski - bosy przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 587
07:00 Pasażer na gapę - film
08:05 Wojciech Cejrowski - bosy przez świat odc. 14
08:35 Tajemnice klasztornych skarbców odc. 3 - film
09:10 Korona królów odc. 47 - serial
09:40 Korona królów odc. 48 - serial
10:10 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 12 - serial
10:40 Podróże z historią odc. 41 s. 4
11:15 Taśmy bezpieczeństwa odc. 53
11:45 Mistrz scen rodzajowych
12:35 Złowić szansę
13:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:50 Sensacje XX wieku odc. 181
14:15 Sensacje XX wieku odc. 156
14:45 Encyklopedia II wojny światowej odc. 28 - serial
15:20 Opowieść o Indiach odc. 6 - film
16:25 Ścisłe tajne - rzecz o wojskowych służbach specjalnych - film
17:15 Fobie po polsku odc. 1
17:40 Zaklęty dwór odc. 5 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 59
19:20 Sensacje XX wieku odc. 60
19:55 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 41
20:30 Kulisy II wojny światowej odc. 4 - serial
21:35 Korona królów odc. 49 - serial
22:05 Korona królów odc. 50 - serial
22:35 Szerokie tory odc. 57
23:15 Kwiekułik - film
00:15 Tulipan odc. 3 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Supersiega odc. 13 s. 2 - serial
09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Legenda o Wielkiej Stopie z pustyni - film
11:10 180 lat na zdrowie - film
11:25 Głos Polski
11:35 Poradnik szczęśliwego małżeństwa odc. 10 - serial
11:50 Przypowieści Jezusa - serial
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Filmowe życiorysy
13:45 Chingola - film
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Zofia Czeska - błogosławiona na nasze czasy odc. 1 - serial
14:20 Betafo - film
14:45 Dobra wiara, dobre tricki
14:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koroną do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki - serial
17:00 Góra Świętej Anny - film
17:25 Kartka z kalendarza
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Latający dom - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Targ niewiastek - dramat
23:30 Grom z oddali - film

HITY DNIA

**„Forrest Gump”
(1994r.) TVN 22:20**

Historia Forresta Gumpa, upośledzonego człowieka o wielkim sercu i zdolności do wpadania w centrum największych wydarzeń w historii USA. Forrest zyskuje status osobistości, gdy staje się gwiazdą futbolu. Lecz nigdy nie rezygnuje z poszukiwania tego, co dla niego najważniejsze.

**„Ojciec panny młodej”
(1991r.) Polsat 13:15**

Małżonkowie George i Nina mają dwoje dzieci – syna Matty’ego i starszą, 22-letnią już córkę Annie, która właśnie wraca z Europy. Annie zaskakuje rodzinę wielką nowiną.

TVP 1

17:25 Jaka to melodia?

05:55 Sprawa dla reportera
06:55 Weterynarze z sercem odc. 43 - serial
07:25 Pełnosprawni
07:50 Rok w ogrodzie
08:10 Rok w ogrodzie extra
08:35 Jaka to melodia?
09:10 Studio Raban
09:35 Rodzinny ekspres
10:00 Zakochaj się w Polsce odc. 72
10:30 Spis treści - rozmowy z Andrzejem Doboszem odc. 10
10:40 Miłość nad fiordem. Koniec ery lodowcowej - dramat
11:35 Trzecia połowa odc. 12 - serial
12:40 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 12 - serial
13:30 Okrasa łamie przepisy odc. 131
14:05 Wojenne dziewczyny odc. 25 - serial
15:05 Wojenne dziewczyny odc. 26 - serial
15:55 Sisi odc. 3 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 The Wall. Wygraj marzenia odc. 36
18:55 Orły Nawalki odc. 9 - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:05 Sport
20:20 55. KFPP Opole 2018 - koncert
22:30 55. KFPP Opole 2018 - koncert
00:20 Uprzywilejowani - thriller

TVP 2

14:35 Koło fortuny

05:40 Koło fortuny
06:20 Na sygnale odc. 194 - serial
06:50 Barwy szczęścia odc. 1875 - serial
07:20 Barwy szczęścia odc. 1876 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
10:55 Pytanie na śniadanie - ekstra
11:15 Festiwal Zaczarowanej Piosenki - półfinał odc. 14
11:45 Kuba - film
14:00 Familiada
14:35 Koło fortuny
15:15 Hity kabaretu odc. 15
16:15 Rodzinka.pl odc. 239 - serial
16:45 Słowo na niedzielę
17:10 Na dobre i na złe odc. 691 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:30 Postaw na milion - kulisy
18:40 Postaw na milion
19:40 Lajk! odc. 22
20:05 Wyścig - film
22:10 Czas śmierci odc. 3 - serial
23:15 Deutschland 83 odc. 6 - serial
00:15 Stan gry - thriller

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1082
11:00 Na Wspólnej odc. 2690 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2691 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2692 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2693 - serial
12:50 Ugotowani odc. 10 s. 12
13:55 Mistrzowskie cięcie odc. 1 s. 2
14:55 Agent - gwiazdy odc. 1 s. 3
16:00 Domowe rewolucje odc. 3 s. 2
17:00 Projekt Lady odc. 3 s. 3
18:00 Kuchenne rewolucje odc. 6 s. 15
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5336
20:00 Con Air: lot skazańców - film
22:20 Forrest Gump - tragikomedia
01:25 Paranormal Activity II - horror

POLSAT

10:15 Ewa gotuje

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Goofy w college'u - film
09:15 My3 odc. 30
09:45 My3 odc. 31
10:15 Ewa gotuje odc. 295
10:55 Cztery pancerni i pies:
Zaloga, Radość i gorycz - serial
13:15 Ojciec panny młodej - komedia
15:40 Joker odc. 41
16:50 Emsi na tropie odc. 1
17:50 Chłopaki do wzięcia odc. 73
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 244 - serial
20:10 Kraina lodu - film
22:30 X-Men II - film
01:05 Chirurdzy odc. 79 - serial

7 tvn

09:30 Przepis na życie

05:45 Ukryta prawda odc. 249 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Przyjaciele odc. 46 - serial
09:30 Przepis na życie odc. 9 s. 5 - serial
10:30 Columbo odc. 3 - serial
12:40 Tomcio Grubasek - komedia
14:45 Dobry piesek! - film
16:40 W rytmie hip-hopu - melodramat
19:00 Blues Brothers - komedia
21:50 Następne 48 godzin - komedia
23:55 Gniew oceanu - film
02:40 Moc magii odc. 154

4

13:50 STOP Drogówka

06:00 Interwencja
06:20 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 3 - serial
06:50 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 4 - serial
07:15 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 5 - serial
07:45 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 6 - serial
08:15 Tom i Jerry Show odc. 2 - serial
08:45 Piotruś Pan i Wendy - film
10:50 Policjantki i policjanci odc. 365 - serial
11:50 Policjantki i policjanci odc. 366 - serial
12:50 Policjantki i policjanci odc. 367 - serial
13:50 STOP Drogówka odc. 169
14:50 Poltergeist: Po drugiej stronie - horror
17:00 Domy za grube miliony odc. 2 - serial
18:00 Żona dla milionera odc. 2
19:00 Galileo odc. 692
20:00 Policjantki i policjanci odc. 368 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 369 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 159 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 160 - serial
00:05 Psy mafii - film

puls

09:30 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 Skorpion odc. 20 s. 2 - serial
06:50 Taki jest świat odc. 62 s. 3
07:30 Tajemnice medyczne odc. 24 - serial
08:30 Tajemnice medyczne odc. 25 - serial
09:30 Lombard. Życie pod zastaw odc. 56 s. 2 - serial
10:25 Lombard. Życie pod zastaw odc. 57 s. 2 - serial
11:25 Lombard. Życie pod zastaw odc. 58 s. 2 - serial
12:20 Lombard. Życie pod zastaw odc. 59 s. 2 - serial
13:15 Lombard. Życie pod zastaw odc. 60 s. 2 - serial
14:25 Księżniczka na ziarnku grochu odc. 16 s. 3 - film
15:40 Obcy na poddaszu - film
17:25 Zaginiony świat: Park Jurajski - film
20:00 W klatce - film
22:00 Maczeta zabija - film
00:05 Kod Merkury - film

TVP KULTURA

08:00 Panna z mokrą głową

08:00 Panna z mokrą głową odc. 3 - serial
08:40 Panna z mokrą głową odc. 4 - serial
09:25 Historia festiwalu opolskich odc. 7
10:20 Odyseja filmowa odc. 15 - serial
11:35 Rozmowy kontrolowane - komedia
13:20 Hamlet - dramat
15:45 Wydarzenie aktualne
16:05 Przeżyliśmy wojnę - dramat
18:15 Wydarzenie aktualne
18:30 Dranie w kinie
19:15 Brian Johnson: Życie w trasie odc. 2 - serial
20:10 Nietykalni - komediodramat
22:10 Lenny Kravitz: Just Let Go - film
01:05 Dotyk grzechu - dramat

TVP HISTORIA

10:00 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 588
07:00 Ordonka - film
08:00 Regiony z historią odc. 2
08:25 Podróże z historią odc. 41 s. 4
09:00 Egipt odc. 1 - serial
10:00 Okrasa łamie przepisy odc. 131
10:30 Wielki test z historii.
Droga do wolności odc. 5
12:15 Sprint przez historię
Przemysław Babiara odc. 8
12:50 Życie odc. 2 - serial
13:50 Szerokie tory odc. 68
14:30 Wielka gra odc. 136
15:30 Spór o historię odc. 180
16:10 Koło historii odc. 13
16:45 Koło historii odc. 25
17:15 Marzyciele odc. 6
17:50 Noce i dnie odc. 4 - serial
18:50 Jak wygrać wojnę odc. 1 - serial
19:55 Było, nie minęło - ekstra odc. 5
20:35 Ekstradycja odc. 8 s. 3 - serial
21:40 Z życia regionu odc. 477
22:30 Historia świata według
Andrew Marra odc. 5 - film
23:35 Historia w postaciach zapisana odc. 4 - serial
01:30 Medium - horror

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia
- rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
10:00 Informacje dnia
10:15 Myśląc o ojczyznę
10:30 Zakończenie jubileuszu 200-lecia diecezji siedleckiej
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Porady medyczne Bonifratrów
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Ocalić od zapomnienia
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Jimmy - film
15:30 Wierzę w Boga
15:45 Spotkania z ekologią odc. 21
16:00 Informacje dnia
16:10 Festiwal dziecięco-młodzieżowy
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc o ojczyznę
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Wędrowni w nieznane - dramat
23:35 Karta z kalendarza
23:40 Być loretanką

TVP 1

05:35 Klan

05:35 Klan odc. 3322
 06:05 Słownik polsko@polski
 06:35 Wojsko-polskie.pl
 07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
 08:00 Tydzień Aktualności
 08:40 Jaka to melodia?
 09:15 Ziarno odc. 665
 09:45 Gen innowacyjności odc. 9
 09:55 Gen innowacyjności
 10:10 Weterynarze z sercem odc. 44 - serial
 10:40 Miłość nad fiordem. Koniec ery lodowcowej - dramat
 11:35 Spotkanie ze świętym
 11:50 Między ziemią a niebem
 12:00 Anioł Pański
 12:15 Między ziemią a niebem
 12:45 Z pamięci - rozmowy z Andrzejem Doboszem odc. 10
 13:00 Błękitna Planeta II odc. 6 - serial
 14:05 Droga do Rosji - magazyn piłkarski
 14:40 Sisi odc. 4 - serial
 15:40 Austria - Brazylia Piłka nożna
 15:55 Austria - Brazylia Piłka nożna
 16:50 Teleexpress
 17:00 Austria - Brazylia Piłka nożna
 18:40 Jaka to melodia?
 19:30 Wiadomości
 20:00 Pogoda
 20:10 Sport
 20:20 55. KFPP Opole 2018 - koncert
 22:30 55. KFPP Opole 2018 - koncert
 01:00 Piosenka - musical

TVP 2

14:00 Familiada

05:40 Kolo fortuny
 06:15 Barwy szczęścia odc. 1877 - serial
 06:50 Barwy szczęścia odc. 1878 - serial
 07:20 Barwy szczęścia odc. 1879 - serial
 07:55 Pytanie na śniadanie
 10:55 Życie lasu - bogactwo przyrodnicze - film
 11:35 Droga do Rosji odc. 15 - magazyn piłkarski
 12:10 Śmierć rewolwerowca - western
 14:00 Familiada
 14:35 Kolo fortuny
 15:20 Kocham Cię, Polsko! odc. 130
 16:50 Bake off - Ale przepis odc. 35
 17:05 Na dobre i na złe odc. 692 - serial
 18:00 Panorama
 18:20 Pogoda
 18:25 Sport-telegram
 18:35 Za marzenia odc. 13 - serial
 19:30 Rodzinka.pl odc. 239 - serial
 20:10 Stan gry - thriller
 22:25 Odnaleźć nadzieję - dramat
 00:10 Droga do serca - dramat

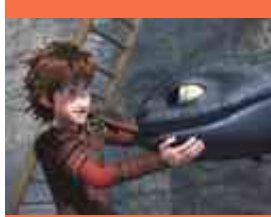
tvn

19:45 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
 08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1083
 11:00 Iron Majdan odc. 5
 12:00 Co za tydzień odc. 853
 12:30 36,6 °C odc. 3 s. 3
 13:25 Footloose - komediodramat
 15:45 102 dalmatyńczyki - komedia
 17:50 Wyjątkowa chwila odc. 8
 18:00 Ugotowani odc. 1 s. 13
 19:00 Fakty
 19:25 Sport
 19:35 Pogoda
 19:45 Uwaga! odc. 5337
 20:00 Londyn w ogniu - film
 22:10 Wilkołak - horror
 00:20 Sekrety lekarzy odc. 3 s. 4

POLSAT

08:15 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
 07:45 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk odc. 12 - serial
 08:15 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk odc. 13 - serial
 08:40 Megamocny i guzik zagłady - film
 09:00 My3 odc. 32
 09:35 Roboty - film
 11:35 Daleko jeszcze? - komedia
 13:40 Kraina lodu - film
 15:50 W rytmie serca odc. 1 - serial
 16:50 W rytmie serca odc. 2 - serial
 17:50 Nasz nowy dom odc. 48
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport
 19:25 Pogoda
 19:30 Państwo w państwie odc. 276
 20:05 Sopocki Hit Kabaretowy 2017 - Życie jest piękne
 22:05 Nice Guys. Równi goście - komedia
 00:45 Akt odwagi - film

7 tvn

09:15 Przepis na życie

05:35 Ukryta prawda odc. 250 - serial
 06:35 Mango - Telezakupy
 08:40 Przyjaciele odc. 47 - serial
 09:15 Przepis na życie odc. 10 s. 5 - serial
 10:15 Columbo odc. 4 - serial
 12:20 Legendy sowiego królestwa: Strażnicy Ga'Hoole - film
 14:25 Wyprawa Kon-Tiki - film
 16:55 Góra czarownic - film
 19:00 Lucyfer odc. 14 s. 2 - serial
 20:00 Jak to się robi w Chicago - film
 22:15 Szalona odwaga - dramat
 00:45 Columbo odc. 4 - serial

4

10:15 Galileo

06:00 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk odc. 5 - serial
 06:35 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk odc. 6 - serial
 07:05 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk odc. 7 - serial
 07:35 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk odc. 8 - serial
 08:05 Tom i Jerry Show odc. 3 - serial
 08:35 Buddy, pies na gołe - komedia
 10:15 Galileo odc. 691
 11:15 Galileo odc. 692
 12:25 10 w skali Richtera - film
 14:05 Mit - film
 16:45 Youngblood - dramat
 19:00 Galileo odc. 693
 20:00 Taxi - serial
 21:55 Wall Street - dramat
 00:35 Champion - dramat

puls

09:00 Wojciech Cejrowski. Boso

06:00 Skorpion odc. 21 s. 2 - serial
 07:00 Przygody Merlina odc. 5 s. 3 - serial
 08:00 Miki i rażni rajdowcy odc. 1 - serial
 08:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 1 s. 4 - serial
 09:00 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 10
 09:35 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 11
 10:05 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 12
 10:45 Zaginiony świat: Park Jurajski - film
 13:35 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film
 14:50 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film
 16:00 Miłość, tropiki i piraci - film
 18:20 SexiPistols - western
 20:00 Van Helsing - horror
 22:45 Wodny świat - film
 01:20 Uwikłana odc. 1 s. 2 - serial

TVP KULTURA

14:55 Chuligan literacki

08:00 Panna z mokrą głową odc. 5 - serial
 08:40 Panna z mokrą głową odc. 6 - serial
 09:25 Sol Gabetta - Część mojej duszy - film
 10:30 Trzeci punkt widzenia odc. 240
 11:00 Nietykalki - komediodramat
 13:05 Smak wiśni - dramat
 14:55 Chuligan literacki odc. 83
 15:25 Nienasyceń odc. 28
 16:00 Nadzwyczajny koncert - Małgorzata Walewska i Motion Trio - koncert
 16:55 Rzecz Polska odc. 5
 17:15 Studio Kultura - niedziela z... odc. 530
 18:10 Rejs - komedia
 19:25 „Jest dobrze... piosenki niedokończone” - koncert
 20:30 Jeziorak - film
 22:15 Scena alternatywna odc. 64,
 22:50 Trzeci punkt widzenia odc. 240
 23:25 Oskarowe kostiumy Barbary Ptak - film
 00:30 J.J. Grey and Mofro - Rawa Blues Festival 2016 - koncert

TVP HISTORIA

10:05 Okrassa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 589
 06:55 Komeda - muzyczne ścieżki życia - film
 08:05 Życia nie można zmarnować - film
 09:10 Chłop i baba odc. 5 - serial
 09:35 Chłop i baba odc. 6 - serial
 10:05 Okrassa łamie przepisy odc. 132
 10:35 Źródła naszej cywilizacji odc. 6 - film
 11:40 Dzikie Chiny odc. 6 - serial
 12:40 Transsyberyjska wyprawa Joanny Lumley odc. 3 - film
 13:35 Tajemnice początków Polski odc. 3 - serial
 14:25 Szerokie tory odc. 66
 15:00 Papa się żeni - komedia
 16:30 Wielka gra odc. 137
 17:25 Ex libris
 17:55 Noce i dnie odc. 5 - serial
 19:00 Kulisy II wojny światowej - serial
 20:05 Cesarskie cięcie - komedia
 21:40 Wielki test o Europie odc. 50
 23:15 Śmieciarz odc. 4 - serial
 00:55 Historia świata według Andrew Marra odc. 5 - film

TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
 08:05 Polski punkt widzenia
 08:25 Święty na każdy dzień
 08:30 Z Parlamentu Europejskiego
 09:00 Myśląc o ojczyźnie
 09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
 09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
 09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
 10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
 10:40 Śladami apostoła Pawła odc. 5 - serial
 11:25 Cud prawdy
 11:55 Karta z kalendarza
 12:00 Anioł Pański
 12:20 Wieś - to też Polska
 13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
 14:10 Niebieskooki Anioł - film
 15:00 Święty na każdy dzień
 16:00 Informacje dnia
 16:10 Koncert życzeń
 17:00 Jubileusz parafii polonijnej w Mississauga
 19:00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej w Bazylice Archikatedralnej pw. Męczeństwa św. Jana Chrzciela w Warszawie
 20:00 Informacje dnia
 20:20 Różaniec
 20:50 Myśląc o ojczyźnie
 21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
 21:20 Informacje dnia
 21:40 Cuda Jezusa odc. 11 - serial
 22:40 Tydzień z Ziemi Świętej
 23:00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
 23:30 Karta z kalendarza
 23:40 Zofia Czeska - błogosławiona na nasze czasy - serial

HITY DNIA

„SexiPistols”
(2006r.) TV Puls 18:20

Rok 1888. W Meksyku szerzy się bezprawie. Sara postanawia porzucić salony, okraść banki i rozdawać łupy biednym. Podczas pierwszego skoku w drogę wchodzi jej zapalczywa córka farmera, Maria.

„Jak to się robi w Chicago”
(1986r.) TVN 7 20:00

Pełniący funkcję szeryfa w małym miasteczku, były agent FBI zostaje poproszony o pomoc w schwytaniu członków mafii z Chicago, którzy zamordowali syna szefa FBI.

TVP 1

05:40 Elif

05:40 Elif odc. 260 - serial
06:40 Błękitna Planeta II odc. 6 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:45 Córka maharadży odc. 1 - miniserial
10:35 Polska Molskiej odc. 6
11:05 Krawcowa z Madrytu odc. 12 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Rok w zagrodzie odc. 2
12:55 Wszystko o niedźwiedziu - film
13:55 Elif odc. 261 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:55 Orły Nawalki odc. 5 - serial
16:25 Orły Nawalki odc. 6 - serial
16:45 Zapowiedź Teleexpressu
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia?
18:30 Jeden z dziesięciu Teleturniej
18:55 Jeden z dziesięciu Teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 Pelé: Narodziny legendy - film
22:35 Warto rozmawiać
23:35 Wielkie legendy Mundiali - magazyn piłkarski
00:15 Mecz za zasłoną - film

TVP 2

11:55 Barwy szczęścia

06:00 Na dobre i na złe odc. 635 - serial
06:55 Coś dla Ciebie odc. 143
07:20 Na sygnale odc. 74 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - fiesz
11:15 Pytanie na śniadanie - ekstra
11:25 Trzecia połowa odc. 10 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1879 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:00 Nabożeństwo Kościoła Chrześcijan Baptystów w Radości
13:55 Alternatywy 4 odc. 1 - serial
15:00 Postaw na milion
16:00 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:15 Czarna Perła odc. 25 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 102 s. 4 - serial
19:05 Na sygnale odc. 74 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1879 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1880 - serial
20:40 Kulisy serialu „Barwy szczęścia” odc. 33
20:50 Trzecia połowa odc. 8 - serial
21:15 Trzecia połowa odc. 9 - serial
21:50 Rodzinka.pl odc. 238 s. 12 - serial
22:20 Rodzinka.pl odc. 239 s. 12 - serial
22:35 Warto rozmawiać
22:55 Tylko jedno spojrzenie odc. 6 - serial
00:05 Oficer odc. 1 - serial

tvn

12:00 Szkoła

05:40 Uwaga! odc. 5337
06:15 Mango - Telezakupy
07:25 Nowa Maja w ogrodzie odc. 15 s. 2
07:55 Akademia ogrodnika odc. 15
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2268
10:55 Ukryta prawda odc. 555 - serial
12:00 Szkoła odc. 297 - serial
13:00 Szpital odc. 441 - serial
14:00 Ślub od pierwszego wejrzenia odc. 9 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 15 s. 14
16:00 Szkoła odc. 298 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 556 - serial
18:00 Szpital odc. 442 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5338
20:10 Doradca smaku odc. 6
20:15 Na Wspólnej odc. 2694 - serial
20:55 Milionerzy odc. 68
21:30 Projekt Lady odc. 4 s. 3
22:30 Sekrety lekarzy odc. 4 s. 4
23:30 60 sekund - film
02:00 Co za tydzień odc. 853

POLSAT

13:50 Trudne sprawy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:50 Trudne sprawy odc. 698 - serial
08:50 Malanowski i Partnerzy odc. 501 - serial
09:20 Malanowski i Partnerzy odc. 502 - serial
09:50 Dzień, który zmienił moje życie odc. 53 - serial
10:50 Dlaczego ja? odc. 826 - serial
11:50 Gliniarze odc. 177 - serial
12:50 Trudne sprawy odc. 743 - serial
13:50 Trudne sprawy odc. 744 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 789 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3648
16:40 Gliniarze odc. 119 - serial
17:40 Sekrety rodziny odc. 1 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 223 - serial
20:10 Iluzja - thriller
22:40 Zabójca - film
00:50 Transporter II - film

HITY DNIA

„Bez mojej zgody”
(2009r.) TVN 7 20:00

Anna urodziła się po to, aby przedłużyć życie walczącej z białaczką siostrze. Pragnie sama decydować o swoim ciele. Podejmuje kroki, które mogą na zawsze podzielić rodzinę.

„Kod Merkury”
(1998r.) TV Puls 20:00

Dotknięty autyzmem dziesięcioletni Simon łamie tajny kod amerykańskiej agencji bezpieczeństwa. Szef organizacji, Nicholas Kudrow, nakazuje agentom zabić chłopca.

7 tvn

09:20 Przepis na życie

05:20 Ukryta prawda odc. 251 - serial
06:25 Szpital odc. 332 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 51 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 5 s. 3 - serial
09:20 Przepis na życie odc. 13 s. 5 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 607 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 52 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 506 - serial
14:55 Szpital odc. 333 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 6 s. 3 - serial
16:55 Magda M. odc. 1 - serial
17:55 Dr House odc. 11 s. 1 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 608 - serial
20:00 Bez mojej zgody - dramat
22:20 Urowadzona odc. 3 - serial
23:20 Droga bez powrotu II - horror
01:25 Tajemnice Laury odc. 9 s. 2 - serial

4

21:05 Śmierć na 1000 sposobów

06:00 Detektywi w akcji odc. 119 - serial
07:05 The Looney Tunes Show odc. 6 - serial
07:35 The Looney Tunes Show odc. 7 - serial
08:00 Drużyna A odc. 12 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 2 - serial
10:00 Na patrolu odc. 23 - serial
10:30 Na patrolu odc. 24 - serial
11:00 Drużyna A odc. 13 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 3 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 14 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 109
15:00 Detektywi w akcji odc. 15 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 166
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 167
18:00 Policjantki i policjanci odc. 369 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 370 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 161 - serial
21:05 Śmierć na 1000 sposobów odc. 6 - serial
21:35 Śmierć na 1000 sposobów odc. 7 - serial
22:00 Galileo odc. 692
23:00 Galileo odc. 693
00:00 Nalot na Bin Ladena - film

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 308 s. 4
07:00 Dziesięć przykazań odc. 75 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 60 s. 2 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator odc. 6 s. 5 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 7 s. 5 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 12 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 8 s. 6 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 11 s. 6 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 82 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny odc. 1 s. 14 - serial
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 2 s. 14 - serial
17:00 Gwiazdy lombardu odc. 379 s. 16 - serial
17:30 Gwiazdy lombardu odc. 380 s. 16 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 60 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 61 s. 2 - serial
20:00 Kod Merkury - film
22:10 We krwi - film
00:30 Van Helsing - horror

TVP KULTURA

18:35 Ród Gąsieniców

08:00 Białoruski klimat odc. 1
08:35 Rzecz Polska odc. 5
08:50 Kemping - film
09:25 Straszne skutki awarii telewizora - komedia
11:00 Janka odc. 1 - serial
11:40 Janka odc. 2 - serial
12:20 Studio Kultura - rozmowy odc. 1275
12:35 Drzazgi - komediodramat
14:35 Złote runo - komedia
16:10 Piosenki z autografem - Katarzyna Gaertner odc. 1
17:05 Wstęp do filmu odc. 35
17:15 Niewidzialny człowiek - horror
18:35 Ród Gąsieniców odc. 1 - serial
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Sport i rywalizacja odc. 2
20:05 Budujemy stadion - film
20:10 Ściana emocji - film
20:15 Sport i rywalizacja odc. 2
20:20 Mój mały Everest - film
20:30 Sport i rywalizacja odc. 2
20:35 Triathlon odc. 20 - film
21:00 55. KFPP w Opolu - Scena alternatywna - koncert
00:10 Którędy po sztukę odc. 51

TVP HISTORIA

13:35 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 590
07:00 Ścisłe tajne - rzecz o wojskowych służbach specjalnych - film
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 15
08:35 Tajemnice, zamki i podziemia odc. 11
09:05 Korona królów odc. 49 - serial
09:40 Korona królów odc. 50 - serial
10:15 Życie odc. 2 - serial
11:15 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 41
11:45 Święty Augustyn odc. 1 - film
13:35 Sensacje XX wieku odc. 59
14:05 Sensacje XX wieku odc. 60
14:35 Encyklopedia II wojny światowej odc. 88 - serial
15:05 Spór o historię odc. 46
15:45 Transsyberyjska wyprawa Joanny Lumley odc. 3 - film
16:50 Ex libris
17:20 Flesz historii
17:40 Zaklęty dwór odc. 6 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 74
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Największe oblężenia średniowiecza odc. 5 - film
21:20 Korona królów odc. 51 - serial
21:55 Korona królów odc. 52 - serial
22:30 Ostatni w wachlarza - film
23:50 Historia w postaciach zapisana odc. 3 - serial
01:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 15

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:40 Tydzień z Ziemi Świętej
10:00 Informacje dnia
10:15 Niebieskooki Anioł - film
11:05 Zofia Czeska - błogosławiona na nasze czasy odc. 2 - serial
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Serce i oblicze Boga - film
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Chiara Luce Badano - wspaniały zmysł - film
13:05 Wakacje z Chopinem - film
13:20 Koncert życzeń
14:10 Żołnierz Niezłomny Kościoła - film
15:20 Zofia Czeska - błogosławiona na nasze czasy odc. 3 - serial
15:40 Hwange
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Zew natury
16:55 Świadkowie - serial
17:20 Święty na każdy dzień
17:25 Kartka z kalendarza
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w sanktuarium Św. Jana Pawła II w Krośnie
19:45 Jay Jay Odrzutowiec - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Dziesięć przykazań odc. 77 serial
23:00 Wydarzenia Zielonogórskie 1960 r. Bitwa o Dom Katolicki - film

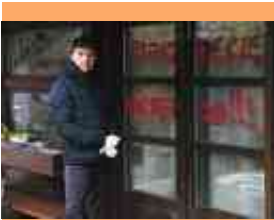
TVP 1

15:55 Orly Nawalki

05:50 Elif odc. 261 - serial
06:45 Wszystko o niedźwiedziu - film
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:45 Córka maharadży odc. 2 - miniserial
10:35 Polski grill odc. 10
11:05 Krawcowa z Madrytu odc. 13 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Rok w zagrodzie odc. 3
12:55 Ekstremalne oeski odc. 1 - serial
13:55 Elif odc. 262 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:55 Orly Nawalki odc. 6 - serial
16:25 Orly Nawalki odc. 7 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Trzecia połowa odc. 13 - serial
17:45 Polska - Litwa Piłka nożna
17:55 Polska - Litwa Piłka nożna
19:55 Wiadomości
20:30 Pogoda
20:35 Sport
20:45 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy odc. 9 - serial
22:05 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 13 - serial
22:55 Wielkie legendy Mundiali - magazyn piłkarski
23:35 W poszukiwaniu Boga z Morganem Freemanem odc. 1 - serial
00:35 Komisja morderstw odc. 10 - serial

TVP 2

19:35 Barwy szczęścia

06:00 Na dobre i na złe odc. 636 - serial
07:00 Program ekumeniczny
07:20 Na sygnale odc. 75 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - flesz
11:15 Pytanie na śniadanie - ekstra
11:25 Trzecia połowa odc. 11 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1880 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 151 - serial
13:55 Alternatywy 4 odc. 2 - serial
14:55 Postaw na milion
16:00 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:10 Czarna Perła odc. 26 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 103 s. 4 - serial
19:05 Na sygnale odc. 75 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1880 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1881 - serial
20:40 Kulisy seriali „Na dobre i na złe” i „Na sygnale” odc. 8 - serial
20:50 Trzecia połowa odc. 9 - serial
21:15 Trzecia połowa odc. 10 - serial
21:50 Rocky - dramat
23:55 La La Poland odc. 7
00:50 Tylko jedno spojrzenie odc. 6 - serial

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 5
07:50 Doradca smaku odc. 6
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2269
10:55 Ukryta prawda odc. 556 - serial
12:00 Szkoła odc. 298 - serial
13:00 Szpital odc. 442 - serial
14:00 Ślub od pierwszego wejrzenia odc. 10 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 15
16:00 Szkoła odc. 299 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 557 - serial
18:00 Szpital odc. 443 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5339
20:10 Doradca smaku odc. 27 s. 8
20:15 Gwiazdy dla Zbyszka. Tribute to Zbigniew Wodecki - koncert
22:15 Przeczucie - thriller
00:20 Kuba Wojewódzki odc. 11 s. 11

POLSAT

09:20 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:50 Trudne sprawy odc. 699 - serial
08:50 Malanowski i Partnerzy odc. 504 - serial
09:20 Malanowski i Partnerzy odc. 505 - serial
09:50 Dzień, który zmienił moje życie odc. 54 - serial
10:50 Dlaczego ja? odc. 827 - serial
11:50 Gliniarze odc. 178 - serial
12:50 Trudne sprawy odc. 745 - serial
13:50 Sekrety rodziny odc. 1 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 790 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3649
16:40 Gliniarze odc. 120 - serial
17:40 Sekrety rodziny odc. 2 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 78 - serial
20:10 Transporter II - film
22:00 Kolekcjoner kości - thriller
00:40 Gorący towar - komedia

7 tvn

06:25 Szpital

05:35 W-11 - wydział śledczy odc. 1139 - serial
06:25 Szpital odc. 333 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 52 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 6 s. 3 - serial
09:20 Magda M. odc. 1 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 608 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 53 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 507 - serial
14:55 Szpital odc. 334 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 7 s. 3 - serial
16:55 Magda M. odc. 2 - serial
17:55 Dr House odc. 12 s. 1 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 609 - serial
20:00 Córka generała - film
22:25 Egzekutor - film
00:30 Masters of Sex odc. 2 s. 2 - serial

4

06:00 Detektywi w akcji

06:00 Detektywi w akcji odc. 120 - serial
07:05 The Looney Tunes Show odc. 7 - serial
07:35 The Looney Tunes Show odc. 8 - serial
08:00 Drużyna A odc. 13 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 3 - serial
10:00 Na patrolu odc. 25 - serial
10:30 Na patrolu odc. 26 - serial
11:00 Drużyna A odc. 14 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 4 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 18 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 110
15:00 Detektywi w akcji odc. 19 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 168
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 169
18:00 Policjantki i policjanci odc. 370 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 371 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 162 - serial
21:00 Klub śmierci - film
23:00 Kompletny świr - komedia
01:05 STOP Drogówka odc. 169

HITY DNIA

„Przeczucie”
(2007r.) TVN 22:15

Linda traci męża w wypadku samochodowym. Przeżywa szok, gdy następnego dnia mężczyzna pojawia się w domu cały i zdrowy. Kobiętę zaczyna prześladować przeczucie, że tragedia wydarzy się naprawdę.

„Kompletny świr”
(2002r.) TV4 23:00

Ben McGewen właśnie stracił brata. Odpowiedzialnym za jego śmierć jest Gregory, bezwzględny mafijny boss. Ben ani myśli puścić mu to płazem. Planuje zemstę.

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 309 s. 4
07:00 Dziesięć przykazań odc. 76 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 61 s. 2 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator odc. 7 s. 5 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 8 s. 5 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 12 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 9 s. 6 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 12 s. 6 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 83 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny odc. 2 s. 14 - serial
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 3 s. 14 - serial
17:00 Gwiazdy lombardu odc. 380 s. 16 - serial
17:30 Gwiazdy lombardu odc. 381 s. 16 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 61 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 62 s. 2 - serial
20:00 Smak zemsty - film
22:05 W klatce - film
00:10 Podziemny krąg - dramat

TVP KULTURA

11:00 Janka

08:00 Wydarzenie aktualne
08:35 Informacje kulturalne
08:55 Zenon - film
09:25 Wstęp do filmu odc. 35
09:35 Niewidzialny człowiek - horror
11:00 Janka odc. 3 - serial
11:35 Janka odc. 4 - serial
12:10 Studio Kultura - rozmowy odc. 1261
12:30 Prymas. Trzy lata z tysiąca - dramat
14:25 Opowieści weekendowe: Urok wszeteczny - film
15:25 Rzecz Polska odc. 5
15:50 Spotkania z profesorem Zinem odc. 7
16:10 Słownik wyrazów obcych odc. 1
16:20 Słownik wyrazów obcych odc. 2
16:40 Ilo Ilo - dramat
18:30 Ród Gąsieniców odc. 2 - serial
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Irina Palm - dramat
21:50 Dziennik filozofa
22:05 Lepiej być piękną i bogatą - komedia
23:55 Matka 24h - film
01:00 Legendy rocka odc. 34 - serial

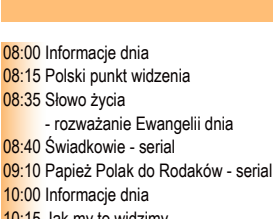
TVP HISTORIA

08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 591
07:00 Szafa polska 1945-89 - film
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 16
08:40 Tajemnice, zamki i podziemia odc. 8
09:05 Korona królów odc. 51 - serial
09:40 Korona królów odc. 52 - serial
10:10 Fobie po polsku odc. 1
10:35 Historia w postaciach zapisana odc. 1 - serial
12:30 Marzyciele odc. 6
13:05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 74
14:35 Encyklopedia II wojny światowej odc. 89 - serial
15:10 Największe obłęzenia średniowiecza odc. 5 - film
16:10 Gdzie rosną poziomki? - film
17:10 Ferdynand Ruszczyc odc. 1 - serial
17:40 Zaklęty dwór odc. 7 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 91
19:20 Sensacje XX wieku odc. 92
19:55 Ostatnie dni dyktatora: zakazana biografia Kim Dzong Ila - film
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:30 Korona królów odc. 53 - serial
22:00 Korona królów odc. 54 - serial
22:35 Milenium kontra Tysiąclecie - film
23:35 Persona non grata - dramat
01:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 16

TRAM

08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - serial
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Zew natury
11:05 Mocni w wierze
11:35 Myśląc ojczyzna
11:45 Grunt to droga
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Camino Polskie - film
13:05 Tekla - życie dla Ewangelii - film
14:05 Dziesięć przykazań odc. 77 - serial
14:55 Jasnogórskie Te Deum Laudamus 966-2016 - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Express studencki
17:00 Głos z Brukseli odc. 4
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apł Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stary, pochylony Krzyż - koncert pod namiotem

HITY DNIA

„Córka generała”
(1999r.) TVN 7 20:00

Na poligonie znaleziono zwłoki córki generała, Elizabeth Campbell. Zamordowana była kapitanem amerykańskiej armii. Inspektor Paul Brenner prowadzi śledztwo w tej sprawie.

„Transporter II”
(2005r.) Polsat 20:10

Były agent służb specjalnych zostaje szoferem bogatej rodziny. Kiedy 6-letni syn pracodawców zostaje porwany, Frank postanawia go odnaleźć. Tymczasem porywacze chcą uwolnić śmiertelny wirus.

TVP 1

17:30 Jaka to melodia?

05:55 Elif odc. 262 - serial
06:50 Ekstremalne oeski odc. 1 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:45 Córka maharadży odc. 3 - miniserial
10:35 Polski grill odc. 11
11:05 Doktor Quinn odc. 13 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 To się opłaca
12:55 Ekstremalne oeski odc. 2 - serial
13:55 Elif odc. 263 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:55 Orły Nawalki odc. 7 - serial
16:25 Orły Nawalki odc. 8 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia?
18:30 Jeden z dziesięciu
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 Wielki test o mundialu
22:10 S.W.A.T. - jednostka specjalna odc. 1 - serial
23:00 Wielkie legendy Mundialu - magazyn piłkarski
23:40 Ambasador pokoju - film
00:40 Statysci - komedia

TVP 2

07:20 Na sygnale

06:00 Na dobre i na złe odc. 637 - serial
06:55 Pozyteczni.pl
07:20 Na sygnale odc. 76 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:10 Pogoda - flesz
11:15 Pytanie na śniadanie - ekstra
11:25 Trzecia połowa odc. 12 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1881 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 152 - serial
13:55 Alternatywy 4 odc. 3 - serial
14:55 Postaw na milion
16:00 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:10 Czarna Perła odc. 27 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 104 s. 4 - serial
19:05 Na sygnale odc. 76 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1881 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1882 - serial
20:40 Trzecia połowa odc. 10 - serial
21:05 Trzecia połowa odc. 11 - serial
21:40 Sekrety i grzeszki - komediodramat
23:40 Tajemnica Elise odc. 1 - serial
00:45 Tajemnica Elise odc. 2 - serial

tvn

12:00 Szkoła

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 10 s. 5
07:50 Doradca smaku odc. 27 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2270
10:55 Ukryta prawda odc. 557 - serial
12:00 Szkoła odc. 299 - serial
13:00 Szpital odc. 443 - serial
14:00 Ślub od pierwszego wejrzenia odc. 1 s. 2 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 15
16:00 Szkoła odc. 300 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 558 - serial
18:00 Szpital odc. 444 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5340
20:10 Doradca smaku odc. 22 s. 8
20:15 Na Wspólnej odc. 2695 - serial
20:55 Milionerzy odc. 69
21:30 Pompeje - film
23:45 Londyn w ogniu - film
01:50 Ugotowani odc. 1 s. 13

POLSAT

14:00 Pierwsza Miłość

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:50 Trudne sprawy odc. 700 - serial
08:50 Malanowski i Partnerzy odc. 506 - serial
09:20 Malanowski i Partnerzy odc. 507 - serial
09:50 Dzień, który zmienił moje życie odc. 55 - serial
10:50 Dlaczego ja? odc. 828 - serial
11:50 Gliniarze odc. 179 - serial
12:50 Trudne sprawy odc. 746 - serial
13:50 Sekrety rodziny odc. 2 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 791 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3650
16:40 Gliniarze odc. 121 - serial
17:40 Sekrety rodziny odc. 3 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 13 - serial
20:05 Świat według Kiepskich odc. 517 - serial
20:40 Gorący towar - komedia
23:20 Zoolander - komedia
01:05 Atrakcyjny pozna panią... - komedia

7 tvn

07:20 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 252 - serial
06:25 Szpital odc. 334 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 53 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 7 s. 3 - serial
09:20 Magda M. odc. 2 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 609 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 54 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 508 - serial
14:55 Szpital odc. 335 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 8 s. 3 - serial
16:55 Magda M. odc. 3 - serial
17:55 Dr House odc. 13 s. 1 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 610 - serial
20:00 Gniew oceanu - film
22:40 Olimp odc. 4 - serial
23:45 Nietykali - film
02:20 Moc magii odc. 158

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Detektywi w akcji odc. 121 - serial
07:05 The Looney Tunes Show odc. 8 - serial
07:35 The Looney Tunes Show odc. 9 - serial
08:00 Drużyna A odc. 14 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 4 - serial
10:00 Na patrolu odc. 27 - serial
10:30 Na patrolu odc. 28 - serial
11:00 Drużyna A odc. 1 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 5 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 24 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 111
15:00 Detektywi w akcji odc. 29 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 170
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 171
18:00 Policjantki i policjanci odc. 371 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 372 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 163 - serial
21:00 Bestia - film
23:00 Chętni na kasę - film
01:10 Galileo: Tajemnicze historie odc. 14

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 310 s. 4
07:00 Dziesięć przykazań odc. 77 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 62 s. 2 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator odc. 8 s. 5 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 9 s. 5 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 1 s. 14 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 10 s. 6 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 13 s. 6 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 84 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny odc. 3 s. 14 - serial
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 4 s. 14 - serial
17:00 Gwiazdy lombardu odc. 381 s. 16 - serial
17:30 Gwiazdy lombardu odc. 382 s. 16 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 62 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 63 s. 2 - serial
20:00 Purpurowe rzeki - thriller
22:05 Morderczy występ - film
00:00 Trzynasty apostoł odc. 7 - serial

TVP KULTURA

18:30 Ród Gąsieniców

08:00 Szlakiem Kolberga - Zbigniew Wodecki odc. 1
08:30 Studio Kultura - rozmowy
08:45 Zapasowe serce - film
09:10 Ilo Ilo - dramat
11:00 Janka odc. 5 - serial
11:40 Janka odc. 6 - serial
12:20 Studio Kultura - rozmowy
12:35 Jeszcze nie wieczór - komediodramat
14:30 Non-stop kolor - film
15:15 Święteż - film
15:45 Z archiwum i pamięci odc. 1
16:15 Słownik wyrazów obcych odc. 3
18:30 Ród Gąsieniców odc. 3 - serial
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Wstęp do filmu odc. 73
20:05 M - morderca - dramat
22:05 Dziennik filozofa
22:20 Nienasyceni - dramat
00:30 Pola Negri. Życie gwiazdy - film

TVP HISTORIA

13:35 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 592
07:00 Gdzie rosną poziomki? - film
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 17
08:35 Tajemnice, zamki i podziemia odc. 9
08:55 Tajemnice, zamki i podziemia odc. 14
09:15 Korona królów odc. 53 - serial
09:45 Korona królów odc. 54 - serial
10:25 Korona królów odc. 6 - serial
11:20 Spór o historię odc. 42
12:00 Dawne światy odc. 1 - film
13:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 91
14:05 Sensacje XX wieku odc. 92
14:35 Encyklopedia II wojny światowej odc. 90 - serial
15:15 Milenium kontra Tysiąclecie - film
16:15 Po całym ciebie - film
17:10 Ferdynand Ruszczyk odc. 2 - serial
17:45 Bodo odc. 1 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 107
19:20 Sensacje XX wieku odc. 108
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Normandia. Ostatni bohaterowie desantu odc. 2 - film
21:35 Korona królów odc. 55 - serial
22:05 Korona królów odc. 56 - serial
22:40 Sopocianie. Czas nadziei - film
23:35 Ucieczka z kina „Wolność” - dramat
01:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 17

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
8:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
8:45 Każdy maluch to potrafi
9:00 Kalejdoskop młodych
9:20 Express studencki
9:25 Sanktuaria polskie
9:45 Święty na każdy dzień
9:50 Opowieść wiecznie żywa - serial
10:00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 58 - serial
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Kartka z kalendarza
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Próba wiary - serial
13:05 Stary, pochylony Krzyż - koncert pod namiotem
15:05 Effetha - okno na świat - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Drabina Jakubowa - serial
17:00 Po stronie prawdy
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków - serial
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Eksodus - Droga Narodu Wybranego - film

Dobrze zjeść

Danie przygotowane na zajęciach praktycznych przez uczniów klasy II Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół we Wroniu

TARTA Z PIECZARKAMI, KIEŁBASKĄ I CEBULĄ

Składniki:

Spód:

200 g mąki pszennej
120 g zimnego masła
szczypta soli
1 małe jajko

Nadzienie:

2 cebule
1 łyżka oleju
250 g pieczarek
15 g masła
3 łyżki posiekanej natki
250 g dobrej kiełbaski wiejskiej
160 g tartego sera
15 g mąki
3 jajka
250 ml mleka
125 ml kremówki

Sposób wykonania:

Spód:

Zagnieść ciasto kruche z mąki, pokrojonego na kawałeczki zimnego masła i soli, następnie dodać jajko i połączyć składniki w jednolite ciasto. Rozpląszczyć je, zawinąć w folię i wstawić do lodówki na 1 godzinę. Wyjąć ciasto z lodówki i rozwałkować na placek, wyłożyć nim spód formy na tartę. Spód podziurkować widelcem i wstawić do lodówki. Piekarnik nagrzać do 190 stopni C. Ciasto okryć folią aluminiową, wysypać obciążenie w postaci suchej fasoli lub ryżu, wstawić do piekarnika. Piec przez 10 minut. Zdjąć folię i obciążenie, piec spód jeszcze przez 5 minut. Wyjąć z piekarnika, ostudzić. Piekarnik ustawić na 180 stopni C.

Nadzienie:

Na patelni podsmażyć cebulę: pokroić ją w kostkę i włożyć na rozgrzaną patelnię razem z łyżką oleju, posolić. Regularnie mieszając, smażyć przez ok. 4-5 minut, aż cebula będzie szklista. Przełożyć do miski. Pieczarki oczyścić i pokroić w plasterki, włożyć na patelnię razem z masłem i smażyć przez ok. 4 minuty, aż odparują i się zrumienią, następnie posolić i smażyć jeszcze przez ok. 2-3 minuty, pod koniec dodając natkę pietruszki. Włożyć do miski z cebulą, dodać pokrojoną w kosteczkę kiełbasę (obrać ją wcześniej ze skórki), starty ser wymieszany z mąką, jajkiem, mlekiem, śmietaną i wszystko razem wymieszać.

Na podpieczony spód wyłożyć masę i wstawić do piekarnika. Piec ok. 35-40 minut na złoty kolor.

Wiktorja Tilmanowska

Smacznego!

	7				9	1		8
5	9			1	6		4	
						6	9	
8	3			9	2			4
	1	5				9	7	
6			5	7			3	1
	5	2						
	8		7	2			1	6
7		3	9				2	

			1	8			6	3
9	6				2	4	7	1
3						8		5
6				4	7	5		2
2		1	3	9				8
4		6						7
1	8	9	7				5	4
7	3			5	9			

P O G O D A

CZW. 07.06.2018	DZIEŃ		NOC		
	temperatura:	25	9	°C	
	opady:	0	0	mm	
	ciśnienie:	1021	1022	hPa	
	wiatr:	14	10	km/h	
PT. 08.06.2018	DZIEŃ		NOC		
	temperatura:	27	12	°C	
	opady:	0	0	mm	
	ciśnienie:	1022	1018	hPa	
	wiatr:	5	16	km/h	
SB. 09.06.2018	DZIEŃ		NOC		
	temperatura:	28	14	°C	
	opady:	0	1	mm	
	ciśnienie:	1016	1012	hPa	
	wiatr:	21	23	km/h	
ND. 10.06.2018	DZIEŃ		NOC		
	temperatura:	30	19	°C	
	opady:	1	0	mm	
	ciśnienie:	1009	1008	hPa	
	wiatr:	25	26	km/h	
PN. 11.06.2018	DZIEŃ		NOC		
	temperatura:	33	21	°C	
	opady:	0	12	mm	
	ciśnienie:	1007	1010	hPa	
	wiatr:	26	18	km/h	
WT. 12.06.2018	DZIEŃ		NOC		
	temperatura:	28	23	°C	
	opady:	37	24	mm	
	ciśnienie:	1011	1011	hPa	
	wiatr:	5	9	km/h	
ŚR. 13.06.2018	DZIEŃ		NOC		
	temperatura:	26	19	°C	
	opady:	7	26	mm	
	ciśnienie:	1011	1008	hPa	
	wiatr:	13	13	km/h	

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Johanne aktorka, reż. i dramato- pisarka		Miasto i port nad Zatoką Botnicką (Finlandia)		Francisco Franco, byłego dyktatora Hiszpanii		Australijski struś		Jamochlon, pożera organizmy większe od siebie		Orgiastyczny taniec na cześć Dionizosa
						org. środek grzybobójczy		Dieter pisarz niem.; "Przypadki Wernera Holta", "Kippenberg"		
		3				Dwumasztowiec arabski	16		13	
Jednoroczna roś. uprawiana dla włókna i oleju; ketmia		Urzędowy język Pakistanu						Ryba słodkowodna		
								Adriaen malarz hol.		
Kultowe miejsce Izraelitów						Andre francuski malarz, rzeźbiarz				
Rzeka w pn. Australii, uchodzi do Morza Timor		Czeskie tak			2			Imię Guinnessa, aktora ang.		9
		8	St. bogini deszczu		5					
				Sprytny skorowidz					Gatunek antylopy	Postanie ośeska
				4				17		10
Wielka pustynia w Mongolii i Chinach						Źródłowa rzeka Ubangi		Drewniany pływak sieci		
Fr. hrabia.	Do niego się dąży		Bogacz							
			Niemcy aktor					1		15
Wcielenie zła, szatan, książę piekieł										6
	11									
	12									
Autor "Głów do pozłoty"						Nazwa planetoidy, odkrywca Ch. Peters				
		18							7	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Gdy dziecko „coś” bierze

NARKOTYKI ▶ Wkrótce zakończenie roku szkolnego, dla naszych pociech zaczyna się okres luzu. Biwaki, obozy, kolonie i przebywanie do wieczora z rówieśnikami. A co za tym idzie – często próbowanie zakazanego. Jak rozpoznać, że dziecko bierze narkotyki? I co zrobić w takiej sytuacji?

Każdy wie, że narkotyk to środek wywołujący uzależnienie. Są to zarówno substancje uzależniające o działaniu pobudzającym, np. środki psychostymulujące (amfetamina, kokaina), jak i o działaniu silnie hamującym (np. barbiturany, benzodiazepiny, alkohole, w tym alkohol etylowy), a także środki psychodysleptyczne (halucynogenne, np. LSD-25, meskalina, psylocybina). Niestety, pomimo działań prewencyjnych policji, dilerzy wciąż są obecni, zwłaszcza w środowiskach młodzieżowych. Doprowadzając do uzależnienia młodego człowieka, zdobywają klienta, który stanie się odbiorcą towaru.

Presja czy problemy: pierwszy raz

Dlaczego dziecko sięga po narkotyki? Przyczyn jest wiele, przyjrzyjmy się najczęstszym. Mogą to być problemy rodzinne, rozwód rodziców, nadużywanie alkoholu w rodzinie, brak porozumienia z rodzicami, trudności szkolne, kłopoty z rówieśnikami itp. Istotne

są też predyspozycje osobowościowe, które sprzyjają uzależnieniom. Są to niedojrzałość emocjonalna, mała odporność na stres, lęk przed światem, uciekanie przed problemami, zamiast stawienia im czoła i podjęcia próby rozwiązania, trudności w nawiązywaniu głębokich kontaktów z ludźmi.

Nie bez znaczenia jest też towarzystwo, w jakim nasza pociecha się obraca. Nacisk grupy poprzez zachęcanie i namawianie do zażywania narkotyków, szczególnie na imprezach młodzieżowych, szerzenie mody na narkotyki też przyczynia się do sięgania po substancje odurzające. Nastolatek chce zdemontować własną niezależność i dorosłość. Nie bez znaczenia jest pozycja w grupie. Odmowa przyjęcia narkotyku może oznaczać odrzucenie przez grupę, w której dziecko chce przebywać.

Kolejnym powodem są mity na temat narkotyków, lansowane głównie przez dilerów lub osoby już zażywające. Mają na celu zni-

welowanie lęku przed narkotykami oraz ukazanie pozytywnych skutków ich działania (np. amfetamina jako pomocny środek przed egzaminami, klasówkami). Na końcu mamy ciekawość, która skłania do eksperymentowania.

Na początku w tajemnicy

Pierwsze próby z narkotykami dziecko zwykle starannie ukrywa przed dorosłymi. Wszelkie niepokojące zmiany będzie łatwiej zauważyć, jeśli mamy z pociechą dobry kontakt, sporo ze sobą rozmawiamy i dużo czasu spędzamy razem. Gdy jesteśmy zapracowani, bądź nasze problemy wydają się nam ważniejsze i mijamy się z dzieckiem, nie poświęcamy mu odpowiednio dużo czasu, możemy przegapić pierwszy moment brania. A wiadomo: im później, tym trudniej wyjść z nałogu.

Niektóre zachowania i postawy mogą mieć inne przyczyny, takie jak kłopoty szkolne czy rodzinne, zranione uczucia, niepowodzenia w kontaktach z rówieśnikami i wiele innych, które należy traktować równie poważnie i starać pomóc dziecku je rozwiązać. Jeśli mamy jednak uzasadnione powody, by przypuszczać, że dziecko miało kontakt z narkotykami, najpierw spróbujmy z nim porozmawiać. Niektórzy w spokojnej rozmowie przyznają się do eksperymentów. Jeśli jednak syn czy córka wypierają się, reagują bardzo agresywnie nawet na spokojnie zadawane pytania, musimy po prostu sprawdzić. Na przykład kupić w aptece test na

obecność narkotyków w moczu.

Jeśli zauważysz u swojego dziecka: zaczerwienienie spojówek, łzawienie, opadnięcia powieki (zakrywa od góry więcej niż 2 mm rogówki), zaczerwienienie brzegów powiek, nadmierne rozszerzenie źrenicy (średnica ponad 6 mm), nadmierne zwężenie źrenicy (średnica poniżej 3 mm) – może to być sygnał, że w grę wchodzi narkotyki. Ostrzeżeniem bywa również używanie przez dziecko kropli do oczu (jeśli wiesz, że ma zdrowe oczy). Młodzi często w ten sposób maskują ww. objawy brania.

Jeżeli w trakcie obserwacji ogólnej oczu dziecka zauważysz coś podejrzanego, zastosuj proste metody badania oczu:

- reakcja źrenic na światło – skieruj światło latarki kolejno na poszczególne oczy dziecka. Jeśli reakcja źrenic na światło jest nienaturalnie powolna, coś jest nie tak.
- obserwacja oczopląsu – poruszaj palcem przed oczami dziecka. Zatrzymaj palec nieruchomo na kilkanaście sekund. Jeśli zauważysz oczopląs gałek ocznych lub ich drgania podczas wpatrywania się w nieruchomy palec, może to być objaw zażywania narkotyku.
- obserwacja zbieżności oczu – przesuwaj palec z odległości ok. 20 cm do czubka nosa i przytrzymaj go dotykając do nosa dziecka przez ok. 5 sek. Jeśli dziecko nie potrafi śledzić ruchu palca, może to być niepokojący sygnał.

Skąd to masz?
Gdy dziecko posiada niżej wy-

mienione przedmioty, to możemy się tym zaniepokoić. Chodzi o fiki, fajki, bibułki papierosowe, małe foliowe torebeczki z proszkiem, tabletkami, kryształkami lub suszem, kawałki opalonej folii aluminiowej, łyżka, znaczki, białe lub kolorowe pastylki z wytłoczonymi wzorkami, leki bez recepty, tuby, słoiki, foliowe torby z klejem, igły, strzykawki.

Wygląd zewnętrzny i zachowanie

Warto bacznie przyrzeć się nastolatki, którzy nagle zmieniają styl ubierania, gwałtownie przytyli lub schudli. Powodem do niepokoju jest przewlekły katar, krwawienie z nosa, zaburzenia pamięci oraz toku myślenia, przekrwione oczy, nadmierne zwężone lub rozszerzone źrenice nie reagujące na światło, bełkotliwa, niewyraźna mowa, brak zainteresowania swoim wyglądem i nieprzestrzeganie zasad higieny, słodkawa woń oddechu, włosów, ubrania. Wyraźne sygnały to ślady po ukłuciach, ślady krwi na bieliźnie, „gęsia skórka”.

Zwróć uwagę na zachowanie dziecka. Dziwne są wszelkie radykalne zmiany w jego sposobie bycia, a zwłaszcza:

- huśtawka nastrojów, naprzemienne ożywienie i ospałość,
- nadmierny apetyt lub brak apetytu,
- porzucenie dotychczasowych zainteresowań,
- kłopoty w szkole (słabsze oceny, konflikty z nauczycielami, wagary),
- izolowanie się od innych do-

Nazwa – grupa narkotyków	Kontakt jednorazowy	Długotrwałe branie	Sygnały, na które należy zwrócić uwagę
Amfetamina	euforia, duży przypływ energii, brak potrzeby snu, brak apetytu, agresja, rozszerzenie źrenic	bezsennność, wychudzenie, zmiany nastroju, wielomówność, drżenie kończyn, wymioty, rozszerzenie źrenic, wysypka, halucynacje	biały proszek, tabletki, kapsułki, kryształki, małe foliowe , torebeczki, igły i strzykawki
Ecstasy	podniecenie, zwiększona energia, odporność na zmęczenie i sen, ból głowy	niepokój, depresja, paranoja, obniżenie sprawności intelektualnej, mania prześladowcza	białe lub kolorowe pastylki, z wytłoczonymi wzorkami, pęknięte naczynia krwionośne, zwłaszcza na twarzy po powrotach z dyskotek
Kokaina, crack	euforia, pewność siebie, brak potrzeby snu, wzrost aktywności, rozszerzenie źrenic, wytrzeszcz gałek ocznych, katar, ból gardła, pociąganie nosem	wyniszczenie organizmu, urojenia prześladowcze, omamy, wybuchy agresji, bezsennność, drgawki, przemienne brak i wzrost łaknienia, upośledzone oddychanie, utrata wagi, ataki paranoidalne	biały proszek, a w przypadku cracku brązowe kuleczki kamyki, fiolki i flakoniki, fajki, igły i strzykawki, małe foliowe torebeczki
LSD	zaburzenia koordynacji ruchów, drżenie mięśni, rozszerzenie źrenic, mdłości, psychoza	omamy z napadami lęku, apatia, agresja lub depresja, zanik zainteresowań, bezsennność, wiotkość mięśni	malutkie kartoniki z kolorowymi nadrukami, kolorowe „kamyki do zapalniczek” różnego rodzaju suszone grzyby o zabarwieniu od żółtego do czerwonego z prześwitem brązowym
Marihuana, haszysz	euforia połączona z wielomównością, przekrwienie gałek ocznych, nadwrażliwość zmysłów np. na światło, kaszel, zaburzenie koordynacji ruchowej	wychudzenie, zaburzenia snu, przewlekłe zaburzenia kręta i oskrzeli, apatia, trudności z koncentracją, zmienność nastrojów	słodka woń oddechu, włosów i ubrania, brązowo-zielone liście i nasionka, nagłe zainteresowanie hodowlą roślin, fiki, fajki, bibułka papierosowa
Opium, morfina, heroina	euforia, niepokój ruchowy lub senność, osłabienie reakcji na światło, brak apetytu, zwężenia źrenic, obniżenie ciśnienia krwi	wyniszczenie organizmu, zaparcia, zaburzenia menstruacji, próchnica, zmiany zapalne skóry	igły, strzykawki, ślady nakłuć po wstrzyknięciach, ślady krwi na odzieży, „gęsia skórka”, okopcone sreberka folii aluminiowej, torebki z białą-beżową lub różową substancją przypominającą cukier, małe foliowe torebeczki
Rozpuszczalniki, środki wziewne	niezborność ruchów, agresja, rozszerzenie źrenic, kichanie, kaszel, krwawienie z nosa, mdłości, wymioty, biegunka	wyniszczenie organizmu, przekrwienie spojówek, zaburzenia pamięci, niepokój, przygnębienie zaburzenia snu, oczopląs, osłabienie mięśni	torby foliowe, tuby kleju, smary, zapach chemikaliów we włosach i ubraniu, charakterystyczny zapach z ust utrzymujący się nawet do kilku dni po zażyciu, nasączone chusteczki i szmatki

mowników,

- zamykanie się w pokoju, niechęć do rozmów,
- zamykanie swojego pokoju na klucz, akcentowanie potrzeby prywatności,
- częste wietrzenie pokoju, używanie kadzidełek i odświeżaczy powietrza,
- wypowiedzi zawierające pozytywny stosunek do narkotyków,
- zmiana grona przyjaciół, zwłaszcza na starszych od siebie,
- krótkie rozmowy telefoniczne prowadzone półsłówkami,
- późne powroty lub nagłe wyjścia z domu,
- bunt, łamanie obowiązujących w domu zasad,
- kłamstwa, wynoszenie wartościowych przedmiotów z domu,
- powtarzające się zgłaszanie przez dziecko zagubień lub kradzieży przez rówieśników drobnych sum pieniędzy,
- kłopoty z koncentracją,
- zmiany w porach spania,
- nadmierne reakcje na krytykę lub niewielkie nawet niepowodzenia.

Dziecko bierze, jak pomóc?

Po pierwsze, powinniśmy ocenić stopień zaawansowania. Czy są to pierwsze narkotyczne próby, czy

może dziecko bierze już jakiś czas. Trzeba stwierdzić, na jakim to jest etapie, czy bierze „tylko” przed imprezą, czy już nie może funkcjonować bez narkotyku. Jeśli jest to początkowa faza, dziecko jest po pierwszej próbie, może pomóc rozmowa, wprowadzenie ograniczeń w wychodzeniu z domu, wprowadzenie sztywnych zasad rozliczania się z wyjść z domu, wracania o konkretnej porze. Trzeba być stanowczym i oświadczyć, że złamanie ustalonych zasad skutkować będzie wysłaniem na terapię. Dobrym rozwiązaniem jest odizolowanie nastolatka od środowiska i wysłanie go np. do babci na wieś.

Nie chrońmy dziecka, niech ponosi konsekwencje swoich czynów. Jeśli jednak problem jest zaawansowany, dziecko brało narkotyk już kilka razy, wtedy trzeba szukać pomocy u specjalistów. Nie należy liczyć na to, że sami sobie z tym poradzimy. Ważne, by skierować się do kogoś, kto zajmuje się pracą z młodzieżą uzależnioną, najlepiej by był certyfikowanym specjalistą terapii uzależnień.

(nał)

fot. pixabay/ilustracyjne
Na podstawie materiałów
prewencyjnych policji

CO ROBIĆ, GDY DZIECKO BIERZE NARKOTYKI?

Najczęstsze błędy, popełniane przez rodziców:

- przeprowadzanie zasadniczych rozmów z dzieckiem, kiedy jest ono pod wpływem środka odurzającego,
- udawanie, że to nieprawda i niewiara w fakty,
- usprawiedliwianie dziecka, szukając winy w sobie (właśnie na taką reakcję liczy dziecko. Specjalnie wzbudza konflikty i poczucie winy u rodziców. Osłabia to ich zdecydowane działania),
- myślenie, że problem się sam rozwiąże,
- ochrona dziecka przed konsekwencjami używania narkotyków: pisanie usprawiedliwień nieobecności w szkole, spłacanie długów dziecka, tolerowanie kradzieży,
- wdawanie się w dyskusję na temat nieszkodliwości narkotyków (szczególnie, gdy się nie ma rzetelnej wiedzy o ich działaniu).

Jak się zachować?

- spokojnie i rzeczowo zadawać konkretne pytanie: czy bierzesz narkotyki?,
- natychmiast skontaktować się ze specjalistą (jeśli dziecko nie będzie chciało specjalistycznej pomocy, rodzice i tak powinni jej szukać),
- stosować zasadę „ograniczonego zaufania”, zawsze wiedzieć gdzie i z kim przebywa i o której wróci,
- zastanowić się, dlaczego dziecko sięgnęło po narkotyki. Jeśli powody mogą być związane z sytuacją rodzinną, należy się zastanowić, co można zmienić.

Tylko terapeuta

Jeśli podejrzewasz, że dziecko bierze narkotyki nie działaj pochopnie – idź do specjalisty. Tylko i wyłącznie do przychodni terapii uzależnień narkomanii, ponieważ:

- lekarz pierwszego kontaktu nie ma nic wspólnego z leczeniem narkomanii, podobnie jak psychiatra,
- fachowiec zdiagnozuje, co dziecko bierze i zaproponuje najlepszą z możliwych form pomocy (grupę wsparcia – gdy dziecko nie jest uzależnione, a jedynie eksperymentuje), bądź ośrodek stacjonarny, dobrany do wieku i stopnia uzależnienia od narkotyków.

Wiedza o cukrze

ŻYWIENIE ➤ Czy cukier uzależnia? Jaka jest jego zalecana dawka w naszej diecie? Czy można włączyć produkty zawierające cukier do codziennego jadłospisu, jednocześnie zachowując zdrową i szczupłą sylwetkę? Na te i inne pytania odpowiada raport autorstwa dietetyczki Agnieszki Piskały, który powstał w ramach programu edukacyjnego „Uczymy jak słodzić”

W poszukiwaniu prawdy o cukrze...

Coraz więcej osób kwestionuje rolę produktów zawierających cukier w diecie, błędnie oskarżając je o wywoływanie cukrzycy czy otyłości. To pokazuje, że Polacy bardziej niż kiedykolwiek, potrzebują sprawdzonego źródła wiedzy na temat cukru oraz wskazówek, jak go spożywać. To z myślą o nich powstał raport „Uczymy jak słodzić”. Jego autorka – Agnieszka Piskała, dietetyk z 15-letnim stażem, stara się odpowiedzieć na najczęstsze pytania na temat tego składnika oraz pokazuje, jak bez wyrzutów sumienia cieszyć się jego smakiem.

– Często do drzwi mojego gabinetu pukają pacjenci zadający te same pytania: czy to prawda, że cukier szkodzi? Czy uzależnienie od cukru jest możliwe? Czy przez cukier dziecko może być hiperaktywne? Stąd wiem, że Polacy potrzebują merytorycznego źródła wiedzy o cukrze. Obecnie czerpią wiedzę z internetu i różnego rodzaju forów, na których od lat powielane są nieprawdziwe informacje – mówi Agnieszka Piskała.

Fakty i mity na temat cukru

Na temat cukru krąży wiele negatywnych stereotypów. Powszechnie uważa się, że jest on głównym odpowiedzialnym za nadwagę Polaków. Wielu otyłość kojarzy się z pochłanianiem ogromnej ilości słodczy, tymczasem badania pokazują, że dla mieszkańców naszego kraju problemem jest spożywanie nadmiernej ilości tłuszczów, nie cukrów. Podobnie wygląda kwe-

stia odpowiedzialności cukru za zachorowanie na cukrzycę. Wiele osób, w obawie przed chorobą całkowicie rezygnuje z tego składnika odżywczego. Jednak cukrzyca typu 2 jest kombinacją czynników genetycznych i stylu życia. Dlatego jadłospis całkowicie pozbawiony cukru, ale z nadmierną ilością tłuszczów także może doprowadzić do choroby. Drugim najczęstszym mitem na temat cukru jest jego negatywny wpływ na stan naszych zębów. Jednak w rzeczywistości, próchnica jest wynikiem nieprawidłowej higieny jamy ustnej. Cukier nie jest bardziej szkodliwy dla naszych zębów niż nadmierne spożywanie kawy, herbaty, a nawet cytryny.

– Mam wrażenie, że Polacy dzielą się na dwie grupy. Pierwszą, która całkowicie wyeliminowała produkty z cukrem ze swojego jadłospisu i boi się go do tego stopnia, że otwarcie przyznaje, że ich dzieci nigdy nie poznają słodkiego smaku. Co swoją drogą jest bezpodstawne, ponieważ dzieci poznają słodki smak jeszcze przed przyjściem na świat. I drugą, która sięga po słodkie przekąski o każdej porze i w każdej ilości. Pragnę im pokazać, że istnieje trzecia droga, która pozwala cieszyć się słodkimi przyjemnościami, a jednocześnie zachować zdrową i szczupłą sylwetkę – komentuje Agnieszka Piskała.

Po pierwsze: słodzić z głową!

Kluczem do prawidłowego spożywania cukru jest umiar i prowadzenie aktywnego trybu życia. Wielu mieszkańców naszego kraju nie wie, ile cukru może

przyjmować w diecie oraz nie ma nawyku czytania etykiet, które mówią o zawartości tego składnika w danym produkcie. Informacje zawarte w raporcie pozwalają samodzielnie wyliczyć zalecany przez Światową Organizację Zdrowia dzienny limit na spożywanie cukru w zależności od wieku i płci konsumenta. Uzyskane w ten sposób informacje pozwolą na bieżąco śledzić dzienne spożycie cukru. Ponadto, na potrzeby raportu powstało „10 przykazań słodkiego życia” – zbiór zasad, które pokazują, jak należy rozsądnie spożywać cukier bez obaw o zdrowie i szczupłą sylwetkę. Konsumenti dowiedzą się, jak stosować nieoczywiste połączenia w kuchni, jak wprowadzić do diety zdrowe przekąski zawierające cukier oraz gdzie szukać jego naturalnych źródeł. Dla osób, które chciałyby poeksperymentować w kuchni, przygotowano kilka prostych przepisów na zdrowe i słodkie przekąski.

Kampania edukacyjna „Uczymy jak słodzić”

Raport powstał w ramach kampanii „Uczymy jak słodzić”, która została zainicjowana przez Związek Producentów Cukru w Polsce. Jej celem jest dostarczenie merytorycznej wiedzy dotyczącej spożywania cukru w zdrowej i zbilansowanej diecie, a także pokazanie, że składnik ten jest produktem całkowicie naturalnym, który z powodzeniem można stosować w swoim codziennym jadłospisie. Cały raport dostępny jest do pobrania ze strony internetowej programu: <http://uczymyjakslodzic.pl>.

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

W centrum twojego zainteresowania znajdą się teraz kontakty towarzyskie. Może to dobra pora na urlop? Nie zastanawiaj się wiele, pakuj walizki i ruszaj w drogę. Nieważne czy w góry, czy na Mazury, czy za granicę. Wszędzie znajdziesz życzliwe osoby, z którymi mile spędzisz czas. Przyda ci się taka odskocznia od codziennych obowiązków. Nabierzesz sił i dystansu do kłopotów.

Wodnik
(20.01-18.02)

Tylko przyjemności będą ci w głowie. Skąd je czerpać? Najlepiej z codziennych rytuałów, jak na przykład picia kawy na tarasie czy pogaduszek przy lampce wina. Będziesz teraz pełen pozytywnej energii, co innych nastroi do ciebie pozytywnie. Możesz ocieplić stosunki z tymi, z którymi łączą cię do tej pory tylko sprawy służbowe. Poprawa w sferze finansów, będzie wpływ na konto.

Ryby
(19.02-20.03)

Postaw na spokój. To nie jest dobry czas, by rozpoczynać ryzykowne przedsięwzięcia czy konfrontować się z przeciwnikami. Odmienne poglądy innych ludzi wcale nie muszą być wymierzone w ciebie. Zachowaj dystans i nie stawiaj siebie w centrum wszechświata. W najbliższych dniach bądź wyjątkowo ostrożny za kierownicą.

Baran
(21.03-20.04)

Dobry humor będzie ci dopisywał, zaczniesz brylować w towarzystwie. To właśnie w nieformalnych okolicznościach załatwisz najwięcej spraw służbowych. Będziesz tak skuteczny, że zasłużysz na pochwałę przełożonego, a może nawet na premię. Zielone światło w miłości, nie obawiaj się wyznać swoich uczuć komuś, kto od dawna ci się podoba.

Byk
(21.04-21.05)

Poświęciłeś ostatnio wiele uwagi ważnym dla ciebie sprawom i masz nadzieję, że wreszcie uda się doprowadzić je do końca. Pewnie tak będzie, ale nie od razu. Pojawią się pewne komplikacje. Nie odpuszczaj, wykonaj, co trzeba, wyjdzie ci to na dobre. Optymistycznie w kwestiach finansowych, jeśli planujesz coś kupić, teraz jest dobry czas, cena będzie korzystna.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Energia będzie cię wręcz rozsadzać i nabędziesz przekonania, że możesz góry przenosić. Nie przesadź z hurraoptymizmem, mierz siły na zamiary, a ambicje przekładaj na swoje realne możliwości. Samotne Bliźnięta mają szansę spotkać na swojej drodze kogoś, kto je oczaruje. Nie będzie to materiał na trwały związek, raczej na gorący wakacyjny romans.

Rak
(21.06-22.07)

Pozwól sobie na lenistwo i uwolnij się od codziennych trosk. Potrzeba ci odprężenia i na tym się skup. Dobrze zrobią ci kontakty z osobami, które lubisz. Jeśli poszukujesz kogoś bliskiego, nie odmawiaj, gdy otrzymasz zaproszenie na kolację. Z pozoru nieciekawa osoba zyska w twoich oczach, gdy spędzicie trochę czasu sam na sam.

Lew
(23.07-22.08)

Znudziła ci się twoja obecna praca, masz dość szefa albo po prostu chcesz lepiej zarabiać? To dobry czas na poszukiwanie czegoś nowego. Zastanów się, czy masz jakiś talent, który może przynieść ci pieniądze. Przeglądaj oferty, na pewno coś dla siebie znajdziesz. Aplikuj bez wahania. W miłości będzie się działo. Zrobisz duże wrażenie na nowej osobie w towarzystwie.

Panna
(23.08-22.09)

W nadchodzących dniach będziesz rozdrażniona, łatwo wpadniesz w złość. Zmęczenie nie poprawi sytuacji. Postaraj się wyciszyć i choć trochę odpocząć. Odpuść sprzątanie, prasowanie i gotowanie. Nic się nie stanie, jeśli rodzina zje pizzę na obiad, a podłoga nie będzie lśnić. Jesteś ważniejsza.

Waga
(23.09-23.10)

Jeśli teraz planujesz urlop, na pewno będzie udany. Gwiazdy sprzyjają życiu towarzyskiemu oraz wyjazdom. Jeżeli jednak musisz chodzić do pracy, to też czeka cię dobry czas. Wymyślisz nowe rozwiązania, zyskasz w oczach współpracowników i przełożonych.

Skorpion
(24.10-21.11)

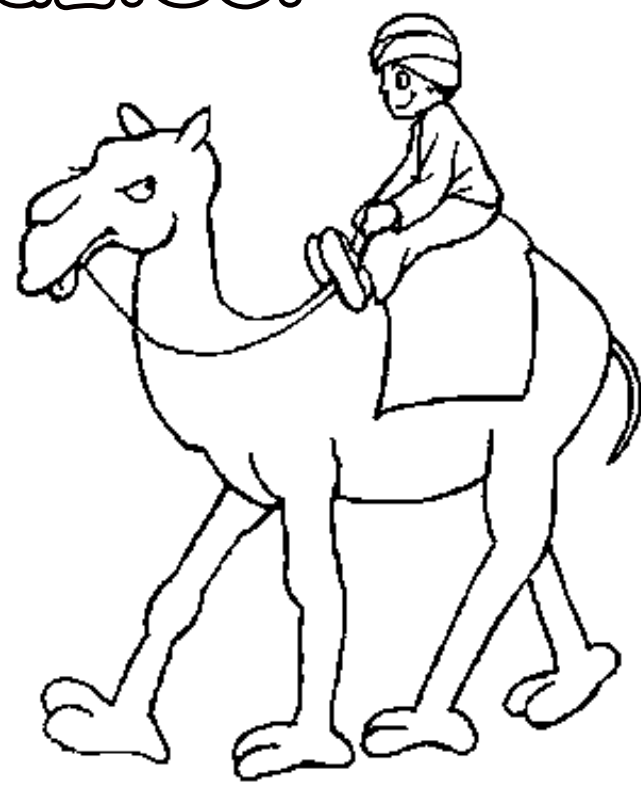
Nie stawiaj sobie zbyt wysoko poprzeczki i nie bądź zbyt ambitny. Pozwól, by sprawy zawodowe toczyły się zwyczajowym rytmem, a unikniesz kłopotów. Finanse mają się dobrze, możesz pozwolić sobie na weekendowy wypad do SPA. Może spotkasz tam kogoś ciekawego?

Strzelec
(22.11-21.12)

Tydzień pod znakiem wyciszenia. Unikaj konfliktów, a jeśli czegoś nie rozumiesz, nie żądaj wyjaśnień, tylko poczekaj, aż sytuacja sama się wyklaruje. Także w relacjach z partnerem nie stawiaj spraw na ostrzu noża. Skup się na pozytywnych stronach tego związku.

Kolorowanki dla dzieci

Samorządowcy świętowali

GMINA PŁUŻNICA ▶ 29 maja w Nowej Wsi Królewskiej samorządowcy z gminy Płużnicy spotkali się z okazji Dnia Samorządu Terytorialnego. Nie brakowało wspomnień, ale i dyskusji o kierunkach rozwoju

Oficjalnie 27 maja, co roku, w naszym kraju obchodzony jest Dzień Samorządu Terytorialnego. Dwa dni później odbyły się płużnickie obchody tego święta. W świetlicy wiejskiej w Nowej Wsi Królewskiej spotkali się członkowie samorządowej wspólnoty m.in. radni, sołtysi obecnych i poprzednich kadencji, byli wójtowie, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedsiębiorcy, członkowie Płużnickiej Rady Gospodarczej, Płużnickiej

Rady Działalności Pożytku Publicznego i pracownicy Urzędu Gminy Płużnica oraz jednostek organizacyjnych.

Wydarzenie przebiegało pod hasłem „Gdzie jesteśmy i dokąd zmierzamy?”. Po otwarciu uroczystości na scenie wystąpiły uczennice Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Płużnicy przygotowane przez Pawła Grędzickiego. Później głos zabrał Marcin Skonieczka, wójt gminy Płużnica, który opowiadał o mi-

sji urzędu gminy i rozwoju samorządu.

Następnie uczestnicy wzięli udział w dyskusji m.in. na temat problemów, z którymi na co dzień mierzą się lokalne społeczności. Efektem pracy był szeroki katalog wskazówek, wspólnie wypracowanych. Po oficjalnej części uczestnicy udali się na wspólne grillowanie.

oprac. (ToB)
fot. UG Płużnica

Wąbrzeźno

Alkohol w ciąży? Nie ryzykuj!

4 czerwca Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, wraz z Fundacją na Rzecz Rozwoju Dzieci Niepełnosprawnych „Daj Szansę” i Instytutem Terapeutycznym, zorganizowało szkolenie na temat FASD.

FASD, czyli Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych. Jest to nieuleczalny, niegenetyczny zespół chorobowy, który może wystąpić u dzieci, których matki piły alkohol w czasie ciąży. FASD charakteryzują: uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, zaburzenia neurologiczne, opóźnienie rozwoju fizycznego i psychicznego, zaburzenia zachowania, niedoro-

zwoj umysłowy, nadpobudliwość psychoruchowa, wady rozwojowe (m.in.: serca i stawów). W czasie szkolenia omówione zostały rozmaite aspekty funkcjonowania dzieci z FASD i najnowsze techniki pracy terapeutycznej.

W szkoleniu wzięło udział 25 osób m.in. przedstawiciele Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie, Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie,

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Poradni Pedagogiczno – Psychologicznej, Zespołu Szkół we Wroniu, Zespołu Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie, Zespołu Szkół w Myśliwcu oraz Wąbrzeskiego Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej.

oprac. (ToB)
fot. WCPTiIS

Henrietta – dar natury dla chorych

POSTAĆ ▶ Opryszczka, polio, choroby nowotworowe, autoimmunologiczne – schorzenia, które dotyczą miliony osób. Wiele leków stosowanych w ich leczeniu zawdzięczamy jednej kobiecie – Henriecie Lacks

Henrieta Lacks pochodziła z wielodzietnej rodziny z Virginii w USA. Jej matka zmarła, gdy Henrieta miała tylko cztery lata. Zgon nastąpił podczas porodu dziesiątego dziecka! Henrieta od dzieciństwa była nazywana przez bliskich Hennie. Po śmierci matki ojciec nie był w stanie utrzymać rodziny. Dzieci trafiły do krewnych. Hennie trafiła do swojego dziadka imieniem Thomas. Żyła w tragicznych warunkach. Dziadek posiadał stare pomieszczenie, które przed laty służyło jako dom dla niewolników na jednej z plantacji. Dodatkowo, oprócz dziadka, w domku mieszkał także 9-letni kuzyn – David Lacks, jej przyszły mąż. Rodzina Lacksów była czarnoskóra, ale wśród przodków naszej bohaterki był także biały właściciel plantacji, na której pracowali przodkowie Lacksów.

Dziewczynka pracowała ciężko na polu tabaki. W 1935 roku, mając zaledwie 14 lat, zaszła w ciążę i urodziła syna imieniem Lawrence. Cztery lata później urodziła córkę – Elżę. Niestety dziewczynka była niepełnosprawna. 10 kwietnia 1940 roku Henrieta wyszła za mąż

za Davida i przeprowadziła się z fermy w Virginii do miasta. Jej mąż rozpoczął pracę w lokalnej hucie. Wkrótce USA dołączyły do II wojny światowej i David otrzymał powołanie do armii. Mimo tych kłopotów życie Lacksów układało się normalnie. Doczekali się trójki kolejnych dzieci.

Wstęp do tragedii nastąpił 29 stycznia 1951 roku. Henrieta od pewnego czasu czuła się źle. Postanowiła wybrać się do szpitala. W tamtym czasie miała do wyboru tylko jedną placówkę, w której przyjmowano czarnoskórych. Początkowo myślała, że bóle w podbrzuszu zwiastują kolejną ciążę. Po biopsji okazało się, że mamy do czynienia z rakiem szyjki macicy. Pacjentkę poddano radioterapii. W tym czasie, bez jej zgody, pobrano z szyjki macicy dwie próbki do laboratorium. Chciano sprawdzić, czy tkanki zostały zaatakowane przez nowotwór. Otrzymał je znany lekarz onkolog – George Otto Gey.

Lekarz zauważył, że komórki Henriety zachowują się nietypowo. Nawet w sterylnych warunkach potrafiły dzielić się i rosnąć. Gey wyizolował jedną

z komórek pacjentki i nazwał ją od pierwszych liter jej imienia i nazwiska „HeLa”. Wkrótce Gey naprodukował więcej tych „nieśmiertelnych” komórek i rozesłał je kolegom z całego świata. Niedługo potem komórki wykorzystał Jonas Salk. Był lekarzem, który stworzył szczepionkę na straszną chorobę polio. Do 2009 roku na temat komórek HeLa opublikowano aż 60 tys. artykułów naukowych. Komórki były i są do tego stopnia niezwykle, że jeden z biologów – Leigh Van Valen stwierdził, że mamy do czynienia z wykształceniem się nowego gatunku. Komórka miała inną budowę chromosomalną niż komórka ludzka. To był główny argument Van Valena. Naukowiec miał nieco racji, ponieważ nie mieliśmy do czynienia z czysto ludzkimi komórkami. Zostały one zmutowane przez wirus brodawczaka, który wywołuje raka szyjki macicy.

Co do Henriety, jej życie dobiegało końca. Nie była świadoma „daru”, jaki dała ludzkości. Zmarła 4 października 1951 roku w wieku 31 lat. Sekcja zwłok wykazała, że nowotwór rozprzestrzenił się na niemal cały organizm. Lacks pochowano w nieoznakowanym grobie na cmentarzu rodzinnym w Virginii. Do dziś nie wiadomo, gdzie się on znajduje. Dopiero w 2010 roku powstała inicjatywa wystawienia symbolicznego nagrobka. Na płycie wyryto napis: „Tu spoczywa Henrieta Lacks. Jej nieśmiertelne komórki będą pomagały ludzkości na zawsze”.

Komórki Henriety są nadal namnażane w laboratoriach. Dziś ich masa przekracza wielokrotnie masę ciała dawczyni. Rodzina zmarłej aż do lat 70. nie była świadoma, że to z ciała jej krewniej pobrano próbki. Dopiero po śmierci doktora Geya ujawniono nazwisko dawczyni. Doktor Gey sam zmarł w 1970 roku na raka. Przed śmiercią prosił lekarzy, by ci pobrali próbki jego komórek rakowych na wypadek, gdyby i one były „nieśmiertelne”. Gdy obudził się po operacji i dowiedział, że kole-dzy zignorowali jego prośbę był wściekły.

(pw), fot. internet

XIX wiek

Opór parafii

Kiedy 1875 roku Płużnica zyskała nowego proboszcza, miejscowi wierni byli bardzo niezadowoleni. Lubianego ks. Łaszewskiego zastąpił nadany przez rząd pruski ks. Gołębiewskiego. O tym, co działo się w dniu przybycia proboszcza rozpisywały się pomorskie gazety, ale nie tylko.

Rząd Niemiec, za sprawą kanclerza Bismarcka, rozpoczął intensywną walkę z kościołem katolickim na ziemiach polskich. Zaczęto usuwać najbardziej niewygodnych księży, a w ich miejsce sprowadzać tych mianowanych przez rząd niemiecki. Wszystko odbywało się bez zgody hierarchii kościelnej. Oto jak dzień przybycia nowego proboszcza opisywały Nowiny Raciborskie. Był 20 kwietnia 1875 roku.

– Przybywszy do Płużnicy zastał wielką moc ludzi z bliska i z daleka modlących się pod krzyżem cmentarnym, ponieważ kościół był zamknięty. Zdjął czapkę i pozdrowił „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”, gdyż cisza się wielka przy zaoczeniu tego nieszczęśliwego kapłana nastąpiła. Chłop pewien, stojący w czapce, już zdjął czapkę, aby odpowiedzieć, aż tu kobieta jedna krzyknęła: „Nie odpowiadać temu odstępcy, bo on szarpie Jezusa, odstępuje od wiary!”. Kiwnął więc na ludzi, aby tylko za nim poszli i powiedział iż im w kościele kazanie powie, lecz wszyscy stali jak wryci, a kilku odpowiedziało, że do kościoła nikogo nie puszczą. Poszedł więc sam do drzwi kościelnych i próbował swymi kluczami, lecz żaden nie był odpowiedni. Przeto zawstydzony podczas największego spokoju udał się do plebanii i tam obchodził drzwi troje zewnętrzne nie mogąc ich pewnie dla strachu i wstydu otworzyć. Lubo klucze do plebanii dorobione były, wreszcie znalazł klucz odpowiedni do jednych drzwi i to w sam raz bo kobiety i dzieci a za nimi mężczyźni coraz bliżej nadchodzili wytykając odstęstwo i odgrając się, że wilka nie wpuszczą do parafii. Z trudnością udało się tylko rozsądniejszym kobiety od gwałtu powstrzymać. Zatrzasnął drzwiami i wewnątrz zamknął się na klucz. Ludzie zaś ciągle stali i obchodzili plebanię co ks. Gołębiewski widząc wszystkie okiennice wewnątrz zamknął i przymocował. To pewnie zniecierpliwilo niektórych bo niedługo zaczęły się głosy odzywać: „Toć wystąp! Niech cię usłyszymy! Powiedz że opuścisz nas, a będziesz spokojniejszy!”. Wtem przy tłoku pękła jedna szyba a inną ręką skobel odhaczyli i zaraz też okiennica się otwarła.

Teraz jeden przez drugiego do pokoju, a najpierw chłopcy podobno z pokoju do sieni i ze sieni do drzwi i tak była plebania otwarta i ludźmi w minutę nabite, lecz księdza nie zastali bo ten odgrając się pewnie rewolwerem w tylnej izbie się zamknął. Ciągłe głosy dawały się słyszeć: „To nasza plebania. Wyjdź z niej a nic ci nie uczynimy”. Zestrachany otworzył wreszcie i oświadczył: „Widzę, że mnie tu nie chcecie, więc i ja tu nie chcę być. Ja od ks. biskupa posłany, ksiądz dziekan mnie wprowadzi”. „Nie prawda!” – wołali, „my ci nic nie zrobimy, lecz chodź do ks. dziekana. My cię tam zaprowadzimy i zobaczymy czy prawdę mówisz”. Klęcząc podobno przyrzekał, że nigdy do Płużnicy nie wróci, lecz ludzie się tem nie uspokoiili, konieczne prowadzić go chcieli aż do Wąbrzeźna, aby o prawdzie się dowiedzieć. Spokojnie teraz wyszedł ks. Gołębiewski i chciał na przygotowany wózek wsiąść, lecz kobiety nie pozwoliły, tylko koniecznie chciały aby z niemi szedł aż do granicy parafii i tam miał na granicy poprzysiąc, że już do nich nie powróci. Otoczywszy więc wszyscy nieszczęśliwego tego kapłana prowadzili około 1/4 mili drogi i tam na granicy jeszcze raz jak najuroczyściej przyrzekł, że już oczy jego Płużnicy oglądać nie będą. Wsiadł dopiero na wózek i przybył do Wąbrzeźna około 3 godziny popołudniu ku uciesze całego miasta, bez różnicy wyznania. W dwie godziny po powrocie widziano ks. Gołębiewskiego idącego do mieszkania dziekana Połomskiego i wszyscy katolicy cieszyli się z nawrócenia jego. Jednakże więc się zasmucilem, kiedym z najwiarygodniejszych ust o rozmowie prowadzonej między temi dwoma osobami się dowiedział. Krótka tylko, ale dla tego złowroga była wizyta.

Ks. Gołębiewski miał nie wykonać skruchy i nie odstąpił od Płużnicy. Aż do 1877 roku odprawiał msze w Płużnicy do pustych ścian. Potem zrezygnował. Przed Gołębiewskim władze niemieckie próbowały na funkcję proboszcza zwerbować ks. ks. Kanieckiego. Ten w porę cofnął się i nie przyjął probostwa. Gołębiewskiego na probostwo wprowadzało wojsko i landrat (starosta z Chełmna).

(pw)

Polscy zamachowcy

POSTACI ▶ W historii Polski pojawiło się kilkunastu zamachowców. Ignacy Hryniewiecki zabił w 1881 roku Czarza Aleksandra II. W 1922 roku Eligiusz Niewiadomski zastrzelił pierwszego prezydenta II Rzeczypospolitej Gabriela Narutowicza

Do najstarszej w historii próby zamachu w Polsce doszło w 1620 roku. 15 listopada szlachcic Michał Piekarski herbu Topór usiłował dokonać zamachu na króla Zygmunta III Wazę, przed kolegiatą św. Jana na ulicy Świętojańskiej w Warszawie.

Zamachowiec zadał dwa ciosy czekaniem, raniąc króla w plecy i powodując powierzchowne zadrapania prawej części twarzy. Został powstrzymany przez nieliczną świtę królewską. Szczególnie zasłużyli się marszałek nadworny koronny Łukasz Opaliński, który osłonił króla własnym ciałem, oraz królewicz Władysław, który ciął Piekarskiego szablą w głowę. Śledztwo z wykorzystaniem tortur w celu ujawnienia ewentualnych współników nie wyjaśniło przyczyny zamachu.

Zeznania zamachowca stały się źródłem powiedzenia „pleść jak Piekarski na mękach”, oznaczającego: gadać bzdury, mówić od rzeczy. Jedną z poszlak było wcześniejsze pozbawienie Piekarskiego praw do zarządzania swoim majątkiem i ustanowienie na nim sądowej kurateli jako niepełnoletniego, za co chciał zemścić się na królu. Michał Piekarski został osądzony przez sąd sejmowy i stracony publicznie w Warszawie.

W 1867 roku szlachcic Antoni Berezowski próbował zabić w Paryżu cara Aleksandra II. Car II przyjechał do stolicy Francji na gospodarczą wystawę światową. Berezowski, obecny na dworcu kolejowym w czasie powitania cara, podjął wtedy zamiar zastrzelenia Aleksandra. 5 czerwca zakupił za 5 franków dwulufowy pistolet, a 6 czerwca udał się w rejon hipodromu Longchamp w Lasku Bulońskim, którędy z parady wojskowej wracał car z dwoma swoimi synami (Władimirem Aleksandrowiczem i późniejszym carem Aleksandrem III) oraz władcą francuskim Napoleonem III. Około 17.00 Berezowski oddał strzał, jednak zmodyfikowany przez niego pistolet eksplodował przy wystrzale i kula trafiła w konia jednego z ochraniających imperatora żołnierzy, raniąc również samego Berezowskiego. Tłum widzów pochwycił zamachowca.

W czasie procesu Berezowski oświadczył, że wykonał zamach bez wpływu innych osób lub organizacji, a motywowała go chęć walki o niepodległość Pol-

skę i ukarania sprawcy cierpień narodu polskiego po powstaniu styczniowym. Wyraził też żal, że musiał dokonać zamachu w bliskiej Polsce Francji, narażając tym interesy francuskie. Sąd wziął te okoliczności pod uwagę jako łagodzące i skazał oskarżonego na dożywotnią katorgę na Nowej Kaledonii.

Osiem lat później innemu polskiemu zamachowcy udało się w końcu zabić cara Aleksandra II. Był nim polski konspirator i rewolucjonista, działacz terrorystycznej organizacji Narodna Wola Ignacy Hryniewiecki herbu Przeginia ps. Kotek.

W 1875 roku Hryniewiecki zamieszkał w Sankt Petersburgu, gdzie rozpoczął studia matematyczne w Instytucie Technologicznym. Szybko związał się z działaczami Narodnej Woli. Był jednym z założycieli konspiracyjnego pismka Gazeta Robotnicza. Sześć lat później, 13 marca w Sankt Petersburgu na Newskim Prospekcie, rzucił bombę w powóz cara Aleksandra II, od której zginął zarówno on, jak i car.

Śmierć cara przekreśliła plany wprowadzenia w Rosji nowoczesnego państwa konstytucyjnego z bardzo ograniczonym, ale jednak realnym udziałem ludu we władzy, który miał z poddanych przemienić się w obywateli. Tron po Aleksandrze II przejął bowiem jego syn Aleksander III (1881-1894), który powrócił do polityki despotyzmu, cofając wszystkie reformy demokratyczne ojca.

Na Aleksandra III Polacy również przeprowadzili zamach. Okazał się on jednak nieskuteczny. Józef Łukaszewicz, także członek organizacji Narodna Wola, nie zabił cara, ale został skazany na więzienie w Twierdzy Szlisselburskiej. W przygotowaniu zamachu uczestniczyli m.in. Bronisław Piłsudski oraz jego brat Józef Piłsudski i Aleksander Uljanow, starszy brat Włodzimierza Lenina.

Odrodzoną Polską wstrząsnął w 1922 roku zamach na pierwszego prezydenta II Rzeczypospolitej Gabriela Narutowicza. Zamachowcem okazał się artysta Eligiusz Niewiadomski. 16 grudnia 1922, w czasie otwarcia wystawy w warszawskiej Zachęcie, obecny tam Niewiadomski oddał w kierunku prezydenta Narutowicza trzy

strzały z rewolweru. Prezydent zginął na miejscu.

Niewiadomski nie bronił się i nie próbował uciec, policja od razu go aresztowała. Został skazany przez sąd na karę śmierci, której sam dla siebie zażądał. W czasie procesu przyznał się, że przez pewien czas nosił się z zamiarem wykonania zamachu na Józefa Piłsudskiego, uznając go głównym winowajcą demokratycznego i lewicowego rozkładu, który toczył jego zdaniem Polskę. Zrezygnował z tego w momencie, gdy Józef Piłsudski zadeklarował, że nie zamierza się ubiegać o stanowisko Prezydenta RP.

Co ciekawe, w 1959 roku polski elektryk Stanisław Jaros próbował dwukrotnie zabić Władysława Gomułkę oraz Nikitę Chruszczowa. Pierwszego zamachu dokonał 15 lipca 1959 w czasie wizyty delegacji rządowej w sosnowieckiej dzielnicy Zagórze. W delegacji byli Nikita Chruszczow, Władysław Gomułka i I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Katowicach Edward Gierek. Materiały wybuchowe wykradł z fabryki kotłów, w której pracował. Bomba umieszczona na drzewie wybuchła, ale nie wyrządziła nikomu krzywdy. Kolejnego zamachu dokonał 3 grudnia 1961, podczas kolejnej wizyty Gomułki w Sosnowcu. Tym razem bombę odpalono zbyt późno, już po przejeździe konwoju rządowego. W wyniku wybuchu ciężko ranny został mężczyzna, który zmarł w szpitalu. Ranne w zamachu dziecko zostało częściowo sparaliżowane.

Milicja badająca resztki bomby zabezpieczone na miejscu zdarzenia ustaliła, że bombę przygotowała osoba, posiadająca wiedzę z zakresu elektromechaniki, zamieszkała w pobliżu miejsca zdarzenia. W ten sposób wytypowano 50 osób i przeszukano ich mieszkania. W domu Jarosa znaleziono sprzęt i materiały, które użył do przygotowania bomby. 1 stycznia 1963 został skazany na śmierć, cztery dni później został powieszony.

Ostatni zamach, którego dokonał urodzony w Zakopanem Janusz Waluś miał miejsce w Republice Południowej Afryki w 1993 roku. Waluś w 1981 roku wyemigrował do Republiki Południowej Afryki. Sześć lat później przyjął południowoafrykańskie obywatelstwo. Po kilku latach

zaangażował się w działalność National Party. 10 kwietnia 1993 roku dokonał zamachu na czarnoskórego lidera komunistów Chrisa Haniego, którego zastrzelił pod jego domem. Trafił go dwoma pociskami, w głowę i brzuch. Dla pewności do-

bił leżącego dwoma strzałami w skroń. Janusz Waluś nie próbował uciekać. Został skazany na karę śmierci, jednak wyrok zamieniono na dożywotnie więzienie.

oprac. Szymon Wiśniewski
fot. internet

Trumna z ciałem prezydenta Narutowicza

Cara Aleksandra III Polacy próbowali zabić kilkakrotnie

Cara Aleksandra II w zamachu zabił Ignacy Hryniewiecki

10-tysięczna siła

REGION ▶ Powołania do Wojsk Obrony Terytorialnej jakie miały miejsce w maju spowodowały, że liczebność piątego rodzaju sił zbrojnych przekroczyła 10 tysięcy żołnierzy

W maju na kolejne szkolenia podstawowe i wyrównawcze stawili się ochotnicy z Podlasia, Lubelszczyzny, Podkarpacia oraz Mazowsza. Szeregi czterech brygad OT powiększyły się o kolejnych blisko 600 ochotników, a liczebność WOT przekroczyła 10 tysięcy żołnierzy.

– Na duże zainteresowanie służbą w WOT ma wpływ wysoka jakość szkolenia oraz innowacyjne metody i narzędzia szkoleniowe, np. wykorzystanie potencjału byłych żołnierzy wojsk specjalnych – mówi ppłk Marek Pietrzak, rzecznik prasowy z Dowództwa Wojsk Obrony Terytorialnej. – Szkolenie w WOT to nauka praktycznych umiejętności niezbędnych nie tylko na współczesnym polu walki, ale przydatnych też w codziennym życiu i pracy, jak np. udzielanie pierwszej pomocy czy kursy operatorów maszyn.

Swoje miejsce w WOT znajdują osoby pracujące, specjaliści z różnych dziedzin, jak i poszukujący zatrudnienia. Obrona terytorialna to miejsce zarówno dla młodych, energicznych, jak i nieco starszych, z dużym doświadczeniem życiowym i zawodowym.

Wojska Obrony Terytorialnej są formacją ochotniczą, oznacza to, że decyzję o wstąpieniu do formacji można podjąć tak samo łatwo jak o wyjściu z niej. Dotychczasowe statystyki wskazują, że ubytku żołnierzy pełniących Terytorialną Służbę Wojskową (TSW) nie przekraczają 7 proc. stanów, co jest typową wartością dla formacji ochotniczych na świecie.

W skali całego kraju wnioski o powołanie do WOT złożyło do tej pory ponad 17 tys. osób. Taka ilość kandydatów do służby pozwala planowo realizować pro-

ces tworzenia piątego rodzaju sił zbrojnych. Dowództwo WOT ocenia, że na koniec bieżącego roku formacja będzie liczyła 20 tysięcy żołnierzy, z czego 17 tysięcy będą stanowili żołnierze pełniący Terytorialną Służbę Wojskową.

Na chwilę obecną szkolenie ochotników jest prowadzone w sześciu brygadach utworzonych w pierwszym i drugim etapie budowy formacji, tj. na Podlasiu, Lubelszczyźnie, Podkarpaciu, Mazowszu (dwie brygady) oraz na Warmii i Mazurach. Siedem kolejnych brygad z województw Polski centralnej, w tym 8. Kujawsko-Pomorska Brygada OT, obecnie buduje swoje struktury oraz przygotowuje się do szkolenia, które rozpocznie już w drugiej połowie bieżącego roku.

oprac. (ToB)
fot. nadesłane

PIŁKA NOŻN ▶ Gładka porażka Zrywu

Kolejny mecz w toruńskiej B-klasie mają za sobą piłkarze Zrywu. Gracze z Książek ulegli na własnym boisku Saturnowi Ostrowite 1:3. Na kolejną przed końcem sezonu drużyna z naszego powiatu plasuje się na czwartym miejscu w sześciospółkowej tabeli. Zryw zgromadził do tej pory 13 punktów. W najbliższy weekend Książki zagrają z ostatnim Zrywem Wrocki.

(ToB), fot. archiwum

OGŁOSZENIE

Działkę budowlaną w ścisłym centrum Wąbrzeźna wraz z projektem i zezwoleniem na budowę sprzedam .

**Parter przeznaczony na działalność ,
1 i 2 piętro mieszkania .**

Na działce en.el , gaz , woda ,kanalizacja .

Tel 506 141 913

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Ryńsk podaje do publicznej wiadomości, że **w dniu 5 czerwca 2018 r.** w Urzędzie Gminy Ryńsk, 87-200 Wąbrzeźno, ul. Mickiewicza 21 oraz na stronach internetowych

www.rynsk.bip.net.pl i www.gminarynsk.pl

został wywieszony i opublikowany wykaz o przeznaczeniu do sprzedaży nieruchomości położonej w Wałyczu.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Ryńsk, 87-200 Wąbrzeźno, ul. Mickiewicza 21, pok. nr 106 lub pod nr tel. (56) 687-75-27.

**Wójt Gminy Ryńsk
mgr Władysław Łukasik**

REKLAMA

**SKLEPY SPORTOWE
STELA-MAR**

WĄBRZEŹNO, ul. Kopernika 7
WĄBRZEŹNO, Gen. Sikorskiego 8

KROSS
THE WORLD'S BEST DESIGN

ZAPEWNIAMY PROFESJONALNY SERWIS GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY

Orlicy na mundialu

PIŁKA NOŻNA ▶ Młodzi gracze wąbrzeskiej Unii wystąpili w Bydgoszczy na Mini Mundialu, organizowanym przez Kujawsko-Pomorski Związek Piłki Nożnej

– W turnieju, tak jak w prawdziwych futbolowych Mistrzostwach Świata, zagrały 32 drużyny – wyjaśnia Łukasz Wierzbowski, trener orlików Unii.

Wąbrzeźnianie występowali jako Maroko w grupie B.

– W inauguracyjnej konfrontacji rywalizowaliśmy z Gwiazdą Toruń (Iran) i przegraliśmy pechowo 0:1, tracąc bramkę po rzucie różnym – dodaje szkoleniowiec.

Mecz numer dwa to walka z Gopłem Kruszwica (Portugalia), wygrany pewnie 4:1, po golach Wiśniewskiego, Krause, Drewnika

i Andrzejewskiego.

– Po dwóch kolejkach wszystkie ekipy w grupie miały na swym koncie 3 punkty, a liderowaliśmy my, mając najlepszy bilans bramkowy. W trzeciej potyczce potrzebowaliśmy remisu z Chemikiem Bydgoszcz (Hiszpania), by awansować do 1/8 finału i cel ten udało się zrealizować. W fazie pucharowej trafiliśmy na Bziki Żnin (Urugwaj) i tym razem zmuszeni byliśmy uznać wyższość przeciwników (porażka 0:5). Odpadając tym samym z dalszej rywalizacji – tłumaczy Wierzbowski. –

Chciałbym dodać że na imprezie dla rocznika 2007 w naszej drużynie aż 7 z 10 chłopców urodziło się w roku 2008. Dotarcie do 1/8 finału uważam więc za dobre osiągnięcie – podsumowuje trener.

Mini Mundial wygrał MUKS CWZS Bydgoszcz (Brazylia). Na miejscu drugim uplasował się Gol Brodnica (Meksyk), zaś trzecia lokata należała do JA Academy Bydgoszcz (Chorwacja). Miejsce czwarte przypadło pogromcom Unitów, Bzykom Żnin (Urugwaj).

(kl)

fot. nadesłane

Sztuki walki

Egzaminy w Wąbrzeźnie

30 maja w Szkole Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie przeprowadzono egzaminy Karate Kyokushin Junior.

Do testu na kolejne stopnie szkoleniowe przystąpiło około 100 młodych adeptów karate. Z Wąbrzeskiego Klubu Sportów i Sztuk Walki w egzaminie brało udział około 30 osób, zaś zajęcia prowadził shihan Artur Wilento (5 dan) oraz sensei Janusz Drywa (3 dan). W egzaminie asystowali instruktorzy klubowi – Tomasz

Semeniuk, Anita Matura oraz Krzysztof Lewandowski. Test składał się z części technicznej, form kata oraz walk kumite.

– Młodzi karatecy spisali się doskonale zaliczając pozytywnie wszystkie testy egzaminacyjne, odpowiednio na swoje stopnie szkoleniowe – zaznacza trener Janusz Drywa.

Prowadzący wyróżnił na egzaminie cztery osoby, wszystkie z Wąbrzeskiego Klubu tj. Nadię Stafiej, Nadię Markuszewską, Pawła Oskwarka oraz, za waleczną postawę, Małgorzatę Wesołowską.

(kl)

fot. nadesłane

Sztuki walki

Konsultacje kadry

Od 1 do 3 czerwca w Ośrodku Przygotowań Olimpijskich w Wałczu po raz kolejny zorganizowano Konsultacje Kadry Juniorów Polskiej Federacji Kyokushin Karate.

W szkoleniu wzięli udział wytypowani zawodnicy z klubów federacji, osiągający sukcesy w turniejach kyokushin karate. Treningi prowadzili shihan Bogusław Jeremiec (6 dan) i Artur Wilento (5 dan). Podczas konsultacji przekazano szereg uwag związanych z prowadzeniem walki, zwłaszcza od strony taktycznej. Głównym założeniem była postawa, nastawienie do ćwiczeń i samej konfrontacji. Od strony taktycznej – poruszanie się podczas walki, zmiany pozycji i łączenie jej z techniką ataku. Pracowano również w grupach z podziałem na wiek i płć. Ćwiczący otrzymali

wskazówki do indywidualnej pracy w klubach.

Z Wąbrzeskiego Klubu Sportów i Sztuk Walki do udziału w konsultacjach kadry wytypowane zostały trzy osoby, jednak z różnych przyczyn w szkoleniu uczestniczył tylko Jakub Stachulak który przygotowuje się do Mistrzostw Polski Juniorów.

Udział w konsultacjach był możliwy dzięki środkom finansowym z Urzędu Miasta Wąbrzeźna przeznaczonych dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych w 2018 roku.

(kl)

fot. nadesłane

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczynij od podania prefiksu

AF.CWA (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA),
AF.CGD (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzyńskiego CGD),
Af.CLI (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI),
AF.CRY (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY).

Po spacji wpisz treść ogłoszenia.

2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ż, ź).

3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74480**.

Koszt SMS-a to 4,92 zł brutto (4 zł netto plus VAT 23%).

Przykładowa całość powinna wyglądać tak: **AF.CLI** (spacja) Kupie samochód, tel. 123 456 789.

4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CRY, CWA, CGD).

5. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.

6. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia.

Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

Unia Wąbrzeźno pewna barażu

PIŁKA NOŻNA ▶ Unia Wąbrzeźno pewnie pokonała na wyjeździe Pomowca Kijewo Królewskie i dzięki kolejnym trzem punktom, na kolejkę przed końcem rozgrywek, zapewniła sobie grę w barażu, którego stawką będzie awans do klasy okręgowej. Niebiesko-biali wciąż mogą liczyć również na zajęcie miejsca pierwszego, premiowanego bezpośrednią promocją do wyższej ligi

MKS wiele emocji przeżył już przed sobotnim meczem. Bus, którym podopieczni Roberta Kościelaka podróżowali na starcie zepsuł się po drodze, ale dzięki zaangażowaniu wielu osób graczom z Wąbrzeźna udało się ostatecznie dotrzeć na czas, zaś konfrontacja rozpoczęła się bez żadnych opóźnień.

Spotkanie w pierwszych kilku minutach przypominało nieco piłkarskie szachy, ale rozkręcało się wyraźnie w miarę upływu kolejnych sekund. W 11. minucie ławka gości podskoczyła z radości, kiedy to w podbramkowym zamieszaniu najprzystojniej zachował się Filip Ciechacki i z bliskiej odległości pokonał gołkiper Pomowca. Strzelona bramka wyraźnie dodała animuszu przyjezdnym, którzy zdominowali środkową strefę i często gościli pod polem karnym gospodarzy z Kijewa Królewskiego.

W 18. minucie Marcin Gołąb wygrał indywidualny pojedynek i dośrodkował futbolówkę na tzw. drugi słupek. Całą akcję zamykał Marcin Kołodziej, wyprowadzając Unitów na dwubramkowe przodownictwo. Kiedy wydawało się, że gracze Kościelaka w pełni

kontrolują boiskowe losy, wydarzyła się rzecz kuriozalna – w pozornie niegroźnej sytuacji Paweł Mazurowski zagrał piłkę do Filipa Bożykowskiego. Bramkarz i defensor nie zrozumieli jednak wzajemnie swoich intencji, a futbolówka wpadła do siatki, zmieniając wynik na 1:2.

Po przerwie ekipa MKS-u nadal posiadała sporą przewagę. W 53. minucie rezerwowi Jakub Sajda (wprowadzony w miejsce kontuzjowanego Kołodzieja) kapitalnie dośrodkował piłkę z lewej strony murawy, a nacierający Ciechacki drugi raz wpisał się na listę strzelców. Siedem minut później bardzo aktywny Sajda skopiował swój wyczyn, lecz tym razem zdecydował się sam sfinalizować rajd, wyprowadzając Unię na pewne, trzybramkowe prowadzenie. Dwadzieścia minut przed końcem swojego gola dorzucił najlepszy strzelec niebiesko-białych Tomasz Liszaj, a gospodarze odpowiedzieli tylko golem Grzeleckiego w minucie 83. Drużyna z Wąbrzeźna triumfowała w Kijewie Królewskim 5:2 i, co najważniejsze, zapewniła sobie grę w barażu o klasę okręgową.

Dzięki remisowi Unistawii Unistaw z Cyklonem Kończewice team Kościelaka na kolejkę przed końcem traci do lidera dwa „oczka” i wciąż może marzyć o bezpośrednim awansie. By tak się stało Unia musi pokonać Kasztelana Papowo Biskupie, zaś Cyklon przegrać u siebie z LZS-em Świdziebnia, co jest rezultatem mało prawdopodobnym. Jednak dopóki piłka w grze...

(kl)
fot. archiwum

POMOWIEC KIJEW KROLEWSKIE VS. UNIA WĄBRZEŹNO

2 (1:2) 5

Gole

Ciechacki 11' i 52', Kołodziej 19',
Sajda 60', Liszaj 69'

Skład

Bożykowski – Hancyk, Drapiewski, Mazurowski, Dar. Kalinowski, Kołodziej (45' Sajda), Kamycki (60' Leis), Godlewski, Ciechacki, Gołąb, Liszaj (70' Daw. Kalinowski)

Aktualna tabela A-klasy:

Lp.	Nazwa	Mecze	Punkty	Bramki
1.	Cyklon Kończewice	29	70	95-15
2.	Unia Wąbrzeźno	29	68	95-29
3.	Unislavia Unistaw	29	64	76-39
4.	Victoria Czernikowo	29	52	68-44
5.	Olimpia II Grudziądz	29	51	57-46
6.	LZS Świdziebnia	29	44	67-45
7.	Pogrom Zbójno	29	41	75-52
8.	Zamek Zamek Bierzgłowski	29	40	62-54
9.	Gwiazda Starogród	29	39	57-72
10.	Pomowiec Kijewo Królewskie	29	38	57-69
11.	Węgrowianka Węgrowo	29	36	51-60
12.	LZS Bobrowo	29	35	66-74
13.	Stal Grudziądz	29	31	45-65
14.	Błękitni Podwiesk	29	30	55-89
15.	Piast Łasin	29	20	29-90
16.	Kasztelan Papowo Biskupie	29	7	11-123

Filip Ciechacki (z prawej) w sobotę dwukrotnie wpisał się na listę strzelców

Wojtek Leis (z prawej) zmienił Kamila Kamyckiego (z lewej) w 60. minucie meczu

WĄBRZESKA BIBLIOTEKA zaprasza

ŚLADAMI NIEPODLEGŁOŚCI *Gdzie jest Marszałek???*

ESCAPE ROOM

TERMIN I MIEJSCE:

- 7 czerwca 2018 r. od godz. 9.00 do 14.30
- w siedzibie biblioteki przy ul. Matejki 11 B

UCZESTNICY:

- drużyny 4-osobowe
- wiek - od 14 lat

ZGŁOSZENIA:

- w siedzibie biblioteki przy ul. Matejki 11 B
- do 5 czerwca 2018 r. do godz. 15.00

REGULAMIN I WIĘCEJ INFORMACJI:

- w siedzibie Organizatora
- www.biblioteka.wabrzezno.com
- www.wabrzezno.com

UWAGA:

LICZBA MIEJSC OGRANICZONA
OBOWIĄZUJĄ ZAPISY

Wędkarze wspominali kolegę

WĘDKARSTWO ▶ Po raz czwarty wędkarze z koła PZW „Wędkarz” przy Ergis S.A. zawodami uczcili pamięć swojego kolegi Jerzego Fiałkowskiego

W minioną sobotę koło przeprowadziło zawody typu spinningowego na Jeziorze Zamkowym i Jeziorze Frydek. Wędkarze mogli łowić drapieżne ryby: szczupaka, sandacza, okonia i wzdrękę. Zawody miały charakter memoriału i upamiętniały czwartą rocznicę śmierci Jerzego Fiałkowskiego.

– Był wieloletnim, zasłużonym działaczem naszego koła i okręgu PZW oraz propagatorem wędkarstwa w Wąbrzeźnie – mówi Zbigniew Pawlicki, prezes

„Wędkarza”. – Zawody rozpoczęły się minutą ciszy, upamiętniającą śmierć Jerzego Fiałkowskiego. Ponadto, delegacja zapaliła znicz na jego grobie.

W czterogodzinnych zawodach wzięło udział 15 zawodników. Brały tylko okonie. Zwycięzcą został Paweł Murawski. Drugie miejsce zajął Paweł Orzechowski, a trzecie Adam Wiśniewski. Poza podium znaleźli się: Zdzisław Trejderowski i Radosław Dąbrowski.

Laureat pierwszego miejsca

otrzymał puchar ufundowany przez żonę i córkę Jerzego Fiałkowskiego. Do pozostałych powędrowały nagrody rzeczowe od koła PZW „Wędkarz”. Po rywalizacji wszyscy udali się na zasłużony poczęstunek.

Kolejne zawody wędkarskie odbędą się 8 września. Tym razem wędkarze będą wspominać innego zmarłego kolegę – Zygryda Morańskiego.

(pg)
fot. nadesłane

Wędkarze uczcili pamięć zmarłego w 2014 r. Jerzego Fiałkowskiego

Laureaci z organizatorami zawodów

Zwycięzca zawodów Paweł Murawski z Lucyną Fiałkowską, wdową po panu Jerzym

Piłka nożna

Dwa triumfy juniorów

Juniorzy starsi Unii Wąbrzeźno mają za sobą kolejna dwa starcia w ramach ligowych rozgrywek. Drużyna wygrała walkowerem z Sępólnem Krajeńskim oraz pewnie pokonała Lecha Dobrze 2:0.

W ubiegłym tygodniu młodzieńcy w ramach XII ligowej kolejki mieli zmierzyć się z Krasnym Sępólnem Krajeńskim. Niestety, goście nie dotarli do Wąbrzeźna, a starcie zostało zweryfikowane jako walkower 3:0 na korzyść

Unitów.

W XIII kolejce niebiesko-biali wybiegli już na murawę i po bardzo dobrym meczu wygrali 2:0 z Lechem Dobrze. W następny weekend MKS rozegra ostatnie spotkanie w tym sezo-

nie – w Bydgoszczy z tamtejszą Polonią. Będzie to rywalizacja, która zadecyduje o utrzymaniu juniorów w II lidze na kampanię 2018/2019.

(kl)
fot. FB Unia Wąbrzeźno

UNIA WĄBRZEŹNO VS. KRAJNA SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE		
3	walkower	0
UNIA WĄBRZEŹNO VS. LECH DOBRE		
2	(1:0)	0
Gole		
Kosiński Bartek 37', Marszałek Paweł 90'		
Unia:		
Stasiak – Lewandowski, Drewnik, Kołodziejczak, Jabłoński, Gajewski, Sobota, Marszałek, Piórkowski, Krzemiński (70' Janowski), Kosiński		

Sztuki walki

Karatecy na stażu

Od 22 do 25 maja w Pucku przeprowadzono XXV Międzynarodowy Staż Systemu Combat 56. W imprezie wzięli udział: sensei Janusz Drywa oraz Krzysztof Sosnowka z Wąbrzeskiego Klubu Sportów i Sztuk Walki.

Twórcą Combat 56, wojskowego systemu walki, jest mjr. Arkadiusz Kups, który dostosował techniki do wykorzystania w służbach mundurowych oraz w samoobronie. W ramach szkolenia doskonalono techniki interwencyjne, samoobronę, obronę przed napastnikiem uzbrojonym w broń palną, wykorzystanie pałki teleskopowej do samoobrony i interwencji oraz reagowanie w sytuacjach kryzysowych. Zajęcia odbywały się

na piaszczystej plaży, co znacząco zwiększało wysiłek w trakcie intensywnych ćwiczeń.

Z Wąbrzeskiego Klubu Sportów i Sztuk Walki Kyokushin w stażu uczestniczyli: sensei Janusz Drywa oraz Krzysztof Sosnowka, którzy zdobytą wiedzę będą wykorzystywać w szkoleniach specjalnych w grupach samoobrony oraz w szkoleniu służb mundurowych.

(kl)
fot. nadesłane

W trakcie zajęć uczono się wielu interesujących technik